



Číslo: 8577/2025-11.1/ssch  
10051/2025  
10052/2025-int.  
Bratislava, 27. 02. 2025

## ROZHODNUTIE

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. g) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení do 31. 12. 2024 **rozhodlo** v zmysle § 19 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 12. 2024 a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov po vykonaní konania o podnete pre navrhovanú činnosť **„Plán otvárk, prípravy a dobývania ložiska dolomitov Rakša pre obdobie 2024 - 2054“**, navrhovateľa **STONES SLOVAKIA, s.r.o., Topoľová 2810, 926 01 Sereď, IČO 47 389 061**, takto:

Navrhovaná činnosť **„Plán otvárk, prípravy a dobývania ložiska dolomitov Rakša pre obdobie 2024 - 2054“** uvedená v odôvodnenom písomnom podnete

**s a b u d e p o s u d z o v a ť**

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

### Odôvodnenie:

Dňa 16. 09. 2024 bol na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu posudzovania vplyvov na životné prostredie, oddelenie posudzovania vplyvov na životné prostredie I., v súčasnosti sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“) doručený podnet od **Okresného úradu Turčianske Teplice, odboru starostlivosti o životné prostredie, ul. SNP 514/122, 039 01 Turčianske Teplice** (ďalej len „podávateľ podnetu“) na začatie konania podľa § 19 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení do 31. 12. 2024 (ďalej len „zákon“), v súvislosti s navrhovanou činnosťou **„Plán otvárk, prípravy a dobývania ložiska dolomitov Rakša pre obdobie 2024 - 2054“** (ďalej len „navrhovaná činnosť“), navrhovateľa **STONES SLOVAKIA, s.r.o.**,

**Topoľová 2810, 926 01 Sereď, IČO 47 389 061**, v zastúpení spoločnosti **HALADA & PARTNERS, s. r. o., Kapitulská 21, 917 01 Trnava** (ďalej len „navrhovateľ“).

Navrhovaná činnosť predstavuje banskú činnosť, otváрку, prípravu, dobývanie výhradného ložiska nevyhradeného nerastu dolomitu v dobývacom priestore Rakša, v okrese Turčianske Teplice, v Žilinskom kraji. Navrhovaná činnosť sa plánuje vykonávať na pozemkoch registra E, na parcelných číslach 335/12 a 333/3000, v katastrálnom území Rakša. Celková plocha dotknutá navrhovanou činnosťou má byť 4,99 ha, s plánovanou priemernou ročnou ťažbou 99 900 ton.

Navrhovaná činnosť je v zmysle prílohy č. 8 zákona zaraditeľná nasledovne:

### 1. Ťažobný priemysel

Pol. číslo	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A (povinné hodnotenie)	Časť B (zist'ovacie konanie)
11.	Lomy a povrchová ťažba a úprava kameňa, ťažba štrkopiesku a piesku	od 200 000 t/rok alebo od 10 ha záberu plochy	od 100 000 t/rok do 200 000 t/rok alebo od 5 ha do 10 ha záberu plochy

Nakoľko navrhovaná činnosť nedosahuje prahové hodnoty uvedené v prílohe č. 8 zákona, MŽP SR postupovalo v súlade s § 19 ods. 1 zákona.

Podávateľ podnetu vo svojom odôvodnenom podnete uviedol aktuálne informácie k navrhovanej činnosti:

- Bola predmetom konania o podnete podľa zákona na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky, odbore posudzovania vplyvov na životné prostredie v rokoch 2015 – 2016 pod názvom „*Návrh plánu otvářky, prípravy a dobývania v dobývacom priestore Rakša*“ navrhovateľa JIVA-TRADE Rakša s.r.o., Š. Moyzesa 2700/22, 926 01 Sereď (ide o historický názov spoločnosti navrhovateľa), ktoré bolo ukončené rozhodnutím vydaným v konaní o podnete č. 2105/2016-1.7/jm zo dňa 10. 06. 2016, s výrokom, že sa uvedená navrhovaná činnosť bude posudzovať podľa zákona.
- V roku 2021 – 2022 prebehlo na Okresnom úrade Turčianske Teplice, odbore starostlivosti o životné prostredie, úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie, zist'ovacie konanie vo veci „*Plánu otvářky, prípravy a dobývania ložiska dolomitov Rakša*“, kde navrhovateľ v zámere navrhovanej činnosti žiadal o ťažbu dolomitov s objemom vyťaženej suroviny 195 000 t/r na ploche 5 ha. Výsledkom zist'ovacieho konania bolo rozhodnutie Okresného úradu Turčianske Teplice č. OU TR OSZP 2022/000050-055 zo dňa 03. 10. 2022, ktorým rozhodol, že sa uvedená navrhovaná činnosť na základe doručených stanovísk dotknutých orgánov ako aj dotknutých obcí bude posudzovať podľa zákona. Navrhovateľ sa proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu odvolal.
- Odvolací orgán, Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, referát starostlivosti o životné prostredie vydal rozhodnutie č. OU-ZA-OOP3-2023/007556-002 zo dňa 07. 06. 2023, ktorým potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu, a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29. 06. 2023.

- Na základe právoplatného rozhodnutia prerokoval podávateľ podnetu s navrhovateľom návrh rozsahu hodnotenia a dňa 11. 08. 2023 bol určený rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti, ktorý je platný v zmysle § 30 ods. 6 zákona 3 roky od jeho určenia.
- Navrhovateľ požiadal Správny súd v Banskej Bystrici o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia prvostupňového aj druhostupňového orgánu štátnej správy.
- Do dnešného dňa správny súd vo veci navrhovateľa nerozhodol.

Podávateľ podnetu preto opakovane postupuje navrhovanú činnosť na MŽP SR ako prisľúbenému orgánu na konanie v zmysle § 19 zákona.

Podávateľ podnetu má za to, že nakoľko podanie navrhovateľa je totožné s podaním z roku 2015 a nerieši žiadne podmienky uvedené v právoplatne vydaných rozhodnutiach Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Okresného úradu Turčianske Teplice a Okresného úradu Žilina, odboru právnych prostriedkov a tiež preto, že k dnešnému dňu neboli splnené žiadne opatrenia na zmiernenie negatívneho vplyvu na zdravie a životné prostredie obyvateľov dotknutej obce a susedných obcí navrhuje v zmysle § 19 zákona, aby navrhovaná činnosť bola predmetom konania podľa zákona.

MŽP SR vzhľadom na vyššie uvedené upovedomilo podľa § 18 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), listom č. 15122/2024-11.1.1/ssch, 64385/2024 zo dňa 01. 10. 2024, známym účastníkom konania, že podľa § 18 ods. 2 správneho poriadku dňom doručenia podnetu začalo v súlade s § 19 ods. 3 zákona konanie o podnete, v ktorom MŽP SR rozhodne, či navrhovaná činnosť podlieha posudzovaniu podľa zákona.

V súlade s § 19 ods. 4 zákona, MŽP SR zároveň informovalo Obvodný bankský úrad v Banskej Bystrici, Ul. 9 Mája 2, 975 90 Banská Bystrica, ako povoľujúci orgán (ďalej len „povoľujúci orgán“), o začatí konania o podnete a vyžiadalo od navrhovateľa podľa § 19 ods. 7 zákona a následne od dotknutej obce Rakša o predloženie informácií na objasnenie požiadaviek podnetu (napr. projektovú dokumentáciu pre územné konanie). Požadované informácie doručila dotknutá obec Rakša prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu Mgr. Ľuboša Kráľa, advokáta, so sídlom Červenej armády 1, Martin, 036 01 (ďalej len „obec Rakša“) dňa 11. 10. 2024 listom zo dňa 11. 10. 2024 a navrhovateľ dňa 18. 10. 2024, listom č. 867/2024 zo dňa 17. 10. 2024.

Informácia podľa § 24 ods. 1 písm. a) zákona o predmetnom podnete bola zverejnená na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese: <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/plan-otvarky-pripravy-dobyvania-loziska-dolomitov-raksa-pre-obdobie-20>

**K podanému podnetu v súvislosti s navrhovanou činnosťou boli na základe vyššie uvedeného upovedomenia doručené na MŽP SR nasledovné stanoviská, ktoré MŽP SR uvádza v skrátenom znení:**

- **Obec Rakša** – dotknutá obec (list zo dňa 11. 10. 2024) vo svojom stanovisku uvádza, že navrhovaná činnosť nie je v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou obce. Podľa všeobecne záväzného nariadenia obce Rakša č. 1/2022 o záväzných častiach Územného plánu obce Rakša účinného dňa 06. 11. 2022 (ďalej len „VZN č. 1/2022“), Príloha č. 1 (Územný plán obce Rakša - zmeny a doplnky č. 2, textová záväzná časť), bod 4. (ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA)

ods. 4.1 (VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE) písm. o) platí, že cit.: „v prípade obnovy ťažby v kameňolome, dopravné sprístupnenie riešiť mimo zastavaného územia obce, nakoľko v zmysle stanoviska RÚVZ Turčianske Teplice č. HŽP 2021/02401 zo dňa 11. 10. 2021 navrhovaná cestná doprava v území urbanistického okrsku č. 5 nesmie byť využívaná pre nákladnú dopravu z kameňolomu.“ Podľa dotknutej obce predložený Plán otvárk, prípravy a dobývania ložiska dolomitov Rakša pre obdobie 2024 – 2054 (ďalej len „POPD“) nerieši dopravné napojenie nákladných motorových vozidiel idúcich z lomu a späť. Dotknutá obec preto predpokladá, že odvoz vyťaženého nerastu sa má realizovať cez zastavanú časť obce (cestu III. triedy č. 2184) až po výjazd na štátnu cestu I/65, čo nie je v súlade s územným plánom dotknutej obce. Dotknutá obec v tejto veci uvádza, že už v predchádzajúcich konaniach, v ktorých sa riešila banská činnosť, sa vyjadrila, že preprava vyťaženého materiálu bude mať negatívny dopad na zdravie a bezpečnosť obyvateľov, kvalitu životného prostredia ako aj na rozvoj dotknutej obce a preto s ňou nesúhlasia. Podľa dotknutej obce preprava vyťaženého materiálu a obsluha dobývacieho priestoru je plánovaná po komunikácii III. triedy č. 2184, ktorá vedie cez celú obytnú časť dotknutej obce, pričom výjazdy z rodinných domov vedú priamo na túto komunikáciu. Komunikácia má úzky profil, nie sú na nej vybudované chodníky a ma zlý technický stav. Značná časť komunikácie je poškodená a v miestach, kde jej okraj vedie popri zregulovanom brehu potoka sa oporný múr zosúva do vodného toku. Stret s nákladným vozidlom na tejto komunikácii už za súčasnej premávky spôsobuje vážne ohrozenie účastníkov premávky a chodcov. Otvorenie ťažby v dobývacom priestore Rakša by malo zásadný negatívny vplyv na život v obci a rozvoj dotknutej obce by sa zastavil. Po ukončení ťažby v dobývacom priestore Rakša v roku 2010 sa dotknutá obec začala znovu rozvíjať. Bolo skolaudovaných 14 rodinných domov a pribudlo 49 nových obyvateľov. V územnoplánovacej dokumentácii obce Rakša sa počíta s pokračovaním individuálnej bytovej výstavby. Smerovanie obce je zamerané na rozvoj turizmu, agroturistiky a cestovného ruchu. Vzhľadom k tomu, že obyvatelia obce Rakša boli v minulosti priamo dotknutí ťažobnou činnosťou, tak vedia reálne posúdiť vplyvy, ako sú vplyv na zdravie, prašnosť, hluk, vibrácie, otrasy z odstrelov a poškodenie statiky nehnuteľností. Tvrdenia v POPD o týchto vplyvoch, že neboli identifikované ako negatívne, a že sú zanedbateľné a bezvýznamné, považuje dotknutá obec za účelové a nepodložené. Dotknutá obec má za to, že žiadne meranie v danom dni, ani celá štúdia vplyvov na kvalitu života obyvateľov v obci nemá takú výpovednú hodnotu, ako výpovede obyvateľov, ktorí pod týmito vplyvmi žili niekoľko rokov až desaťročí. Mali by sa brať do úvahy hlavne ich obavy o svoje deti a obavy chodcov pri strete na úzkej vozovke s nákladnými vozidlami. Občania obce Rakša, Háj, mestskej časti Turčiansky Michal a návštevníci Veľkofatranských dolín vyjadrili v Petícii svoje nesúhlasné stanovisko k dobývaniu ložiska dolomitov Rakša. Dotknutá obec ďalej informuje, že navrhovateľ jej do dnešného dňa nepredložil plán trasy vyťaženého nerastu, ktorá by obchádzala zastavanú časť dotknutej obce.

Dotknutá obec ďalej uvádza, že obecné zastupiteľstvo dotknutej obce Rakša na svojom zasadnutí dňa 30. 09. 2024 prijalo Uznesenie č. 30/2024, ktorým poverilo starostu obce zaslať nesúhlasné stanovisko k navrhovanej činnosti, a to z dôvodu negatívneho dopadu na zdravie, bezpečnosť a kvalitu životného prostredia obyvateľov a tiež z dôvodu výskytu chránených území v okolí navrhovanej činnosti. Dotknutá obec preto požaduje navrhovanú činnosť posudzovať podľa zákona, pričom požaduje riešiť vplyv dopravy na obytnú zónu, na bezpečnosť cestnej premávky a dodržanie hlukových pomerov v obytných častiach v úseku celej trasy prepravy vyťaženého nerastu z lomu (do lomu) až po výjazd na štátnu cestu I/65.

Dotknutá obec zároveň dopĺňa, že v zmysle textovej časti platného územného plánu obce „Diel A“ (str. 35), bod 14.5.3 je dotknuté územie považované za environmentálnu záťaž, a to cit.: „V obci v súčasnosti nie sú evidované žiadne environmentálne záťaže, vyjmúc kameňolom.“ Podľa bodu 15. textovej časti územného plánu obce „Diel A“ (str. 35) tiež platí, že cit.: „V katastrálnom území obce Rakša sa nachádza:

- *Chránené ložiskové územie (CHLÚ) Rakša, ID 377. - chránené ložiskové územie nerastu dolomitu - rozhodnutie úradu Ms SSR zn. 3806/IO-Be/Ja; 4.3.1974;*
- *Dobývací priestor (DP) Rakša, ID 377. – dobývací priestor nerastu dolomitu. Rozhodnutie pod. č. Ms SSR zn. 3806/IO-Be/Ja; 4.3.1974.“*

Dotknutá obec zároveň informuje, že z hľadiska časového, priestorového a prevádzkového súvisu s existujúcimi alebo plánovanými investíciami v dotknutom území dotknutá obec neplánuje žiadne investície, nakoľko tam nevlastní žiadne pozemky. Ide o pozemky navrhovateľa.

Na záver dotknutá obec uvádza, že sa stotožňuje s podávateľom podnetu a na základe svojich vyššie uvedených skutočností navrhuje, aby MŽP SR posudzovalo navrhovanú činnosť uvedenú v predloženom POPD podľa zákona.

**Vyjadrenie MŽP SR:** MŽP SR má za to, že námietky uvedené v stanovisku dotknutej obce sú opodstatnené, a že sa navrhovaná činnosť má posudzovať podľa zákona. Podľa MŽP SR navrhovaná činnosť môže výrazne vplyvať na stav životného prostredia a na kvalitu života obyvateľov obcí, v ktorých katastri sa navrhovaná činnosť bude vykonávať, a to najmä z dôvodu stavebného stavu a dopravnotechnických parametrov cesty III/2184, ktoré nevyhovujú dopravnej záťaži spôsobenej ťažkými nákladnými vozidlami prepravujúcimi vyťažený materiál z dobývacieho priestoru, ďalej z dôvodu zvýšeného znečistenia ovzdušia, tzv. sekundárnej prašnosti, z dôvodu otrasov a hluku vplyvom dopravy súvisiacej s navrhovanou činnosťou, ako aj z dôvodu ohrozenia bezpečnosti cestnej premávky. MŽP SR má za to, že obec Rakša bude vzhľadom na neexistenciu inej dopravnej možnosti výrazne dotknutá prechádzajúcou dopravou, ktorá môže viesť k výraznému zhoršeniu kvality bývania a môže mať negatívny vplyv na majetok obyvateľov. MŽP SR zároveň dodáva, že konkrétne požiadavky sú opodstatnené a budú zohľadnené v rámci určovania rozsahu hodnotenia podľa § 30 zákona. MŽP SR považuje za vhodné sa v procese posudzovania vplyvov vysporiadať so všetkými potenciálnymi negatívnymi aspektami navrhovanej činnosti a stanoviť také opatrenia aby nedošlo k ujme na zdraví obyvateľstva a životnom prostredí.

- **Navrhovateľ** (list. č. 867/2024 zo dňa 17. 10. 2024) vo svojom stanovisku uvádza, že v budúcnosti plánuje realizovať navrhovanú činnosť, ktorej podstata spočíva v obnove dobývania výhradného ložiska dolomitov v dobývacom priestore Rakša. Dobývaním existujúceho výhradného ložiska v existujúcom dobývacom priestore bude naplnená zákonná požiadavka na racionálne využívanie nerastného bohatstva (výhradného ložiska) nachádzajúceho sa v predmetnom dobývacom priestore. Racionálne využívanie výhradného ložiska je v záujme štátu, ktorý je vlastníkom predmetného nerastného bohatstva, a ktorý má záujem na tom, aby sa príslušné nerastné bohatstvo v existujúcom dobývacom priestore dobývalo a tým dochádzalo k jeho efektívnemu využitiu. Dobývaním existujúcich výhradných ložísk v existujúcich dobývacích priestoroch, ktoré boli právoplatnými rozhodnutiami určené na dobývanie, dochádza k zabezpečeniu surovinovej sebestačnosti štátu a k využívaniu ekonomického potenciálu nerastného bohatstva, na čom existuje všeobecný hospodársky záujem.

Podľa navrhovateľa má predmetné výhradné ložisko dolomitu z hľadiska záujmov štátu strategický význam, nakoľko dolomit je primárnym zdrojom horčíka (kovového horčíka), ktorý patrí medzi tzv. kritické suroviny v zmysle schváleného Európskeho aktu o kritických surovinách z marca 2024.

**Vyjadrenie MŽP SR:** *MŽP SR konštatuje, že navrhovateľ nešpecifikuje, či predmetné výhradné ložisko dolomitu plánuje dobývať za účelom získania kovového horčíka, tzv. kritickej suroviny v zmysle schváleného Európskeho aktu o kritických surovinách z marca 2024. V predložennom POPD (strana 6) sa uvádza, že dolomity svojim chemickým zložením vyhovujú použitiu pre hutnícke účely, pričom boli dlhodobo ťažené a využívané na aglomeráciu železných rúd v železiarňach v Trnci a Ostrave. Z predložného POPD ani zo stanoviska navrhovateľa nie je teda zrejmé, že by išlo o získavanie tzv. kritickej suroviny v zmysle schváleného Európskeho aktu o kritických surovinách z marca 2024. MŽP SR v danej veci zároveň uvádza, že domáce surovinové zdroje predstavujú v súčasnosti len potenciálny zdroj na výrobu kovového horčíka, nakoľko navrhnuté postupy pre poloprevádzkovú prípravu vysokočistého kremeňa a medziproduktov pre výrobu kovového horčíka sú momentálne na území Slovenskej republiky len v modelových a poloprevádzkových podmienkach.*

Navrhovateľ si je vedomý, že aj pri banskej činnosti, ktorá je vo všeobecnom hospodárskom záujme štátu, musí byť rešpektované právo každého na priaznivé životné prostredie. I keď zistené množstvo zásob horniny nachádzajúcej sa vo výhradnom ložisku v dobývacom priestore Rakša by odôvodňovalo jeho dobývanie v omnoho väčšom rozsahu (v ložisku je viac ako 6,2 milióna ton evidovaných zásob), navrhovateľ plánuje obnoviť ťažbu v príslušnom dobývacom priestore len v minimálnom rozsahu tak, aby na jednej strane dochádzalo k naplneniu požiadavky na jeho racionálne využívanie a zároveň, aby vplyv tejto činnosti na životné prostredie bol čo najmenší, až nepatrný. Navrhovateľ plánuje obnoviť ťažbu len v rozsahu, pri ktorom by dochádzalo ku priemernej ročnej ťažbe horniny na úrovni cca 90 tisíc ton. Zároveň, obnovenie ťažby sa plánuje len na časti ložiska v zadnej časti dobývacieho priestoru, ktorá je najvzdialenejšia od obce Rakša a má výmeru menej ako 5 ha. Zvažované obnovenie banskej činnosti v už existujúcom dobývacom priestore by spočívalo v ťažbe odkrytých zásob dolomitu. Práve z tohto dôvodu je aj samotný spôsob ťažby zamýšľaný primárne tak, že k dobývaniu zásob bude dochádzať strojovým spôsobom (bez využitia odstrelov), pričom v nevyhnutných prípadoch budú využívané len trhacie práce malého rozsahu, ktorých uskutočnenie nebude pre obyvateľov priľahlej obce takmer poznateľné (hlukový prejav takýchto prác je minimálny, bežným sluchom ťažko rozpoznateľný). Berúc do úvahy, že existujúca prístupová cesta do dobývacieho priestoru Rakša prechádza cez obec Rakša, navrhovateľ plánuje obnovenie ťažby len v takom rozsahu, ktorý na jednej strane umožní efektívnu obnovu ťažby existujúcich odkrytých zásob a na druhej strane bude v čo možno najmenšej miere ovplyvňovať život obyvateľov obce. Pre porovnanie navrhovateľ uvádza, že zamýšľaný rozsah obnovenia ťažby je v porovnaní s minulým stavom len zlomkový. V minulosti, predtým než bol predmetný dobývací priestor určený navrhovateľovi, v danom dobývacom priestore prebiehala ťažba v mnohonásobne väčšom rozsahu, pričom ťažba sa uskutočňovala najmä s využívaním trhacích prác veľkého rozsahu. Minulá prevádzka dobývacieho priestoru tak skutočne mohla mať podstatné negatívne vplyvy na život obyvateľov dotknutej obce. Aktuálne zamýšľané obnovenie ťažby je podľa navrhovateľa v porovnaní s minulým stavom len v zanedbateľnom rozsahu, s neporovnateľne menšími vplyvmi na všetky oblasti životného prostredia.

Navrhovateľ rovnako zdôrazňuje, že zamýšľané obnovenie ťažby sa týka výlučne len plochy už existujúceho dobývacieho priestoru s odkrytými zásobami

nerastného bohatstva. Ide o „rozdobývanú“ plochu priestoru s odkrytým kamenivom, na ktorom sa nenachádza lesný porast, a ktorý je z technického hľadiska pripravený na okamžitú ťažbu. Navrhovateľ neplánuje žiadnym spôsobom rozširovať hranice už existujúceho dobývacieho priestoru. Naopak, zámerom navrhovateľa je predmetný dobývací priestor postupne vydobýť do štádia, kedy bude možné realizovať jeho likvidáciu a rekultiváciu tak, aby po vyťažení príslušných už zameraných zásob nerastného bohatstva došlo k zahladeniu dôsledkov ťažobnej činnosti (nie len navrhovateľovej, ale celkovej ťažobnej činnosti uskutočnenej v minulosti inými subjektmi) a k navráteniu prostredia do stavu pred banskou činnosťou.

**Vyjadrenie MŽP SR:** *MŽP SR sa nestotožňuje s uvedeným vyjadrením navrhovateľa a po preštudovaní podnetu, predloženého POPD a doručených stanovísk zastáva názor, že predovšetkým nákladná doprava z a do lomu Rakša, ktorá súvisí s realizáciou navrhovanej činnosti, by bezprostredne a zásadne narušila život obyvateľov obce Rakša, mesta Turčianske Teplice - mestské časti Turčiansky Michal a Diviaky, nakoľko toho času nie je vybudovaná dopravná trasa pre nákladnú dopravu mimo obytnej zástavby. Preprava vyťaženého materiálu a obsluha dobývacieho priestoru je plánovaná po komunikácii III. triedy č. 2184, ktorá vedie cez celú obytnú časť dotknutej obce Rakša, pričom výjazdy z rodinných domov vedú priamo na túto komunikáciu, ako aj cez obytnú zónu mestskej časti Turčiansky Michal. Predmetná komunikácia má úzky profil, nie sú na nej vybudované chodníky a ma nevyhovujúci technický stav. MŽP SR má za to, že navrhovanou činnosťou by mohlo dôjsť k ohrozeniu bezpečnosti obyvateľov ako aj k zhoršeniu kvality bývania. Ťažké nákladné autá produkujú veľa hluku, najmä pri prechode cez nerovnosti cesty, alebo pri brzdení a rozbiehaní. Vibrácie môžu poškodzovať stavby v blízkosti cesty – v dotknutom území sa tiež nachádza kultúrna pamiatka kostol svätého Michala a oporný múr, ktorý bol v minulosti poškodený dopravou. Taktiež sa tam nachádzajú staršie domy, ktoré sa môžu poškodiť zvýšenou premávkou nákladných vozidiel naložených vyťaženým dolomitom. Znovuotvorenie lomu by tak výrazne ovplyvnilo život obyvateľov predmetných území, ktoré úzko súvisia s nevhodným trasovaním odvozu kameniva nákladnými vozidlami s následnými prejazdmi prázdnych nákladných vozidiel.*

*MŽP SR v danej veci zároveň poukazuje na stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Martine (list č. RÚVZMT/OPPL/3755/9123/2024 zo dňa 28. 11. 2024), v ktorom sa uvádza, že navrhovateľ za celé obdobie od roku 2015 ku dnešnému dňu nepredložil na dotknutý orgán žiadny návrh opatrení na elimináciu hlukovej záťaže, vibrácií/otrasov, emisií/imisii z konkrétnych zdrojov pre jednotlivé dotknuté časti územia a výlučne administratívnou úpravou parametrov ťažby navrhuje znížiť množstvo vyťaženého dolomitu v kameňolome Rakša tak, aby sa naňho nevzťahovala povinnosť posudzovania podľa zákona. Podobne stanovisko Okresného úradu Žilina, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list. č. OU-ZA-OSZP1-2024/080653-004 zo dňa 09. 10. 2024) v danej veci uvádza, že navrhovaná činnosť sa má realizovať priamo od hranice chránených území (NP, CHVÚ, UEV). Predpokladá sa tak priame ovplyvnenie biotopov aj v chránených územiach, nakoľko dôjde k narušeniu porastových okrajov. Je predpoklad šírenia hluku, prachu, svetelného znečistenia do väčšej vzdialenosti od ťažobného priestoru. Pri CHVÚ sa predpokladá vplyv na populácie druhov, ktoré hniezdia buď priamo v lome, alebo v jeho blízkosti, alebo sú na lom naviazané potravne. Taktiež nemožno vylúčiť vplyv na NPR Rakšianske rašelinisko a to najmä vplyvom prašnosti (samotná ťažba a spracovanie suroviny, ale najmä preprava suroviny).*

Navrhovateľ ďalej poukazuje, že podľa ust. § 31 ods. 6 zákona č. 44/1988 Z. z. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „banský zákon“) po ukončení alebo trvalom zastavení prevádzky v hlavných banských dielach a lomoch, ak nie je možné ich akékoľvek iné využitie podľa tohto

zákona alebo osobitných predpisov alebo nemôže dôjsť k ohrozeniu alebo poškodeniu záujmov chránených osobitným predpisom je organizácia povinná vykonať ich likvidáciu podľa § 32 banského zákona a uskutočniť rekultiváciu poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov dotknutých banskou činnosťou podľa osobitného predpisu, ak sa organizácia a vlastník nehnuteľnosti, na ktorej je hlavné banské dielo alebo lom postavený, nedohodnú inak. V zmysle citovaného zákonného ustanovenia má navrhovateľ za to, že likvidáciu lomu v dobývacom priestore je možné vykonať len po ukončení alebo trvalom zastavení prevádzky v lome za podmienky, že nie je možné iné využitie lomu v zmysle banského zákona, prípadne osobitných predpisov. K tomu môže dôjsť v existujúcom dobývacom priestore so zameranými zásobami nerastného bohatstva len v prípade, ak dôjde k vyťaženiu výhradného ložiska, ktoré je banská organizácia zo zákona povinná dobývať. Bez toho neprichádza úplné ukončenie prevádzky lomu do úvahy, v dôsledku čoho nie je možné vykonať ani jeho likvidáciu a rekultiváciu. Navrhovateľ má rovnako za to, že ak by v prípade dobývacieho priestoru Rakša nedošlo k obnoveniu dobývania výhradného ložiska, nastane patová situácia, kedy sa v existujúcom „rozťaženom“ dobývacom priestore nebude ťažiť, avšak zároveň ani nemôže dôjsť ku jeho zlikvidovaniu a zrekultivovaniu, keďže v dobývacom priestore sú stále evidované nevyťažené zásoby nerastného bohatstva, ktoré majú byť v zmysle banského zákona racionálne využívané (t. j. dobývané). To by malo za následok existenciu „navždy existujúceho“ dobývacieho priestoru, ktorý nemá praktické využitie, z ktorého štát nemá žiadny hospodársky prospech, a ktorého existencia predstavuje pre obyvateľstvo v danom regióne zbytočné potenciálne nebezpečenstvo („rozťažený“) dobývací priestor je pre laickú verejnosť nebezpečný z dôvodu sypkých a často nestabilných plôch, kde hrozí vysoké nebezpečenstvo úrazu, v dôsledku čoho právne predpisy zakazujú vstup do tohto priestoru iným osobám ako banskej organizácii a ňou určeným osobám).

Navrhovateľ zároveň konštatuje, že hoci Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky vydalo rozhodnutie č. 2105/2016-1.7/jm zo dňa 10. 06. 2016 (ďalej len „Rozhodnutie“), ktorým na základe podnetu podľa § 19 zákona rozhodlo, že skôr plánované obnovenie ťažby v dobývacom priestore Rakša sa má posudzovať podľa zákona, táto skutočnosť neznamena, že má posudzovaniu podliehať aj aktuálne plánovaná navrhovaná činnosť. Navrhovateľ v tejto veci zdôrazňuje, že MŽP SR nie je Rozhodnutím akýmkoľvek spôsobom viazané. V tomto konaní ide o novú navrhovanú činnosť, o ktorej musí byť rozhodované samostatne, objektívne a nezávisle od skoršieho rozhodnutia, ktoré sa týkalo inej činnosti. V tomto konaní je potrebné vychádzať z informácií a podkladov získaných v tomto konaní, ktoré sa týkajú priamo navrhovanej činnosti, nie inej činnosti, o ktorej bolo rozhodované v minulosti v inom konaní. Navrhovateľ zároveň dodáva, že v zmysle odôvodnenia Rozhodnutia bol dôvod pre posudzovanie príslušnej navrhovanej činnosti ten, že v zmysle vypracovanej hlukovej štúdie mali byť pri prevoze vyťaženej horniny cez zastavané územie obce mierne prekročené limity prípustnej hodnoty hluku. Táto skutočnosť však bola podľa navrhovateľa v predmetnom rozhodnutí vyhodnotená chybné, bez zohľadnenia potrebného kontextu a preverenia skutočného stavu veci. Podľa navrhovateľa sa v príslušnej hlukovej štúdii síce konštatovalo, že pri obnove ťažby môže dôjsť k miernemu prekročeniu limitov prípustnej hodnoty hluku pri preprave horniny, avšak len v prípade tých obydli, ktorých okná sa nachádzajú v menšej vzdialenosti ako 4 metre od hranice vozovky. Pri týchto obydliach by pritom dochádzalo k prekročeniu prípustnej hodnoty hluku aj v prípade, ak by ku obnoveniu ťažby nedošlo, a teda prekročenie limitov by nebolo spôsobené obnovením ťažby v dobývacom priestore (a súvisiacim prevozom vyťaženej horniny), ale bolo spôsobené tým, že tieto obydlia



sú postavené v rozpore s aktuálnymi technickými požiadavkami v tesnej blízkosti cestnej komunikácie. Vo všetkých ostatných prípadoch (obydliia umiestnená viac ako 4 metre od cestnej komunikácie) boli prípustné hranice hodnoty hluku v norme aj v prípade obnovenia ťažby v maximálnom plánovanom rozsahu a prejazdoch maximálneho možného počtu nákladných vozidiel. Podstatnou skutočnosťou v tejto súvislosti je podľa navrhovateľa tiež to, že celkový nárast hluku spôsobený prepravou vyťaženej horniny by bol pri obydliach v bezprostrednej blízkosti cestnej komunikácie (s oknami do 4 metrov od cesty) len na úrovni cca 1,2 dB, čo je nárast približne len o 2 % oproti stavu, kedy by k obnove ťažby a preprave vyťaženej horniny vôbec nedošlo pričom takúto zmenu úrovne hluku bežný človek ani nespozoruje. Navrhovateľ ďalej uvádza, že zásadnou skutočnosťou je tiež to, že zo všetkých obydlií, ktoré sa nachádzajú v blízkosti prepravnej trasy, je počet obydlií s oknami k cestnej komunikácii vo vzdialenosti menej ako 4 metre (t. j. pri ktorých môže dôjsť k prekročeniu limitov prípustnej hodnoty hluku) len v počte cca 5 domov. Inak povedané, Rozhodnutie uložilo povinnosť posudzovať obnovenie ťažby v dobývacom priestore Rakša podľa zákona v zásade len základe toho, že v prípade cca 5 domov, ktoré sú postavené neprípustne blízko cestnej komunikácie (v rozpore s aktuálnymi stavebnými normami), ktorá má slúžiť ako prepravná trasa pre vyťaženie horniny, by pri obnovení ťažby mohlo dôjsť ku zvýšeniu hluku o cca 2 % (1,2 dB) oproti doterajšiemu stavu. A to napriek tomu, že v prípade všetkých ostatných meraní hluku boli výsledky pozitívne (či už pri meraní hlučnosti samotnej ťažby, či prepravy horniny pri obydliach, ktoré majú štandardnú vzdialenosť od cesty) ako aj napriek tomu, že ostatné štúdie (rozptylová štúdia a dopravná štúdia) potvrdili, že pri obnovení ťažby nedôjde k prekročeniu akýchkoľvek limitov stanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi, a že činnosť nebude mať negatívny vplyv na životné prostredie. S ohľadom na uvedené navrhovateľ žiada, aby MŽP SR pri rozhodovaní o aktuálnom podnete bralo do úvahy všetky relevantné skutočnosti, vrátane skutočností ako sú miera zvýšenia hluku oproti stavu bez realizácie navrhovanej činnosti (namiesto jednoduchého konštatovania o prekročení limitov hluku, ku ktorému by však došlo aj bez navrhovanej činnosti), či počet potenciálne ovplyvnených domov zasiahnutých prípadným prekročením hlukových limitov.

**Vyjadrenie MŽP SR:** *MŽP SR má za to, že navrhovaná činnosť je totožná s konaním o podnete podľa zákona na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky, odbore posudzovania vplyvov na životné prostredie v rokoch 2015 – 2016 pod názvom „Návrh plánu otvárania, prípravy a dobývania v dobývacom priestore Rakša“ navrhovateľa, ktoré bolo ukončené rozhodnutím vydaným v konaní o podnete č. 2105/2016-1.7/jm zo dňa 10. 06. 2016, s výrokom, že sa uvedená navrhovaná činnosť bude posudzovať podľa zákona. MŽP SR zároveň poukazuje na skutočnosť, že v priebehu predošlých konaní v súvislosti s navrhovanou činnosťou sa opakovane potvrdilo nerešpektovanie podmienok uvedených v právoplatne vydaných rozhodnutiach Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Okresného úradu Turčianske Teplice a Okresného úradu Žilina, odboru právnych prostriedkov, pričom ku dnešnému dňu neboli splnené žiadne opatrenia na zmiernenie negatívneho vplyvu na zdravie a životné prostredie obyvateľov dotknutých obcí. MŽP SR zároveň poukazuje, že z predloženého stanoviska dotknutej obce Rakša (list zo dňa 11. 10. 2024) vyplýva, že navrhovaná činnosť nie je v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou obce Rakša.*

*MŽP SR v danej veci poukazuje na stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Martine (list č. RÚVZMT/OPPL/3755/9123/2024 zo dňa 28. 11. 2024), v ktorom sa konštatuje, že uvádzané skutočnosti ohľadom predmetnej hlukovej štúdie sú zavádzajúce, nakoľko hluková štúdia vypracovaná v roku 2016 spoločnosťou Enviconsult spol. s r .o., Obežná 7, 010 08 Žilina uvádza zakategorizovanie daného územia*

podľa tabuľky č. 1 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí do kategórie III. V skutočnosti ide o územie kategórie II.: Priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov, vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území (bez hromadnej dopravy), pre ktoré sú prípustné hodnoty pre deň – 50 dB, večer – 50 dB a noc – 45 dB (bod 1.6 Prílohy k vyhláške Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549 2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí PRÍPUSTNÉ HODNOTY URČUJÚCICH VELIČÍN HLUKU VO VONKAJŠOM PROSTREDÍ A HLUKU, INFRAZVUKU A VIBRÁCIÍ VO VNÚTORNOM PROSTREDÍ BUDOV sa v tomto prípade uplatniť nedá). Uvedené prípustné hodnoty boli hraničné a na dvoch meracích miestach prekročené v čase merania bez záťaže z prevádzky dobývania dolomitu. Dotknutý orgán zároveň v odbornom stanovisku č. PPL 2015/00880 zo dňa 29. 04. 2015 uviedol, že s predloženou projektovou dokumentáciou nie je možné z hľadiska ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva súhlasiť. Jedným z bodov stanovených podmienok v citovanom odbornom stanovisku, na základe zabezpečenia ktorých by bolo možné projektovú dokumentáciu znovu posúdiť, bolo okrem iného predložiť posúdenie hodnotenia vplyvov na verejné zdravie „HIA“, pričom súčasťou hodnotiacej správy bude návrh konkrétnych opatrení na elimináciu hlukovej záťaže, vibrácií/otrasov, emisií/imisií z konkrétnych zdrojov pre jednotlivé dotknuté časti územia (§ 6 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“). Navrhovateľ však za celé obdobie od roku 2015 ku dnešnému dňu nepredložil na dotknutý orgán žiadny návrh opatrení. Výlučne administratívnou úpravou parametrov ťažby navrhuje znížiť množstvo vyťaženej dolomitu v kameňolome Rakša tak, aby sa naňho nevzťahovala povinnosť posudzovania podľa zákona.

Navrhovateľ ďalej žiada, aby si MŽP SR v tomto konaní okrem rezortného orgánu, povoľujúceho orgánu a dotknutej obce vyžiadalo stanovisko len od tých orgánov, ktoré majú skutočne postavenie dotknutých orgánov a nie od akýchkoľvek iných orgánov, ktoré toto postavenie v zmysle zákona nemajú.

**Vyjadrenie MŽP SR:** V konaní o podnete nie je podľa zákona definovaný okruh dotknutých orgánov a je na úvahe správneho orgánu koho v konaní osloví. Pri určení dotknutých orgánov sa vychádza najmä z charakteru a možných predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti. Podľa § 19 ods. 5 zákona, príslušný orgán pri rozhodovaní o tom, či navrhovaná činnosť podlieha posudzovaniu podľa zákona, prihliada najmä na povahu a rozsah navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, miesto realizácie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, najmä jeho únosné zaťaženie a ochranu poskytovanú podľa osobitných predpisov, význam očakávaných vplyvov, odôvodnenie podnetu a doručené stanoviská povoľujúceho orgánu, rezortného orgánu, dotknutého orgánu a dotknutej obce. Podľa § 3 písm. s) zákona dotknutá verejnosť je verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní. Zároveň podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku je správny orgán povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Pokiaľ ide o žiadosť MŽP SR o predloženie projektovej dokumentácie, resp. inej dokumentácie, z ktorej je zrejme miesto realizácie, povaha a rozsah navrhovanej činnosti, možný časový, priestorový a prevádzkový súvis s existujúcimi alebo plánovanými investíciami v dotknutom území a význam očakávaných vplyvov,

navrhovateľ poukazuje na to, že nakoľko plánovaná navrhovaná činnosť je banskou činnosťou, pre túto činnosť sa nevypracúva projektová dokumentácia, ale tzv. Plán otvárania, prípravy a dobývania, ktorý už tvorí prílohu príslušného podnetu, a ktorý už obsahuje všetky podstatné informácie o povahe a rozsahu navrhovanej činnosti, pričom MŽP SR ním už disponuje. V prípade potreby je však navrhovateľ kedykoľvek pripravený bližšie objasniť akékoľvek konkrétne skutočnosti týkajúce sa navrhovanej činnosti a poskytnúť doplňujúce informácie, pri ktorých o to MŽP SR prejaví záujem.

Na záver navrhovateľ konštatuje, že s ohľadom na povahu a plánovaný rozsah navrhovanej činnosti neexistuje objektívny dôvod, pre ktorý by sa navrhovaná činnosť mala posudzovať podľa zákona, nakoľko akýkoľvek možný vplyv na životné prostredie je s ohľadom na minimálny plánovaný rozsah obnovenia ťažby nevýznamný, až nepatrný, a preto nie je daný dôvod na to, aby dochádzalo k ďalšiemu posudzovaniu navrhovanej činnosti. Navrhovateľ je presvedčený o tom, že mimoriadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona, v danom prípade neexistujú.

**Vyjadrenie MŽP SR:** *MŽP SR sa nestotožňuje s vyjadrením navrhovateľa a má za to, že nakoľko nemožno vylúčiť, že s realizáciou navrhovanej činnosti nebudú spojené pravdepodobne významné nepriaznivé vplyvy na kvalitu životného prostredia a zdravia obyvateľov súvisiace so zvýšením znečistenia ovzdušia, sekundárnej prašnosti, vibrácii a hluku, vyvolaných vplyvom dopravy súvisiacej s navrhovanou činnosťou, ako aj z dôvodu ohrozenia bezpečnosti cestnej premávky sú obavy vyjadrené v stanoviskách dotknutých orgánov, dotknutých obcí a podávateľa podnetu opodstatnené a navrhovaná činnosť sa má posudzovať podľa zákona. MŽP SR má za to, že konkrétne požiadavky sú opodstatnené a budú zohľadnené v rámci určovania rozsahu hodnotenia podľa § 30 zákona. MŽP SR považuje za vhodné sa v procese posudzovania vplyvov vysporiadať so všetkými potenciálnymi negatívnymi aspektami navrhovanej činnosti a stanoviť také opatrenia aby nedošlo k ujme na zdraví obyvateľstva a životnom prostredí.*

MŽP SR na základe doručených požadovaných informácií od dotknutej obce a navrhovateľa následne za účelom zistiť presne a úplne skutočný stav veci podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku, požiadalo povolujujúci orgán, dotknutú obec, rezortný orgán a dotknuté orgány o zaujatie stanoviska k predmetu podaného podnetu listom č. 15122/2024-11.1.1.ssch, 72720/2024, int. 72722/2024 zo dňa 11. 11. 2024 v lehote do 15 pracovných dní odo dňa doručenia tohto upovedomenia.

**Na základe vyššie uvedenej žiadosti boli v stanovenej lehote na MŽP SR doručené nasledovné vyjadrenia, ktoré MŽP SR uvádza v skrátenom znení:**

- **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd – dotknutý orgán** (list. č. 74383/2024 zo dňa 20. 11. 2024) vo svojom stanovisku uvádza, že dobývací priestor Rakša v k. ú. Rakša okres Turčianske Teplice je podľa § 1 ods. 4 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 527/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú hranice chránených oblastí prirodzenej akumulácie vôd situovaný v priestore chránenej vodohospodárskej oblasti Veľká Fatra, a preto sa na navrhovanú činnosť vzťahujú ustanovenia zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V zmysle uvedeného sa dotknutý orgán stotožňuje s podávateľom podnetu a žiada navrhovanú činnosť posudzovať podľa zákona.

**Vyjadrenie MŽP SR:** *MŽP SR berie stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.*

- **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy – dotknutý orgán** (list. č. 74915/2024 zo dňa 26. 11. 2024) vo svojom stanovisku uviedol, že po preštudovaní POPD ako aj doplňujúcich informácií, vrátane stanovísk dotknutých orgánov a navrhovateľa z hľadiska svojich kompetencií konštatuje, že informácie o geologických a hydrogeologických pomeroch ložiska vyhradeného nerastu sú v POPD s ohľadom na charakter navrhovanej činnosti primerané. Informácie čerpajú z doposiaľ vykonaného podrobného geologického prieskumu a výpočtu zásob vyhradeného nerastu. Posledné schválenie výpočtu zásob bolo vydané Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2014. Podľa dotknutého orgánu je z doplňujúcich informácií a stanovísk dotknutých orgánov zrejmé, že dôvody na podnet sú mimo kompetencie dotknutého orgánu, a preto sa k rozhodovaniu o podnete nebude vyjadrovať.

**Vyjadrenie MŽP SR:** MŽP SR berie stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.

- **Mesto Turčianske Teplice – dotknutá obec** (list. č. 1384/4152/2024 zo dňa 27. 11. 2024 a list č.1384/2024/04-1 zo dňa 29. 11. 2024) vo svojom stanovisku uvádza, že z dôvodu, že navrhovaná činnosť môže mať negatívny dopad na zdravie a kvalitu životného prostredia obyvateľov mestskej časti Turčiansky Michal ako aj pre výskyt území chránených podľa osobitných predpisov v okolí navrhovanej činnosti požaduje navrhovanú činnosť posudzovať podľa zákona. Dotknutá obec má za to, že hlavným problémom je zabezpečenie prepravy suroviny z lomu, nakoľko komunikácia III. triedy č. 2184 (ulica Michalská), ktorá umožňuje vývoz vyťaženej materiálu z lomu, vedie priamo cez obytnú zónu mestskej časti Turčiansky Michal. Predmetná cesta má úzky profil (pred domom č. 1357/19 je šírka cesty iba 4,6 m pričom pre intenzívnejšiu premávku nákladných vozidiel sa odporúča šírka 6,5 m až 7 m) a nevyhovujúci technický stav. Dotknutá obec zároveň konštatuje, že na Michalskej ulici sa nenachádzajú chodníky pre peších, pričom sú tam umiestnené dve autobusové zastávky odkiaľ sú prepravované deti do škôl. Je to prechodná cesta smerom do Rakše pre chodcov aj cyklistov. Podľa dotknutej obce by vplyvom realizácie navrhovanej činnosti mohlo dôjsť k riziku poškodenia infraštruktúry – v cestnom telese sa nachádza kanalizácia, prívod vody, plynu a žľab odvodu vody, k ohrozeniu bezpečnosti obyvateľov ako aj k zhoršeniu kvality bývania.

Dotknutá obec zároveň uvádza, že vplyvom realizácie navrhovanej činnosti môže dochádzať k hluku a vibráciám – ťažké nákladné autá produkujú veľa hluku, najmä pri prechode cez nerovnosti cesty, alebo pri brzdení a rozbiehaní. Vibrácie môžu poškodzovať stavby v blízkosti cesty - nachádza sa tam kultúrna pamiatka kostol svätého Michala a oporný múr, ktorý bol v minulosti poškodený cestnou dopravou. Taktiež sú tam postavené staršie domy, ktoré sa môžu poškodiť zvýšenou premávkou nákladných vozidiel naložených vyťaženým dolomitom.

Dotknutá obec ďalej konštatuje, že nákladné autá budú prevážať materiál, ktorý môže spôsobiť zvýšenú prašnosť a nečistoty na cestách. Nákladné autá produkujú výfukové plyny, ktoré môžu zhoršiť kvalitu ovzdušia v dedine, kde býva prirodzene vyššia koncentrácia obyvateľov v blízkosti cesty. Pri brzdení na križovatke, ktorá sa nachádza na Michalskej ulici, budú zvýšené emisie z brzdzenia áut.

Dotknutá obec má za to, že neustály prejazd ťažkých áut môže narúšať pokoj a kvalitu života miestnych obyvateľov. Prejazd veľkého množstva ťažkých nákladných aut spôsobí predčasné zhoršenie kvality povrchu vozovky.

Dotknutá obec na základe uvedeného požaduje, aby sa v rámci posudzovania riešila dopadová štúdia vplyvu dopravy na jestvujúce obytné zóny, na bezpečnosť cestnej premávky, národnú kultúrnu pamiatku č. NKP 633/0 (Farský kostol sv. Michala v Turčianskom Michale) a tiež sa riešilo dodržanie hlukových pomerov v obytných častiach mesta v úseku celej trasy zásobovania a prepravy suroviny z lomu - od lomu až po výjazd na štátnu cestu 1/65. Dotknutá obec zároveň nesúhlasí ani s prípadným variantom využitia Zorkovskej ulice ako obchvatovej komunikácie. V dotknutom úseku je územným rozhodnutím mesta č. 2007/183-stav.Bu zo dňa 21. 12. 2007 schválená výstavba individuálnej bytovej výstavby - IBV Zorkovce (Sunfield).

**Vyjadrenie MŽP SR:** *MŽP SR má za to, že námietky uvedené v stanovisku dotknutej obce sú opodstatnené a budú zohľadnené v rámci určovania rozsahu hodnotenia podľa § 30 zákona. MŽP SR považuje za vhodné sa v procese posudzovania vplyvov vysporiadať so všetkými potenciálnymi negatívnymi aspektami navrhovanej činnosti a stanoviť také opatrenia, aby nedošlo k ujme na zdraví obyvateľstva a životnom prostredí.*

- **Povoľujúci orgán** (list. č. OBUBB\_2238-4671/2024-I zo dňa 27. 11. 2024) vo svojom stanovisku konštatuje, že na navrhovanú činnosť by sa malo prihliadať nezávisle od skorších vydaných rozhodnutí týkajúcich sa banskej činnosti v dobývacom priestore Rakša. V predložennom POPD je riešené dobývanie v inej časti ložiska dobývacieho priestoru Rakša a taktiež aj množstvo vydobytého nerastu za rok ako v predošlých návrhoch. Plánovanou navrhovanou činnosťou má byť realizované dobývanie s priemernou ročnou ťažbou 90 000 tisíc ton ročne v zadnej časti ložiska o výmere menšej ako 5 ha. Povoľujúci orgán má za to, že navrhovaná činnosť nemá byť posudzovaná podľa zákona. Navrhovaná činnosť nedosahuje prahové hodnoty, na základe ktorých by mala byť hodnotená. Podľa ustanovenia § 16 ods. 1 banského zákona platí, že cit.: „Ochrana výhradného ložiska proti znemožneniu alebo sťaženiu jeho dobývania sa zabezpečuje určením chráneného ložiskového územia.“ Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 banského zákona platí, že cit.: „Dobývací priestor sa určí na základe výsledkov prieskumu ložiska podľa rozsahu, uloženia, tvaru a hrúbky výhradného ložiska so zreteľom na jeho zásoby a úložné pomery tak, aby ložisko mohlo byť racionálne vydobyté. Pri určení dobývacieho priestoru sa vychádza z určeného chráneného ložiskového územia a musí sa prihliadnuť aj na dobývanie susedných ložísk a na vplyv dobývania.“ Povoľujúci orgán zároveň uvádza, že dobývací priestor Rakša bol určený rozhodnutím Čs. kamenoprŕmyslu GR Praha pod zn. 0350/66 dňa 16. 11. 1966. V súlade s ustanovením § 43 ods. 4 banského zákona je aj chráneným ložiskovým územím. Povoľujúci orgán ďalej uvádza, že podľa § 15 ods. 1 banského zákona platí, že cit.: „Na včasné zabezpečenie ochrany nerastného bohatstva sú orgány územného plánovania a spracovatelia územnoplánovacej dokumentácie povinní pri územnoplánovacej činnosti vychádzať z podkladov o zistených a predpokladaných výhradných ložiskách poskytovaných im Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky; pri tom postupujú podľa osobitných predpisov a sú povinní navrhovať riešenie, ktoré je z hľadiska ochrany a využitia nerastného bohatstva a ďalších verejných záujmov najvýhodnejšie.“ Podľa povoľujúceho orgánu dotknutá obec Rakša pri svojom rozvoji a územnom plánovaní mala rešpektovať určený dobývací priestor Rakša a prihliadať na to, že výstavbou objektov/stavieb/rodinných domov pri ceste smerujúcej z a do určeného dobývacieho priestoru môžu byť predmetné objekty dotknuté prepravou. Na skutočnosť, že dotknutá obec Rakša má rešpektovať určený dobývací priestor upozorňoval povoľujúci orgán pri každom prerokovaní územnoplánovacej dokumentácie dotknutej obce Rakša.

**Vyjadrenie MŽP SR:** MŽP SR sa nestotožňuje so stanoviskom povoľujúceho orgánu a má za to, že navrhovaná činnosť je totožná s konaním o podnete podľa zákona na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky, odbore posudzovania vplyvov na životné prostredie v rokoch 2015 – 2016 pod názvom „Návrh plánu otvárkovej prípravy a dobývania v dobývacom priestore Rakša“ navrhovateľa, ktoré bolo ukončené rozhodnutím vydaným v konaní o podnete č. 2105/2016-1.7/jm zo dňa 10. 06. 2016, s výrokom, že sa uvedená navrhovaná činnosť bude posudzovať podľa zákona. MŽP SR zároveň poukazuje na skutočnosť, že v priebehu predošlých konaní v súvislosti s banskou činnosťou sa opakovane potvrdilo nerešpektovanie podmienok uvedených v právoplatne vydaných rozhodnutiach Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Okresného úradu Turčianske Teplice a Okresného úradu Žilina, odboru právnych prostriedkov, pričom ku dnešnému dňu neboli splnené žiadne opatrenia na zmiernenie negatívneho vplyvu na zdravie a životné prostredie obyvateľov dotknutých obcí. MŽP SR zároveň poukazuje, že z predloženého stanoviska dotknutej obce Rakša (list zo dňa 11. 10. 2024) vyplýva, že navrhovaná činnosť nie je v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou obce Rakša, pričom podľa VZN č. 1/2022, Príloha č. 1 (Územný plán obce Rakša - zmeny a doplnky č. 2, textová záväzná časť), bod 4. (ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA) ods. 4.1 (VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE) písm. o) platí, že cit.: „v prípade obnovy ťažby v kameňolome, dopravné sprístupnenie riešiť mimo zastavaného územia obce, nakoľko v zmysle stanoviska RÚVZ Turčianske Teplice č. HŽP 2021/02401 zo dňa 11. 10. 2021 navrhovaná cestná doprava v území urbanistického okrsku č. 5 nesmie byť využívaná pre nákladnú dopravu z kameňolomu.“ MŽP SR konštatuje, že predložený POPD nerieši dopravné napojenie nákladných motorových vozidiel idúcich z a do dobývacieho priestoru Rakša. Dá sa preto predpokladať, že doprava súvisiaca s navrhovanou činnosťou sa naďalej plánuje realizovať cez zastavanú časť obce (cestu III. triedy č. 2184) až po výjazd na štátnu cestu I/65, čo nie je v súlade s územným plánom dotknutej obce Rakša. MŽP SR zároveň poukazuje, že vplyvom predchádzajúcej ťažby v dobývacom priestore Rakša došlo k značnému poškodeniu cesty III. triedy č. 2184. Tento nevyhovujúci technický stav predmetnej komunikácie spôsobený prepravou vyťaženého materiálu v dôsledku dodávky nerastnej suroviny odberateľom bol počas predchádzajúceho obdobia predmetom rokovaní dotknutých orgánov štátnej a verejnej správy, na ktorých sa zhodne konštatoval negatívny vplyv prechodu ťažkých nákladných vozidiel súvisiacich s banskou činnosťou. Vzhľadom na uvedené má MŽP SR za to, že cesta III. triedy č. 2184 nie je na prepravu vyťaženého materiálu v realizovanom rozsahu dimenzovaná, t. j. realizáciou navrhovanej činnosti by mohlo dôjsť k ohrozeniu životného prostredia, pohody a kvality života dotknutého obyvateľstva, pričom sa zvýši miera jeho existujúcich zdravotných rizík. MŽP SR konštatuje, že znovuotvorenie ťažby v dobývacom priestore Rakša by mohlo mať zásadný negatívny vplyv na život dotknutých obcí.

MŽP SR uvádza, že nakoľko nemožno vylúčiť, že s realizáciou navrhovanej činnosti nebudú spojené pravdepodobne významné nepriaznivé vplyvy na kvalitu životného prostredia a zdravia obyvateľov súvisiace so zvýšením znečistenia ovzdušia, sekundárnej prašnosti, vibrácií a hluku vyvolaných vplyvom dopravy súvisiacej s navrhovanou činnosťou, ako aj z dôvodu ohrozenia bezpečnosti cestnej premávky sú obavy vyjadrené v stanoviskách dotknutých orgánov, dotknutých obcí a podávateľa podnetu opodstatnené a navrhovaná činnosť sa má posudzovať podľa zákona. MŽP SR má tiež za to, že konkrétne požiadavky sú opodstatnené a budú zohľadnené v rámci určovania rozsahu hodnotenia podľa § 30 zákona o posudzovaní vplyvov.

- **Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor energetickej a surovinovej politiky** – rezortný orgán (list. č. 246074/2024-4110-259028 zo dňa 28. 11. 2024) vo svojom stanovisku vyjadruje súhlas s navrhovanou činnosťou. Uvedené stanovisko

vychádza z toho, že v dobývacom priestore Rakša je evidovaných 6,224 mil. ton bilančných zásob dolomitu. Rezortný orgán zároveň uvádza, že navrhovateľ si je vedomý, že pri navrhovanej činnosti musí byť rešpektované právo na priaznivé životné prostredie. Z uvedeného dôvodu navrhovateľ plánuje obnoviť ťažbu v dobývacom priestore Rakša len v minimálnom rozsahu tak, aby dochádzalo k naplneniu požiadavky na jeho racionálne využívanie a zároveň, aby vplyv navrhovanej činnosti na životné prostredie a na obyvateľstvo dotknutej obce bol čo najmenší. Rovnako navrhovateľ navrhuje spôsob ťažby tak, že k dobývaniu zásob bude dochádzať strojovým spôsobom (bez využitia odstrelov), pričom v nevyhnutných prípadoch budú využívané len trhacie práce malého rozsahu, ktorých uskutočnenie nebude pre obyvateľov dotknutej obce poznateľné prejavy. Navrhovateľ ďalej uvádza, že neplánuje žiadnym spôsobom rozširovať hranice už existujúceho dobývacieho priestoru. Zámerom navrhovateľa je predmetný dobývací priestor postupne vydobýť do štádia, kedy bude možné realizovať jeho likvidáciu a rekultiváciu tak, aby po vyťažení príslušných už zameraných zásob nerastného bohatstva došlo k zahladeniu dôsledkov navrhovanej činnosti.

**Vyjadrenie MŽP SR:** *MŽP SR berie stanovisko rezortného orgánu na vedomie, avšak má za to, že z dôvodu výskytu chránených území podľa osobitných predpisov v blízkosti navrhovanej činnosti, ďalej z dôvodu výskytu nových biotopov na území dobývacieho priestoru Rakša, ktoré sú chránené osobitnými predpismi a predovšetkým z hľadiska verejného zdravia a s ním súvisiaceho nevyriešeného spôsobu prepravy vyťaženého materiálu nemožno vylúčiť, že s realizáciou navrhovanej činnosti nebudú spojené pravdepodobne významné nepriaznivé vplyvy na kvalitu životného prostredia a zdravia obyvateľov - súvisiace so zvýšením znečistenia ovzdušia, sekundárnej prašnosti, vibrácii a hluku. MŽP SR má za to, že obavy vyjadrené v stanoviskách dotknutých orgánov, dotknutých obcí a podávateľa podnetu sú opodstatnené, a navrhovaná činnosť sa má posudzovať podľa zákona.*

- **Navrhovateľ** (list č. 867/2024 zo dňa 29. 11. 2024) sa vo svojom stanovisku vyjadruje k stanovisku dotknutej obce – obec Rakša zo dňa 11. 10. 2024. Pokiaľ ide o nesúhlas dotknutej obce s obnovením ťažby v existujúcom dobývacom priestore navrhovateľ konštatuje, že súhlas alebo nesúhlas dotknutej obce s navrhovanou činnosťou je pre toto konanie irelevantný. Podľa navrhovateľa predmetom tohto konania nie je povolenie navrhovanej činnosti, ale vyriešenie otázky, či aj napriek podprahovým hodnotám navrhovanej činnosti existujú objektívne dôvody na to, aby sa navrhovaná činnosť posudzovala podľa zákona, t. j. či tu hrozí natoľko závažný vplyv na životné prostredie, že napriek podprahovým hodnotám je potrebné tento vplyv osobitne posudzovať podľa zákona. V tomto smere je súhlas alebo nesúhlas dotknutej obce či iných účastníkov konania s navrhovanou činnosťou bez akejkoľvek právnej relevancie. Navrhovateľ ďalej uvádza, že tvrdenie dotknutej obce, že navrhovaná činnosť spočívajúca v obnove dobývania ložiska dolomitov v existujúcom už „roztáženom“ dobývacom priestore Rakša má byť v rozpore s územnoplánovacou dokumentáciou obce, je nesprávne. Podľa navrhovateľa nemožno územnoplánovacou dokumentáciou zakazovať banskú činnosť ani určovať podmienky jej vykonávania. Územnoplánovacia dokumentácia ako výsledok územného plánovania určuje regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia z hľadiska jeho stavebného využitia. Územnoplánovacou dokumentáciou nemožno upravovať otázky mimo rámca pôsobnosti zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) (ďalej len „stavebný zákon“). Inak povedané, územným plánom nie je možné akejkoľvek osobe zakazovať akúkoľvek činnosť, ktorá nesúvisí s výstavbou v rámci kompetencií príslušného orgánu územného plánovania. Rovnako ako nemožno územným plánom zakázať napr. prevádzku už existujúceho obchodu či reštaurácie,

alebo určovať podmienky jej prevádzky, nemožno v existujúcom dobývacom priestore zakázať ani obmedzovať banskú činnosť, na ktorej povoľovanie sú príslušné orgány štátnej banskej správy. V tomto smere je znenie územného plánu úplne bezpredmetné. Navrhovateľ ďalej v danej veci uvádza, že územný plán rovnako nemôže zakazovať prejazd určitého typu vozidiel po určitých cestách v rámci obce. O organizácii dopravy rozhodujú na to príslušné štátne orgány z oblasti dopravy, nie obecné zastupiteľstvo obce formou územného plánu. Podľa navrhovateľa je tvrdenie, že navrhovaná činnosť nie je v súlade s územným plánom obce nepravdivé aj s ohľadom na znenie aktuálneho územného plánu, kde sa priamo v územnom pláne konštatuje, že na relevantnom území, kde sa má vykonávať navrhovaná činnosť sa nachádza dobývací priestor a chránené ložiskové územie nerastu dolomitu (bod 15. textovej časti územného plánu – Diel A). Samotný územný plán podľa navrhovateľa uvádza, že v katastrálnom území dotknutej obce sa nachádza predmetný dobývací priestor a chránené ložiskové územie, a teda územie je svojou povahou určené na vykonávanie banskej činnosti. Zároveň, v bode 13 textovej časti územného plánu – Diel A sa priamo konštatuje, cit: „...*potreba obnovenia ťažby kameňa v kameňolome najmä pre potreby výstavby rýchlostnej cesty R3.*“ V tejto súvislosti navrhovateľ dodáva, že podľa ust. § 27 ods. 6 banského zákona platí, že ak je vo vzťahu k určitej ploche vydané rozhodnutie o určení dobývacieho priestoru (t. j. plocha je určená ako dobývací priestor), takéto rozhodnutie má zároveň právnu povahu rozhodnutia o využití územia v zmysle ust. § 32 stavebného zákona. Podľa navrhovateľa je právne nemožné, aby bolo vo vzťahu k určitému existujúcemu dobývaciemu priestoru územným plánom zakázané vykonávať banskú činnosť, resp. zriaďovať stavby súvisiace s touto činnosťou, nakoľko banský zákon ako osobitný predpis (*lex specialis*) explicitne upravuje, že vo vzťahu k existujúcemu dobývaciemu priestoru má rozhodnutie o určení dobývacieho priestoru zároveň povahu rozhodnutia o využití územia, a teda na jeho ploche je možné umiestňovať stavby súvisiace s banskou činnosťou. Podľa navrhovateľa tvrdenie o tom, že obnovenie banskej činnosti v existujúcom dobývacom priestore je v rozpore s územným plánom obce, je teda zjavne nepravdivé. Územnoplánovacia dokumentácia nezakazuje ani neobmedzuje vykonávanie navrhovanej činnosti v dobývacom priestore, a ani to robiť nemôže. Územnoplánovacia dokumentácia slúži na úplne iné účely ako na zakazovanie alebo obmedzovanie banskej činnosti. Rovnako ňou nie je možné určovať dopravné obmedzenia na existujúcich cestných komunikáciách. Argumentácia dotknutej obce v tomto smere je tak v celom rozsahu nesprávna a irelevantná.

Navrhovateľ zároveň konštatuje, že pokiaľ ide o žiadosť dotknutej obce aby sa navrhovaná činnosť posudzovala podľa zákona, tak v tejto veci dotknutá obec neuvádza žiadne konkrétne argumenty, pre ktoré by sa tak malo stať. Podľa navrhovateľa dotknutá obec len všeobecne konštatuje, že v minulosti v dobývacom priestore prebiehala ťažba, ktorá mala negatívny vplyv na život obyvateľov dotknutej obce, odvolávajú sa pritom na skúsenosti bližšie nešpecifikovanej skupiny obyvateľov dotknutej obce. Navrhovateľ má za to, že dotknutá obec v tejto súvislosti celkom ignoruje, že činnosť, ktorá v minulosti prebiehala v dobývacom priestore a navrhovaná činnosť sú čo do podstaty i rozsahu úplne odlišnými činnosťami, ktoré nemožno navzájom zamieňať. Navrhovaná činnosť počíta s takým spôsobom ťažby, v takom malom rozsahu, že jej reálne vplyvy na dotknuté obyvateľstvo budú celkom minimálne. Ťažba, ktorá prebiehala v dobývacom priestore v minulosti, bola vykonávaná s využitím ťhacích prác vo veľkom rozsahu, pričom jej rozsah bol niekoľko-násobne väčší, ako je rozsah navrhovanej činnosti, ktorá má prebiehať takmer výlučne strojným dobývaním. Vplyv navrhovanej činnosti, vrátane prepravy vydobytej horniny, bude pri navrhovanej činnosti oproti historickému stavu, na ktorý sa dotknutá obec odvoláva, iba zlomkový.



Navrhovateľ v tejto súvislosti chápe obavy dotknutej obce, ako aj snahu predstaviteľov obce o zohľadnenie politickej nálady relevantnej časti jej obyvateľov, ktorí s navrhovanou činnosťou nesúhlasia. Tieto obavy a nálady však nie sú podložené žiadnymi relevantnými dôkazmi a argumentmi. Faktom je, že navrhovaná činnosť má mať také parametre, že vplyv jej vykonávania na životné prostredie a zdravie obyvateľov dotknutej obce bude minimálny. Naopak benefity, v podobe vytvorenia nových pracovných miest ako aj podstatného príjmu do rozpočtu obce (v podobe daní a odvodov z vyťaženej horniny), budú značné. Navrhovateľ má za to, že s ohľadom na povahu a plánovaný rozsah navrhovanej činnosti neexistuje objektívny dôvod, pre ktorý by sa táto činnosť mala posudzovať podľa zákona. Akýkoľvek možný vplyv na životné prostredie je s ohľadom na minimálny plánovaný rozsah obnovenia ťažby nevýznamný, až nepatrný, a preto nie je daný dôvod na to, aby dochádzalo k ďalšiemu posudzovaniu tejto činnosti. Na tejto skutočnosti nič nemení ani nesúhlas dotknutej obce so samotným vykonávaním navrhovanej činnosti.

**Vyjadrenie MŽP SR:** MŽP SR má za to, že predložený odôvodnený písomný podnet spĺňa obsahovo charakter podnetu podľa § 19 ods. 2 zákona kedy príslušný orgán začne konanie o podnete z vlastného podnetu alebo na základe odôvodneného písomného podnetu. Podľa § 19 ods. 1 zákona príslušný orgán v konaní o podnete určí, či posudzovaniu podlieha navrhovaná činnosť alebo jej zmena, ktorá nedosahuje prahovú hodnotu uvedenú v prílohe č. 8 zákona. MŽP SR sa preto nestotožňuje s uvedeným stanoviskom navrhovateľa a po preštudovaní podnetu, predloženého POPD a doručených stanovísk zastáva názor, že predovšetkým doprava z a do dobývacieho priestoru Rakša, ktorá je imanentnou súčasťou navrhovanej činnosti, by bezprostredne a zásadne narušila život obyvateľov obce Rakša, mesta Turčianske Teplice - mestské časti Turčiansky Michal a Diviaky, nakoľko toho času nie je vybudovaná dopravná trasa pre nákladnú dopravu mimo obytnej zástavby. MŽP SR v tejto veci zároveň poukazuje na stanovisko Žilinského samosprávneho kraja (list č. 03087/2025/OD-3 zo dňa 30. 01. 2025), ktoré je súčasťou stanoviska dotknutej obce Rakša zo dňa 03. 02. 2025. V predmetnom stanovisku Žilinského samosprávneho kraja (ktorý je vlastník ciest II. a III. triedy na území Žilinského kraja a teda aj vlastník cesty III. triedy č. 2184 a III. triedy č. 2132, ktoré majú byť podľa predloženého POPD využívané ako prepravná trasa na prepravu kameniva z lomu) sa uvádza, že stavebný stav a dopravno-technické parametre predmetných ciest (šírkové usporiadanie, smerové vedenie, únosnosť vozovky a podložia, absencia chodníkov a i.) nevyhovujú dopravnej záťaži, ktorá by bola spôsobená ťažkými nákladnými vozidlami prepravujúcimi kamenivo. Vzhľadom na trasovanie existujúcich ciest III. triedy cez intravilány obcí by smerovanie trasy prepravy kameniva po týchto cestách znamenalo aj ohrozenie bezpečnosti cestnej premávky. V predmetnom stanovisku sa ďalej uvádza, že už v minulosti uskutočňovaná banská činnosť v danej lokalite sa podpísala na súčasnom stave riešených komunikácií. Na cestách III. triedy č. 2184 v celej dĺžke a III. triedy č. 2132 od križovatky v Turčianskom Michale po križovatku s cestou I/65 dochádzalo dlhodobo ku lokálnemu olamovaniu okrajov, k sieťovým rozpadom a tvorbe trhlin vo vozovke, ojedinele sa v asfaltovom kryte nachádzali výtlky. Na ceste III. triedy č. 2184 za obcou Turčiansky Michal došlo k lokálnemu zosuvu svahu. V rámci údržby cesty III. triedy č. 2184 bola vo veľkej miere v roku 2023 obnovená obrusná vrstva asfaltového krytu a v roku 2021 bol sanovaný aj kritický zosuv za obcou Turčiansky Michal. Všetky tieto poruchy ale naznačujú, že vozovka a hlavne jej okrajové podkladné vrstvy, nevykazujú dostatočnú mieru únosnosti. Zvýšením intenzity nákladnej dopravy v danom úseku by došlo k poškodeniu obnovených povrchov a nakoniec ešte ku závažnejším deformáciám a poškodeniam vozovky a tým spôsobené znehodnotenie prístupu do obce Rakša. Na ceste III. triedy č. 2184 sa nachádzajú dva mostné objekty M4733 a M2073 (rok postavenia 1959) s lokálnymi poruchami mostného zvršku (vozovka, zábradlie, rímasy) a miestami s poruchami nosnej konštrukcie (nedostatočné krytie betonárskej výstuže). Oporné

múry sú miestami s porušeným obkladom svahu. Na ceste III. triedy č. 2132 sa nachádza mostný objekt M5178 (rok postavenia 1958) s výraznejšie degradovanými krajnými nosníkmi s obnaženou pozdĺžnou betonárskou výstužou a degradáciou betónu na nosníkoch ako aj na rímsach. Dispozičné usporiadanie križovatky ciest III. triedy č. 2184 a č. 2132 v Turčianskom Michale a šírka vozovky komunikácie III. triedy č. 2184, miestami cca 5 m, nie je postačujúca pre využívanie nákladnou dopravou. Výjazdy z väčšiny rodinných domov povedľa cesty vedú priamo na komunikáciu bez dostatočného zorného poľa. Komunikácia je v celej dĺžke bez chodníkov. Všetky tieto aspekty by spôsobili ešte výraznejšie ohrozenie bezpečnosti účastníkov cestnej premávky, ktorá už v súčasnosti nie je postačujúca.

MŽP SR má preto za to, že znovuo tvorenie lomu by mohlo negatívne ovplyvniť život obyvateľov predmetných území, a to predovšetkým pre nevhodne trasovanú nákladnú dopravu v súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti. Jedinou existujúcou vybudovanou komunikáciou vedúcou z lomu je cesta III. triedy č. 2184 vo vlastníctve Žilinského samosprávneho kraja, je preto zrejmé, že doprava z lomu/do lomu sa plánuje uskutočňovať po tejto komunikácii cez zastavané územie obce. V zmysle platného VZN č. 1/2022, Príloha č. 1 (ÚPN obce Rakša - zmeny a doplnky č. 2, textová záväzná časť), bod 4. (ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA) ods. 4.1 (VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE) písm. o) platí, že cit.: „v prípade obnovy ťažby v kameňolome, dopravné prístupnenie riešiť mimo zastavaného územia obce, nakoľko v zmysle stanoviska RÚVZ Turčianske Teplice č. HŽP 2021/02401 zo dňa 11. 10. 2021 navrhovaná cestná doprava v území urbanistického okrsku č.5 nesmie byť využívaná pre nákladnú dopravu z kameňolomu.“ Nakoľko v predložennom POPD nie je nikde plánovaná alternatívna trasa dopravy mimo zastavaného územia obce, pričom VZN č. 1/2022 zaväzuje dopravu z kameňolomu mimo zastavaného územia dotknutej obce Rakša, má MŽP SR za to, že predmetný POPD nie je v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou obce Rakša.

MŽP SR sa taktiež nestotožňuje s vyjadrením navrhovateľa, že banská činnosť, ktorá v minulosti prebiehala v dobývacom priestore a navrhovaná činnosť sú čo do podstaty i rozsahu úplne odlišnými činnosťami, ktoré nemožno navzájom zamieňať. MŽP SR má za to, že navrhovaná činnosť je totožná s konaním o podnete podľa zákona na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky, odbore posudzovania vplyvov na životné prostredie v rokoch 2015 – 2016 pod názvom „Návrh plánu otvárk, prípravy a dobývania v dobývacom priestore Rakša“ navrhovateľa, ktoré bolo ukončené rozhodnutím vydaným v konaní o podnete č. 2105/2016-1.7/jm zo dňa 10. 06. 2016, s výrokom, že sa uvedená navrhovaná činnosť bude posudzovať podľa zákona. MŽP SR zároveň poukazuje na skutočnosť, že v priebehu predošlých konaní v súvislosti s navrhovanou činnosťou sa opakovane potvrdilo nerešpektovanie podmienok uvedených v právoplatne vydaných rozhodnutiach Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Okresného úradu Turčianske Teplice a Okresného úradu Žilina, odboru právnych prostriedkov, pričom ku dnešnému dňu neboli splnené žiadne opatrenia na zmiernenie negatívneho vplyvu na zdravie a životné prostredie obyvateľov dotknutých obcí.

MŽP SR sa zároveň nestotožňuje s vyjadrením navrhovateľa, že s ohľadom na povahu a plánovaný rozsah navrhovanej činnosti neexistuje objektívny dôvod, pre ktorý by sa táto činnosť mala posudzovať podľa zákona. MŽP SR zdôrazňuje, že navrhovaná činnosť, okrem vyššie uvedeného negatívneho vplyvu na život dotknutých obyvateľov v súvislosti s nevhodným trasovaním dopravy vplyvom navrhovanej činnosti, môže mať tiež významný negatívny vplyv vo vzťahu k záujmom ochrany prírody a krajiny, nakoľko sa nachádza v ochrannom pásme Národného parku Veľká Fatra, kde platí II. stupeň ochrany a tiež hraničí so samotným Národným parkom Veľká Fatra s III. stupňom ochrany. V blízkosti dobývacieho priestoru Rakša sa nachádza národná prírodná rezervácia Rakšianske rašelinisko. Taktiež je dobývací

priestor situovaný v priestore chránenej vodohospodárskej oblasti Veľká Fatra a hraničí s územím európskeho významu Veľká Fatra (SKUEV0283) a Chráneným vtáčím územím Veľká Fatra (SKCHVU033), ktoré sú súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000.

MŽP SR sa na základe vyššie uvedeného nestotožňuje so stanoviskom navrhovateľa a po vyhodnotení predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti, uvedeného v rámci odôvodnenia tohto rozhodnutia, má za to, že obavy vyjadrené v stanoviskách dotknutých orgánov, dotknutých obcí a podávateľa podnetu sú opodstatnené, a že sa navrhovaná činnosť má posudzovať podľa zákona. MŽP SR má tiež za to, že konkrétne požiadavky sú opodstatnené a budú zohľadnené v rámci určovania rozsahu hodnotenia podľa § 30 zákona.

- **Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine** – dotknutý orgán (list č. RÚVZMT/OPPL/3755/9123/2024 zo dňa 28. 11. 2024) vo svojom stanovisku uvádza, že v súvislosti s navrhovanou činnosťou vydal v období od roku 2015 nasledovné písomnosti:

1. Odborné stanovisko (list. č. PPL 2015/00880 zo dňa 29. 04. 2015) pre navrhovateľa vo veci žiadosti o vyjadrenie sa k „Návrhu plánu otvárk, prípravy a dobývania ložiska dolomitov v dobývacom priestore Rakša (na roky - do vyťaženia projektových zásob)“ (príloha č. 1 stanoviska zo dňa 28. 11. 2024). V predmetnom odbornom stanovisku dotknutý orgán uviedol, že k predloženej projektovej dokumentácii „Návrh plánu otvárk, prípravy a dobývania ložiska dolomitov v dobývacom priestore Rakša (na roky - do vyťaženia projektových zásob)“ pre navrhovateľa má dotknutý orgán zásadné pripomienky/požiadavky, a to:

- A) Predložiť súlad navrhovanej činnosti so schváleným územným plánom (pokiaľ existuje).
- B) Predložiť údaje o vzdialenostiach dobývacieho priestoru Rakša od najbližšej obytnej zástavby resp. od území, ktoré by mohli byť činnosťou v dobývacom priestore Rakša negatívne ovplyvnené/dotknuté, vrátane trasovania dopravy; špecifikovať spôsob prevádzkovania nákladnej dopravy odvážajúcej suroviny, z predmetného dobývacieho priestoru ku odberateľom, s ohľadom na dotknuté územie (zníženie negatívneho vplyvu prejazdov cez dotknuté územia: hlukové, prašné emisie vrátane výfukových emisií).
- C) Posúdenie hodnotenia vplyvov na verejné zdravie (HIA) vypracované odborne spôsobilou osobou v súlade s § 6 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. a vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej rady č. 233/2014 Z. z. o podrobnostiach hodnotenia vplyvov na verejné zdravie; Súčasťou hodnotiacej správy bude 1. hluková štúdia vypracovaná odborne spôsobilou osobou, za účelom posúdenia vplyvu všetkých činností samotnej ťažby na zdravie obyvateľov, na existujúce objekty a zariadenia, ktoré môžu byť predmetnou činnosťou akýmkoľvek spôsobom dotknuté a predikcia hlukovej záťaže z dopravy, vypracovanej na základe doplnenia trasovania dopravy, 2. vibračná (otrasová) štúdia vypracovaná odborne spôsobilou osobou (ťažba, doprava), 3. emisno-imisná štúdia, rozptylová štúdia (ťažba, doprava); Štúdie/posúdenia navrhnu konkrétne opatrenia na elimináciu hlukovej záťaže, vibrácií/otrasov, emisií/imisií z konkrétnych zdrojov pre jednotlivé dotknuté časti územia.
- D) 1. Predložiť protokol merania rádioaktivity obsahu prírodných rádionuklidov v surovine; 2. Akúkoľvek činnosť spojenú s dobývaním dolomitu nevykonávať mimo určený dobývací priestor a účelové komunikácie; 3. Podľa príslušných

ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. a aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky predložiť:

- a) detailný popis súvisiacich objektov – administratívna časť, sociálno-hygienické zázemie, detailný popis všetkých priestorov s vybavením (dispozičné členenie priestorov a ich nadväznosť, presné rozmery a svetlá výška, riešenie podláh a stien, kde sú a koľko otvárateľných okien od podlahy (počet, rozmery), osvetlenie (denné, umelé), zabezpečenie prirodzeného vetrania;
- b) nútená výmena vzduchu (prívod v m<sup>3</sup>/h, odvod v m<sup>3</sup>/h, koľkonásobná výmena vzduchu za hodinu je pre každý priestor osobitne), zohrievanie resp. chladenie privádzaného vzduchu, filtrácia privádzaného vzduchu;
- c) napojenie na inžinierske siete - voda, elektrina, plyn, kanalizácia/žumpa (výtokové miesta pitnej a teplej vody, spôsob odkanalizovania objektu...);
- d) druhy odpadov a spôsob dočasného uloženia, manipulácie, skladovania, zneškodnenia;
- e) počet pracovníkov celkom, počet pracovníkov podľa jednotlivých pracovísk a profesií, vrátane počtov mužov a žien jednotlivo a zmennosť na jednotlivých pracoviskách (pracovná doba);
- f) zabezpečenie stravovania pre pracovníkov;
- g) zoznam náradia, nástrojov, prístrojov, strojov a zariadení;
- h) všetky aktuálne výsledky objektívizácií, kvalitatívneho a kvantitatívneho zisťovania zdraviu škodlivých faktorov životného prostredia a pracovného prostredia, ktoré sú používané pri činnosti alebo ktoré pri nej vznikajú, a ktorých používanie a prípustné hodnoty sú upravené osobitnými predpismi;
- i) podrobný popis jednotlivých pracovných činností – vyšpecifikovanie všetkých profesií a vypracované podrobné pracovné náplne a úkony, s ohľadom na kumulované činnosti;
- j) podrobné časové snímky v nadväznosti na bod i);
- k) kategorizáciu všetkých pracovných činností podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 448/2007 Z. z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii pracovných činností a o náležitostiach návrhu na zaradenie pracovných činností do kategórií z hľadiska zdravotných rizík;
- l) výsledky hodnotení zdravotných rizík vyplývajúcich z expozície faktorom pracovných podmienok pre všetky pracovné činnosti osobitne v nadväznosti na bod i) a j);
- m) vypracované posudky o riziku, ak to ustanovujú osobitné predpisy, v nadväznosti na bod i), j), l);
- n) prevádzkové poriadky, ak to ustanovujú osobitné predpisy, vypracované podľa súčasne platnej legislatívy;
- o) zhrnutie výsledkov aktuálnych posudkov o zdravotnej spôsobilosti pracovníkov na výkon konkrétnej činnosti - u jednotlivých pracovníkov vhodnosť pracovného zaradenia pre daný druh profesie v konkrétnom riziku

podľa § 30, § 30 e, § 30 f zákona č. 355/2007 Z. z. (najmä výsledky vstupných a periodických preventívnych lekárskech prehliadok (PLP), s vhodnou obsahovou náplňou lekárskech prehliadok), v súlade s Odborným usmernením Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o náplni lekárskech preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci, číslo S05281-OZS-2013 zo dňa 20. 01. 2014, uverejneným vo Vestníku Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky čiastka 1-10 zo dňa 29. 01. 2014;

- p) spôsob informovania pracovníkov o všetkých zdravotných rizikách, opatreniach na zníženie zdravotných rizík a spôsobe ochrany pred ich pôsobením (kto vykonáva, frekvencia);
- q) v nadväznosti na všetky identifikované a posúdené zdravotné riziká spôsob a vhodnú formu ich zníženia formou kolektívnych a individuálnych opatrení zamestnávateľa / prevádzkovateľa, vrátane presných typov používaných OOPP, frekvencie výmeny, účinnosti, spôsobu a miesta údržby, vhodnosti na konkrétnu pracovnú činnosť;
- r) zoznam všetkých používaných, skladovaných chemických látok a chemických zmesí s aktuálnymi kartami bezpečnostných údajov podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) pre faktory pracovného prostredia: chemické faktory; faktory spôsobujúce vznik profesionálnych kožných ochorení; faktory spôsobujúce profesionálne alergické ochorenia dýchacích ciest alebo očných spojoviek; pevné aerosóly (prach) v súlade § 39 zákona č. 355/2007 Z. z. a podľa § 4 - § 12 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v platnom znení) v nadväznosti na ďalšiu platnú legislatívu Slovenskej republiky a Európskej únie v oblasti chemických látok a zmesí: 4. Použitý/uvádzaný právny predpis Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí nie je platný.

V závere predmetného stanoviska dotknutého orgánu sa uvádza, že s predloženou projektovou dokumentáciou nie je možné z hľadiska ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva súhlasiť. Po odstránení uvedených zásadných nedostatkov predloženého materiálu/projektovej dokumentácie ju dotknutý orgán bude môcť znovu posúdiť na základe novej žiadosti.

2. Odborné stanovisko č. PPL 2015/008162 zo dňa 23. 12. 2015, vydané pre Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu environmentálneho hodnotenia a riadenia, odbor environmentálneho posudzovania, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava (príloha č. 2 stanoviska zo dňa 28. 11. 2024) vo veci „*Návrh plánu otvárania, prípravy a dobývania v DP Rakša - zaslanie podkladov rozhodnutia č. 5394/2015-3.4/jm zo dňa 07. 12. 2015*“. K doručenej písomnosti dotknutý orgán uviedol okrem iného nasledovné, a to cit.: „*Orgán verejného zdravotníctva požaduje:*

1. *Posudzovať „Návrh plánu otvárania, prípravy a dobývania v DP Rakša“ podľa zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení;*

2. *Dodržať a v plnom rozsahu uplatniť pre žiadateľa podmienky z rozhodnutia MŽP SR odboru environmentálneho posudzovania č. 5394/2015-3.4/jm zo dňa 30. 06. 2015, najmä tie, ktoré sú uvedené v texte tohoto stanoviska;*

3. *Doplniť všetky relevantné údaje/podmienky/pripomienky podľa ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. a súvisiacej platnej legislatívy SR najmä v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva v súlade s odborným stanoviskom RÚVZ so sídlom v Martine č. PPL 2015/00880 zo dňa 29. 04. 2015 – body A); B); C); D) v celom rozsahu.“*

3. Odborné stanovisko č. PPL 2016/00679 zo dňa 07. 03. 2016 vydané pre Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu environmentálneho hodnotenia a riadenia, odbor environmentálneho posudzovania, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava (príloha č. 3 stanoviska zo dňa 28. 11. 2024) vo veci „*Návrh plánu otvárk, prípravy a dobývania v dobývacom priestore Rakša – stanovisko k predloženým písomnostiam*“, v ktorom bolo v závere uvedené nasledovné, a to cit.:

*„Z hľadiska primárnej ochrany a podpory zdravia obyvateľstva na úseku verejného zdravotníctva dávame k doručenej žiadosti nasledovné stanovisko: Ostáva v plnom rozsahu v platnosti Odborné stanovisko RÚVZ so sídlom v Martine „Návrh plánu otvárk, prípravy a dobývania v DP Rakša“ - zaslanie podkladov rozhodnutia č.: PPL 2015/008162 zo dňa: 23. 12. 2015, v ktorom RÚVZ so sídlom v Martine požaduje:*

*1. Posudzovať „Návrh plánu otvárk, prípravy a dobývania v DP Rakša“ podľa zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení;*

*2. Dodržať a v plnom rozsahu uplatniť pre žiadateľa podmienky z rozhodnutia MŽP SR odboru environmentálneho posudzovania č. 5394/2015-3.4/jm zo dňa 30. 06. 2015, najmä tie, ktoré sú uvedené v texte tohoto stanoviska;*

*3. Doplniť všetky relevantné údaje/podmienky/pripomienky podľa ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. a súvisiacej platnej legislatívy SR najmä v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva v súlade s odborným stanoviskom RÚVZ so sídlom v Martine č. PPL 2015/00880 zo dňa 29. 04. 2015 – body A); B); C); D) v celom rozsahu.“*

4. Odborné stanovisko č. PPL 2016/004589 zo dňa 18. 07. 2016 vydané pre Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu environmentálneho hodnotenia a riadenia, odbor environmentálneho posudzovania, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava (príloha č. 4 stanoviska zo dňa 28. 11. 2024) vo veci „*Návrh plánu otvárk, prípravy a dobývania v DP Rakša – odborné stanovisko k obsahu rozkladu*“, v ktorom bolo uvedené nasledovné, a to cit.:

*„Vyjadrenie RÚVZ so sídlom v Martine k doručeným podkladom a k obsahu rozkladu proti rozhodnutiu MŽP SR č. 2105/2016-1.7/jm zo dňa 10. 06. 2016 navrhovateľom JIVA-TRADE Rakša s.r.o., Š. Moyzesova 2700/22, 926 01 Sereď k „Návrhu plánu otvárk, prípravy a dobývania v dobývacom priestore Rakša“, výber konštatovaní/citácií:*

*1. V závere odôvodnenia MŽP SR konštatuje, že navrhovateľ nepredložil všetky dokumenty požadované dotknutými orgánmi, ktoré sa v konaní vyjadrovali. V danom prípade sa jednalo najmä o enormne rozsiahle požiadavky Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Martine.*

*Pozn. RÚVZ: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine od navrhovateľa v minulosti opakovane žiadal zdokladovanie bazálnych podmienok a opatrení vyplývajúcich z platných právnych úprav na úseku verejného zdravotníctva a ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia (zákon NR SR č. 355/2007 Z. z.,...).*

*Nevyhnutné relevantné doklady a podklady, potrebné na vykonávanie predmetnej činnosti k dnešnému dňu neboli príslušnému orgánu verejného zdravotníctva doručené žiadne.*

*2. Navrhovaná činnosť nedosahuje prahovú hodnotu uvedenú v prílohe č. 8. Takéto činnosti nepodliehajú v zmysle Zákona o posudzovaní povinnému posudzovaniu, nakoľko sa predpokladá, že v danom rozsahu, nebude ich vplyv na životné prostredie natoľko závažný, aby bolo jeho osobitné posudzovanie dôvodné.*

*Pozn. RÚVZ: Podľa § 19 ods. 1 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení príslušný orgán v konaní o podnete rozhodnutím určí, či posudzovaniu podlieha navrhovaná činnosť alebo jej zmena, ktorá nie je uvedená v prílohe č. 8 alebo nedosahuje prahovú hodnotu uvedenú v prílohe č. 8. Orgán verejného zdravotníctva má za to, že navrhovateľ rozkladu rozhodnutia č. MŽP SR č. 2105/2016-1.7/jm zo dňa 10. 06. 2016, JIVA - TRADE Rakša s.r.o.; IČO: 47389061; Štefana Moyzesa 2700/22; 926 01 Sereď podceňuje/neguje závažnosť negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zvlášť negatívne dopady na zdravie obyvateľov. Vzhľadom na tieto skutočnosti je nevyhnutné vykonať pre záujmovú oblasť a činnosť uvedenú v predmete veci hodnotenie EIA a HIA (posudzovanie vplyvov na zdravie).*

*RÚVZ so sídlom v Martine trvá na doriešení základných požiadaviek a podmienok o predpokladaných reálnych vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie, vrátane zdravia obyvateľov a o opatreniach na ich zmiernenie. V predmetnej súvislosti je nutné predložiť hodnotenie vplyvov na verejné zdravie (HIA) vypracované odborne spôsobilou osobou v súlade s § 6 ods. 3 písm. c) zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a vyhláškou MZ SR č. 233/2014 Z. z. o podrobnostiach hodnotenia vplyvov na verejné zdravie.“*

*V predmetnom stanovisku sa ďalej uvádza, že v platnosti a v plnom rozsahu ostáva odborné stanovisko dotknutého orgánu č. PPL 2015/008162 zo dňa 23. 12. 2015 vo veci „Návrh plánu otvárk, prípravy a dobývania v DP Rakša - zaslanie podkladov rozhodnutia – odborné stanovisko“ a odborné stanovisko dotknutého orgánu č. PPL 2016/00679 zo dňa 07. 03. 2016 vo veci „Návrh plánu otvárk, prípravy a dobývania v DP Rakša“- stanovisko k predloženým písomnostiam“, v ktorých dotknutý orgán požaduje: 1. Posudzovať „Návrh plánu otvárk, prípravy a dobývania v DP Rakša“ podľa zákona; 2. Dodržať a v plnom rozsahu uplatniť pre žiadateľa podmienky z rozhodnutia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 5394/2015-3.4/jm zo dňa 30. 06. 2015, najmä tie, ktoré sú uvedené v texte tohoto stanoviska; 3. Doplniť všetky relevantné údaje/podmienky/pripomienky podľa ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. a súvisiacej platnej legislatívy Slovenskej republiky, najmä v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva v súlade s odborným stanoviskom dotknutého orgánu č. PPL 2015/00880 zo dňa 29. 04. 2015 – body A); B); C); D) v celom rozsahu.*

*5. Odborné stanovisko č. PPL 2021/002177 zo dňa 16. 04. 2021 vydané pre Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie, SNP 514/122, 039 01 Turčianske Teplice (príloha č. 5 stanoviska zo dňa 28. 11. 2024) vo veci doručeného oznámenia o zámere navrhovanej činnosti „Plán otvárk, prípravy a dobývania ložiska*

*dolomitov Rakša – upovedomenia o začatí konania*“. Dotknutý orgán v súlade s § 3 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z. po preštudovaní a posúdení predloženého zámeru v predmetnom odbornom stanovisku uviedol, že s predloženým zámerom „*Plán otvárk, prípravy a dobývania ložiska dolomitov Rakša*“ nie je možné súhlasiť. Dotknutý orgán zároveň vo svojom stanovisku naďalej trvá na splnení všetkých podmienok, ktoré boli stanovené v odbornom stanovisku č. PPL 2015/00880 zo dňa 29. 04. 2015 vo veci žiadosti o vyjadrenia sa k „*Návrhu plánu otvárk, prípravy a dobývania ložiska dolomitov v dobývacom priestore Rakša (na roky – do vyťaženia projektových zásob)*“. Rovnako všetky uvedené podmienky ostávajú v platnosti aj pre vypracovanie zámeru navrhovanej činnosti „*Plán otvárk, prípravy a dobývania ložiska dolomitov Rakša*“. Dotknutý orgán v predmetnom stanovisku zároveň uvádza, že bez návrhu a realizácie vhodných a dostatočne účinných opatrení, ktoré by zabezpečili obyvateľom dotknutých obcí vyhovujúce zdravé a bezpečné životné prostredie (vrátane bývania) a to znížením emisií prachu, hlučnosti a vibrácií z navrhovanej činnosti na najnižšiu možnú mieru v rozsahu a tak, aby boli dodržané limity stanovené pre faktory v životnom prostredí podľa aktuálne platnej legislatívy Slovenskej republiky a Európskej únie a nebol by negatívne ovplyvňovaný život obyvateľov tejto oblasti, nie je možné navrhovanú činnosť relevantne posúdiť z hľadiska ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia, verejného zdravotníctva a ochrany zdravia pri práci. Po zabezpečení a predložení všetkých relevantných podkladov a dokladov, ktoré budú obsahovať podmienky nie len samotného dobývania dolomitu vo vzťahu k obytnej zástavbe obce Rakša ale aj podmienok dopravy, ktorá by bola riešená mimo zastavené časti obcí v intenciách stanovených bodov odborného stanoviska dotknutého orgánu č. PPL 2015/00880 zo dňa 29. 04. 2015, bude môcť dotknutý orgán navrhovanú činnosť opätovne posúdiť. V predmetnom stanovisku sa tiež konštatuje, že v súvislosti s už v minulosti riešenou petíciou, v ktorej obyvatelia dotknutej časti jednoznačne poukázali na nesúhlas znovuotvorenia lomu Rakša z dôvodu vážneho ohrozovania zdravia a bezpečnosti obyvateľov obce a cestnej premávky z dôvodu úzkeho profilu a technického stavu komunikácie III. triedy, po ktorej sa má dobývaný materiál odvážať, bude dotknutý orgán na túto skutočnosť a aj na znovu oznámené podnety občanov v súvislosti s ich nesúhlasom ťažby a následného vývozu vyťaženého dolomitu cez túto oblasť prihliadať. Dotknutý orgán preto požaduje posudzovanie tohto zámeru podľa zákona.

6. Odborné stanovisko č. PPL 2021/002778 zo dňa 03. 05. 2021 vydané pre Ing. Miroslava Rybu, Rakša 78, 039 01 Turčianske Teplice vo veci „*Petícia proti otvoreniu ťažby v dobývacom priestore Rakša a preprave vyťaženého materiálu cez obec Rakša*“ (príloha č. 6 stanoviska zo dňa 28. 11. 2024). V predmetnom stanovisku dotknutý orgán uvádza, že dňa 16. 04. 2021 posudzoval zámer navrhovanej činnosti „*Plán otvárk, prípravy a dobývania ložiska dolomitov Rakša*“ pre Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie, SNP 514/122, 039 01 Turčianske Teplice so záverom, cit.: „...s predloženým zámerom „*Plán otvárk, prípravy a dobývania ložiska dolomitov Rakša*“ pre navrhovateľa STONES SLOVAKIA s.r.o., IČO: 47389061, Topol'ová 2810, 926 01 Sereď nie je možné súhlasiť.“

7. Odborné stanovisko č. HŽP 2021/02476 zo dňa 11. 10. 2021 vydané pre Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie, SNP 514/122, 039 01 Turčianske Teplice vo veci „*Zmeny a Doplnky č. 2 územného plánu obce Rakša*“ (príloha č. 7 stanoviska zo dňa 28. 11. 2024). V predmetnom stanovisku sa uvádza, že z hľadiska primárnej ochrany, podpory a rozvoja zdravia obyvateľstva na úseku verejného zdravotníctva má dotknutý orgán k predloženému strategickému dokumentu „*Územný plán obce Rakša, Zmeny a Doplnky č. 2, aktualizácia 2021*“ nasledovné pripomienky: 1. v súvislosti s výskytom stredného radónového rizika v danom území riešiť



preventívne opatrenia na zabránenie prenikania radónu do jednotlivých budov už pred ich samotnou výstavbou (použitím vhodných stavebných a izolačných materiálov) v zmysle vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia; 2. v navrhovanej zástavbe individuálnej bytovej výstavby a v jej blízkosti (nielen bezprostrednej) nepripustiť vykonávanie činností a umiestnenie prevádzok, príp. služieb predstavujúcich záťaž životného prostredia faktormi ako sú napr. hluk, vibrácie, zvýšená prašnosť, emisie; 3. v nadväznosti na bod 2. uvažovať s obytnou plochou (lokalita č. 10 a č. 23) navrhovanou v blízkosti existujúceho hospodárskeho dvora v takej vzdialenosti, aby plánované obnovenie činnosti hospodárskeho dvora negatívne neovplyvňovalo prostredie a pohodu bývania najmä pachovými zložkami, odpadovými plynmi a látkami z hospodárskych objektov. V závislosti od druhu a počtu chovaných zvierat treba pri umiestňovaní stavieb prihliadať aj na smer prevládajúcich vetrov; 4. k vhodnosti navrhovaného komunikačného systému nových zberných komunikácií v súvislosti s obnovením ťažby v kameňolome (uvedené v podkapitole 13.1.1) sa nie je možné relevantne vyjadriť, nakoľko návrh obsahuje len všeobecné informácie o katastrálnych územiach, ktoré budú návrhom dotknuté. V tejto súvislosti je potrebné jednoznačne definovať trasovanie dopravného systému určeného pre návrh prejazdu nákladnej dopravy z kameňolomu, tak aby negatívnym spôsobom (hluk, vibrácie, prašnosť) neovplyvňoval existujúcu a navrhovanú obytnú zástavbu v jednotlivých katastrálnych územiach obcí (Rakša, Háj, Turčianske Teplice, Turčiansky Michal); 5. navrhovaná cestná doprava v území urbanistického okrsku č. 5 nesmie byť využívaná pre nákladnú dopravu z kameňolomu (v prípade obnovy ťažby v kameňolome); 6. v odôvodnených prípadoch, to znamená v prípadoch, kedy môže dôjsť k ovplyvneniu verejného zdravia, bude možné rozhodnúť o umiestnení konkrétnych stavieb, príp. jednotlivých činností v území uvádzaných v predložennom dokumente až po posúdení hodnotenia vplyvov na verejné zdravie podľa § 6 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. Dotknutý orgán ďalej vo svojom stanovisku k doručenému podnetu uvádza, že problematiku v súvislosti s ťažbou dolomitu v dobývacom priestore Rakša a následným prejazdom nákladných vozidiel cez obec Rakša a mestskou časťou Turčiansky Michal rieši už od roku 2015, kedy prvýkrát posudzoval projektovú dokumentáciu k „*Návrhu plánu otvárk, prípravy a dobývania ložiska dolomitov v dobývacom priestore Rakša (na roky - do vyťaženia projektových zásob)*“. Z posúdenia predmetnej projektovej dokumentácie vyplynulo, že predovšetkým doprava z a do lomu Rakša by bezprostredne a zásadne narušila život obyvateľov dotknutej obce, mesta Turčianske Teplice - mestské časti Turčiansky Michal a Diviaky, nakoľko toho času nie je vybudovaná dopravná trasa pre nákladnú dopravu mimo obytnej zástavby. Znovuotvorenie lomu by výrazne ovplyvnilo život obyvateľov predmetných území, ktoré úzko súvisia s nevhodným trasovaním odvozu kameniva nákladnými vozidlami s následnými prejazdmi prázdnych nákladných vozidiel. Z uvedeného dôvodu dotknutý orgán už vo svojom prvom v poradí vydanom odbornom stanovisku č. PPL 2015/00880 zo dňa 29. 04. 2015 uviedol, že s predloženou projektovou dokumentáciou nie je možné z hľadiska ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva súhlasiť. Dotknutý orgán apeloval na nevyhnutnosť zabezpečenia adekvátnych opatrení v súvislosti so znížením negatívneho vplyvu prejazdov cez dotknuté územia: hlukové, prašné emisie vrátane výfukových emisií. Navrhovateľ/prevádzkovateľ dobývania ložiska dolomitov má svoju zákonnú povinnosť, vyplývajúcu zo zákona č. 355/2007 Z. z., najmä § 27 ods. 1, zabezpečiť aby expozícia hluku, infrazvuku alebo vibrácií obyvateľov a ich prostredia bola čo najnižšia a neprekročila prípustné hodnoty pre deň, večer a noc ustanovené vykonávacím predpisom, ktoré doposiaľ neriešil a na dotknutý orgán nepredložil žiadny návrh možného riešenia, ktoré by reflektovalo požiadavky na ochranu životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva.

Dotknutý orgán v tejto veci ďalej konštatuje, že v písomnosti MŽP SR doručenej na dotknutý orgán („Plán otvárania, prípravy a dobývania ložiska dolomitov Rakša pre obdobia 2024-2025“ – žiadosť o stanovisko k doručenému podnetu zo dňa 11. 11. 2024) sa uvádza, že cit.: *„Navrhovateľ má preto za to, že Rozhodnutie uložilo povinnosť posudzovať obnovenie ťažby v dobývacom priestore Rakša podľa zákona v zásade len na základe toho, že v prípade cca 5 domov, ktoré sú postavené neprípustne blízko cestnej komunikácie (v rozpore s aktuálnymi stavebnými normami), ktorá má slúžiť ako prepravná trasa pre vyťaženie horninu, by pri obnovení ťažby mohlo dôjsť ku zvýšeniu hluku o cca 2 % (1,2 dB) oproti doterajšiemu stavu. Navrhovateľ má preto za to, že Rozhodnutie uložilo povinnosť posudzovať obnovenie ťažby v dobývacom priestore Rakša podľa zákona v zásade len na základe toho, že v prípade cca 5 domov, ktoré sú postavené neprípustne blízko cestnej komunikácie (v rozpore s aktuálnymi stavebnými normami), ktorá má slúžiť ako prepravná trasa pre vyťaženie horninu, by pri obnovení ťažby mohlo dôjsť ku zvýšeniu hluku o cca 2 % (1,2 dB) oproti doterajšiemu stavu.“* Dotknutý orgán k uvedenému dodáva, že uvádzané skutočnosti sú zavádzajúce, nakoľko hluková štúdia vypracovaná v roku 2016 spoločnosťou Enviconsult spol. s r .o., Obežná 7, 010 08 Žilina, predložená na dotknutý orgán, uvádza zakategorizovanie daného územia podľa tabuľky č. 1 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí do kategórie III. V skutočnosti ide o územie kategórie II.: Priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov, vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území (bez hromadnej dopravy), pre ktoré sú prípustné hodnoty pre deň – 50 dB, večer – 50 dB a noc – 45 dB (bod 1.6 Prílohy k vyhláške Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí PRÍPUSTNÉ HODNOTY URČUJÚCICH VELIČÍN HLUKU VO VONKAJŠOM PROSTREDÍ A HLUKU, INFRAZVUKU A VIBRÁCIÍ VO VNÚTORNOM PROSTREDÍ BUDOV sa v tomto prípade uplatniť nedá). Uvedené prípustné hodnoty boli hraničné a na dvoch meracích miestach prekročené v čase merania bez záťaže z prevádzky dobývania dolomitu.

Dotknutý orgán zároveň konštatuje, že v odbornom stanovisku č. PPL 2015/00880 zo dňa 29. 04. 2015 uviedol, že s predloženou projektovou dokumentáciou nie je možné z hľadiska ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva súhlasiť. Jedným z bodov stanovených podmienok v citovanom odbornom stanovisku, na základe zabezpečenia ktorých by bolo možné projektovú dokumentáciu znovu posúdiť, bolo okrem iného predložiť posúdenie hodnotenia vplyvov na verejné zdravie „HIA“, pričom súčasťou hodnotiacej správy bol návrh konkrétnych opatrení na elimináciu hlukovej záťaže, vibrácií/otrasov, emisií/imisií z konkrétnych zdrojov pre jednotlivé dotknuté časti územia (§ 6 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.). Dotknutý orgán k uvedenému konštatuje, že navrhovateľ za celé obdobie od roku 2015 ku dnešnému dňu nepredložil na dotknutý orgán žiadny návrh opatrení, pričom výlučne administratívnou úpravou parametrov ťažby navrhuje znížiť množstvo vyťaženia dolomitu v dobývacom priestore Rakša tak, aby sa naňho nevzťahovala povinnosť posudzovania podľa zákona. Podľa dotknutého orgánu oprávnenú obavu vzbudzuje aj konštatovanie, že cit.: *„Na záver navrhovateľ konštatuje, že s ohľadom na povahu a plánovaný rozsah navrhovanej činnosti neexistuje objektívny dôvod, pre ktorý by sa navrhovaná činnosť mala posudzovať podľa zákona, nakoľko akýkoľvek možný vplyv na životné prostredie je s ohľadom na minimálny plánovaný rozsah obnovenia ťažby nevýznamný, až nepatrný, a preto nie je daný dôvod na*

to, aby dochádzalo k ďalšiemu posudzovaniu navrhovanej činnosti. Navrhovateľ je presvedčený o tom, že mimoriadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona, v danom prípade neexistujú.“ Dotknutý orgán k uvedenému konštatuje, že z dostupných podkladov a dokladov, ktoré mu boli predložené vyplýva, že uvádzané konštatovanie sa nezakladá na objektívnom posúdení možných negatívnych vplyvov na životné prostredie a zdravie dotknutých obyvateľov v danom území, pričom dotknutý orgán opakuje a zdôrazňuje, že znovuo tvorenie ložiska dolomitov by výrazne zhoršilo negatívne vplyvy na životné prostredie všetkých dotknutých častí/území predovšetkým v dôsledku súvisiacej nákladnej dopravy.

Dotknutý orgán zároveň uvádza, že súčasťou doručených dokumentov MŽP SR dňa 15. 11. 2024 na dotknutý orgán bola v rámci písomnosti „Plán otvárk, prípravy a dobývania ložiska dolomitov Rakša pre obdobie 2024 – 2054 – postúpenie podnetu podľa § 19 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie – žiadosť o stanovisko k doručenému podnetu“ príloha (list. č. 867/2024 zo dňa 17. 10. 2024), ktorú na MŽP SR doručil navrhovateľ. V predmetnej písomnosti navrhovateľ uvádza, že cit.: „Dotknutými orgánmi sú orgány definované v ust. § 3 písm. p) zákona o EIA, podľa ktorého dotknutý orgán je orgán verejnej správy, ktorého záväzný posudok, súhlas, stanovisko, rozhodnutie alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov podmieňujú povolenie navrhovanej činnosti, jej zmeny, alebo ktorého vyjadrenie sa vyžaduje pred prijatím alebo schválením strategického dokumentu...Dotknutým orgánom pre účely tohto konania, týkajúceho sa navrhovanej činnosti je tak len taký orgán, ktorý je oprávnený do konania o povolení banskej činnosti v zmysle zákona o banskej činnosti alebo banského zákona vydávať záväzné posudky, súhlasy, stanoviská, rozhodnutia alebo vyjadrenia, ktorých vydanie je v zmysle osobitných predpisov podmienkou pre vydanie povolenia príslušnej banskej činnosti (navrhovanej činnosti)... V danom prípade majú postavenie dotknutého orgánu v konaní vedenom na základe Podnetu týkajúceho sa navrhovanej činnosti:

- Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie,

Iné orgány verejnej moci postavenie dotknutého orgánu v tomto konaní nemajú, nakoľko zo žiadneho osobitného právneho predpisu nevyplýva, že by sa pre povolenie navrhovanej činnosti v povoľovacom konaní (vydanie povolenia banskej činnosti podľa § 10 zákona o banskej činnosti) vyžadoval akýkoľvek posudok, súhlas, stanovisko, rozhodnutie alebo vyjadrenie iného orgánu verejnej moci. Postavenie dotknutého orgánu tak nemá napr. regionálny úrad verejného zdravotníctva, ....“

Dotknutý orgán k vyššie uvedenému uvádza, že je v tomto konaní dotknutým orgánom podľa § 3 písm. p) zákona, pričom takáto činnosť a povinnosť ochrany zdravia obyvateľstva priamo vyplýva z príslušných ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. a to najmä z § 6 ods. 1 písm. c); § 10; § 11; § 13 predmetného zákona č. 355/2007 Z. z.

Vzhľadom ku všetkým uvádzaným zásadným skutočnostiam dotknutý orgán vo veci znovuo tvorenia ložiska v obci Rakša opakovane uvádza, že všetky písomnosti vydané dotknutým orgánom (prílohy č. 1 až 7 stanoviska zo dňa 28. 11. 2024) ostávajú v plnom rozsahu v platnosti.

**Vyjadrenie MŽP SR:** MŽP SR má za to, že námietky uvedené v stanovisku dotknutého orgánu sú opodstatnené a budú zohľadnené v rámci určovania rozsahu hodnotenia podľa § 30 zákona o posudzovaní vplyvov. MŽP SR považuje za vhodné sa v procese posudzovania vplyvov vysporiadať so všetkými potenciálnymi negatívnymi aspektami navrhovanej činnosti a stanoviť také opatrenia aby nedošlo k ujme na zdraví obyvateľstva a životnom prostredí.

**Na základe vyššie uvedenej žiadosti boli po stanovenej lehote na MŽP SR doručené nasledovné vyjadrenia, ktoré MŽP SR uvádza v skrátenom znení:**

- **Podávateľ podnetu** (list č. *OU-TR-OSZP-2024/000575-006* zo dňa 05. 12. 2024) vo svojom stanovisku uvádza, že k predmetnej veci poskytol všetky údaje o navrhovanej činnosti, ktoré má k dispozícii, a z ktorých vychádzal pri vydaní rozhodnutia zo zisťovacieho konania č. *OU TR OSZP 2022/000050-055* zo dňa 03. 10. 2022, ktorým rozhodol, že sa uvedená navrhovaná činnosť na základe doručených stanovísk dotknutých orgánov ako aj dotknutých obcí bude posudzovať podľa zákona. Podávateľ podnetu ďalej informuje, že celý spisový materiál v predmetnej veci je stále na Správnom súde v Banskej Bystrici, ktorý si vyžiadal spisový materiál na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia prvostupňového aj druhostupňového orgánu štátnej správy. Do dnešného dňa správny súd vo veci navrhovateľa nerozhodol.

Podávateľ podnetu po preštudovaní doložených stanovísk v procese konania o podnete trvá na svojom stanovisku, že navrhovaná činnosť má byť predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie uvedených v podnete a na základe skutočností, ktoré podávateľ uviedol v predmetnom podnete zo dňa 12. 09. 2024.

**Vyjadrenie MŽP SR:** MŽP SR berie stanovisko podávateľa podnetu na vedomie.

- **Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja** (list. č. *OU-ZA-OSZP1-2024/080653-004* zo dňa 09. 12. 2024) vo svojom stanovisku uvádza, že navrhovaná činnosť sa z hľadiska ochrany prírody a krajiny nachádza v ochrannom pásme Národného parku Veľká Fatra, kde platí 2. stupeň územnej ochrany. S dobývacím priestorom hraničí Národný park Veľká Fatra s 3. stupňom územnej ochrany. V blízkosti lomu sa nachádza národná prírodná rezervácia (NPR) Rakšianske rašelinisko, kde platí 4. stupeň územnej ochrany a tiež hraničí s územiami európskej siete chránených území Natura 2000: Územie európskeho významu Veľká Fatra (SKUEV0283) a Chránené vtáčie územie Veľká Fatra (SKCHVU033). Dobývací priestor predstavuje územie narušené ľudskou činnosťou. V súčasnosti sa v lome nachádzajú väčšinou rôzne iníciaľne sukcesné štádiá biotopov – napr. skalných, sutinových, vodných. Najcennejšou časťou lomu je z pohľadu ochrany prírody dno lomu, ktoré tvorí rozľahlá plošina, ktorej terénne depresie boli na veľkej ploche dlhodobo zaplavené povrchovou vodou stekajúcou z vyšších etáží lomu. Vytvorila sa tu mozaika zaplavených, podmáčaných a suchých stanovišť. Jedinečnosťou z hľadiska flóry je, že všetky tieto stanovištia obsadili často bohaté populácie mnohých chránených a ohrozených druhov flóry Slovenska a regionálne, či ekologicky významné druhy. Lom sa stal významným regionálnym refúgiom týchto vzácných prvkov flóry. Našli tu zriedkavé útočisko pred ničivými zásahmi ľudskej činnosti na biotopy ich prirodzeného výskytu, ktoré v ich nenarušenej podobe z krajiny takmer vymizli.

Z biotopov sa na území lomu nachádza biotop európskeho významu Vo5 Oligotrofné až mezotrofné vody s bentickou vegetáciou chár. Rozsiahle územie dna lomu s periodicky vlhkým povrchom a výskytom najvzácnejších druhov nie je možné priradiť k žiadnemu opísanému biotopu, nakoľko ide o iníciaľne štádium vývoja s výskytom druhov biotopu Ra6 Slatiny s vysokým obsahom báz.

V lokalite sa nachádzajú tieto chránené druhy: 1, rastliny - zemežlč pobrežná slatinná (*Centaurium littorale subsp. uliginosum*), prasličkovka pestrá (*Equisetum variegatum*), bublinatka obyčajná (*Utricularia vulgaris*), prvosenka pomúčená (*Primula farinosa*), tučnica obyčajná (*Pinguicula vulgaris*), kruštík močiarny (*Epipactis*

*palustris*), zemežlč spanilá (*Centaureum pulchellum*), ostrica Oederová (*Carex viridula*), päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*). Pre *Equisetum variegatum* a *Carex viridula* je to pravdepodobne najbohatšia populácia v Turci; 2. živočíchy - ropucha zelená (*Bufo viridis*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), mlok horský (*Ichthyosaura alpestris*), mlok bodkovaný (*Lissotriton vulgaris*), mlok karpatský (*Lissotriton montandoni*), chriaštel' vodný (*Rallus aquaticus*), kulík riečny (*Charadrius dubius*), žltochvost domový (*Phoenicurus ochruros*), trasochvost biely (*Motacilla alba*), výr skalný (*Bubo bubo*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), jašterica bystrá (*Lacerta agilis*), jašterica živorodá (*Zootoca vivipara*), slepúch lámavý (*Angius fragilis*), užovka obojková (*Natrix natrix*). Potravne sú na lom viazané tieto druhy bocian čierny (*Ciconia nigra*), orol krikľavý (*Aquila pomarina*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*) viaceré druhy netopierov vrátane večernice pozdnej (*Eptesicus serotinus*), podkovára malého (*Rhinolophus hipposideros*). V lokalite sa tiež nachádzajú prvky RÚSES – u okresu Turčianske Teplice: RBc6 Rakšianske rašelinisko: regionálne biocentrum (zároveň genofondová lokalita GL73 Rakšianske rašelinisko), RBk2 Ekotón Veľkej Fatry Horná Štubňa – Dolná Štubňa – Háj – Mošovce: regionálny biokoridor, GL117 Rakšiansky lom – sever: genofondová lokalita.

Dotknutý orgán uvádza ako možné negatívne vplyvy navrhovanej činnosti:

1, vplyv na krajinu: najvrchnejšia časť lomu nebola dlhodobo predmetom ťažby a dá sa povedať, že prišlo k prirodzenej rekultivácii územia. Vrchná časť lomu je porastená vegetáciou (aj stromami) a prirodzene nadväzuje na okolité lesné porasty. Obnovením ťažby v týchto priestoroch by došlo k opätovnému narušeniu územia a zvýraznil by sa vizuálny dopad na krajinu;

2, vplyv na faunu, flóru a ich biotopy: nakoľko nie sú špecifikované dopravné trasy v lome, miesta uskladnenia jednotlivých frakcií upravenej suroviny, nemožno vylúčiť ovplyvnenie biotopov mokradí. Potenciálne ohrozujúcim faktorom mokradí na dne lomu je aj únik ropných látok zo strojov a zariadení. Predpokladá sa tiež vyrušovanie chránených druhov (hluk, vibrácie), či už pri rozmnožovaní alebo získavaní potravy. Možné je tiež priame usmrtenie, najmä pri pohybe a činnosti mechanizmov;

3, vplyv na chránené územia a ochranné pásma: ťažba sa má realizovať priamo od hranice chránených území (NP, CHVÚ, UEV). Predpokladá sa tak priame ovplyvnenie biotopov aj v chránených územiach, nakoľko dôjde k narušeniu porastových okrajov. Je predpoklad šírenia hluku, prachu, svetelného znečistenia do väčšej vzdialenosti od ťažobného priestoru. Pri CHVÚ sa predpokladá vplyv na populácie druhov, ktoré hniezdia buď priamo v lome, alebo v jeho blízkosti, alebo sú na lom naviazané potravne. Taktiež nemožno vylúčiť vplyv na národnú prírodnú rezerváciu Rakšianske rašelinisko a to najmä vplyvom prašnosti (samotná ťažba a spracovanie suroviny, ale najmä preprava suroviny). V národnej prírodnej rezervácii sú sledované negatívne tendencie vo vývoji vegetácie, ktoré sú spôsobené pravdepodobne kombináciou viacerých faktorov, ale nemožno vylúčiť ani zmeny chemizmu vplyvom zvýšenej prašnosti;

4, vplyv na územný systém ekologickej stability: negatívne vplyvy vplyvom prašnosti, možné priame ovplyvnenie činnosťou, navážky, odber vody, prejazd mechanizmov, vplyv na migráciu (vyrušovanie).

V závere dotknutý orgán uvádza, že nahliadol do POPD a spolu s odborným stanoviskom Správy Národného parku Veľká Fatra má za to že, na základe predbežnej opatrnosti a tiež vzhľadom na lokalizáciu činnosti na hranici chránených území (NP, ÚEV, CHVÚ) nie je možné vylúčiť významný negatívny vplyv na chránené druhy a chránené územia. Z tohto dôvodu navrhuje pokračovať v procese posudzovania vplyvov a teda posudzovať navrhovanú činnosť podľa zákona.

**Vyjadrenie MŽP SR:** MŽP SR zastáva názor, že v súlade s ust. § 19 zákona má MŽP SR ako príslušný orgán rozhodnutím určiť, či predmet konania o podnete (navrhovaná činnosť nedosahujúca prahovú hodnotu uvedenú v prílohe č. 8 zákona) sa má posudzovať podľa zákona, konanie o podnete podľa § 19 zákona predstavuje teda konanie, počas ktorého sa má, ad-hoc, v súlade s účelom zákona vyhodnotiť environmentálna prijateľnosť navrhovanej činnosti a v prípade, že nie je možné vylúčiť negatívne vplyvy súvisiace s jej realizáciou alebo prevádzkou je potrebné uvedené zohľadniť v rozhodnutí, t. j. rozhodnúť o posudzovaní a požiadavky na podrobnejšie hodnotenie vplyvov zohľadniť v následne určenom rozsahu hodnotenia podľa § 30 zákona. Tento názor MŽP SR potvrdzuje aj tzv. zásada predbežnej opatrnosti, ktorá sa využíva najmä v rámci konaní, ktorých účelom je prioritne ochrana životného prostredia, čo konanie o posudzovaní vplyvov predstavuje. Pod princípom predbežnej opatrnosti v rámci ochrany životného prostredia možno rozumieť zásadu predbežnej opatrnosti, ktorú možno použiť, keď jav, produkt alebo proces môžu mať nebezpečný vplyv, ktorý sa zistí na základe vedeckého a objektívneho hodnotenia, pokiaľ toto hodnotenie neumožňuje určiť dané riziko s dostatočnou istotou. MŽP SR má za to, že uplatnenie zásady predbežnej opatrnosti v rámci rozhodovania vo veci navrhovanej činnosti je správnym postupom naplňajúci účel zákona a zároveň ho nemožno považovať za prejav svojvôle v rámci rozhodovania, nakoľko na využitie tejto zásady boli splnené predpoklady ako je identifikácia možných negatívnych vplyvov, ktoré nie je možné kvalifikovane vylúčiť vzhľadom na absenciu preukazných dôkazov a zároveň má MŽP SR za to, že nezohľadnením by mohlo dôjsť k nezvratným následkom takéhoto konania (negatívny vplyv na obyvateľstvo alebo pohodu života obyvateľov v predmetnom území). MŽP SR preto považuje za vhodné sa v procese posudzovania vplyvov vysporiadať so všetkými potenciálnymi negatívnymi aspektami navrhovanej činnosti a stanoviť také opatrenia aby nedošlo k ujme na zdraví obyvateľstva a životnom prostredí.

- **Ministerstvo životného prostredia, sekcia ochrany prírody a biodiverzity, odbor ochrany prírody a štátnej správy ochrany prírody a krajiny – dotknutý orgán** (list. č. 9334/2025-6.1, 82899/2024-int zo dňa 09. 01. 2025) vo svojom stanovisku uvádza, že podľa § 9 ods. 1 písm. w) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“) požaduje posudzovať navrhovanú činnosť podľa zákona, pričom do rozsahu hodnotenia požaduje zapracovať a následne v správe o hodnotení vyhodnotiť požiadavky uvedené v tomto stanovisku.

Dotknutý orgán požiadal listom č. 17255/2024-6.1, 78793/2024 zo dňa 06. 12. 2024 Správu Národného parku Veľká Fatra so sídlom v Martine, P. O. Hviezdoslava 73/38, 036 01 Martin (ďalej len „Správa NP Veľká Fatra“) o vypracovanie odborného stanoviska k predmetnému podnetu. Správa NP Veľká Fatra v odbornom stanovisku č. SNPVF/638-003/2024 zo dňa 18. 12. 2024 požadovala posudzovať navrhovanú činnosť podľa zákona, nakoľko nie je možné vylúčiť významný negatívny vplyv navrhovanej činnosti na záujmy ochrany prírody a krajiny. Dotknutý orgán v danej veci uvádza, že v roku 2021 bol predložený zámer navrhovanej činnosti Plán otvárania, prípravy a dobývania ložiska dolomitov Rakša v zmysle zákona, ktorý sa podľa vydaného rozhodnutia č. OU-TR-OSZP-2022/000050-055 zo dňa 03. 10. 2022 bude ďalej posudzovať. Dotknutý orgán má za to, že predmetná

navrhovaná činnosť sa líši od posudzovaného návrhu z roku 2021 iba množstvom vyťaženej suroviny, namiesto 195 000 ton/ročne je naplánovaná ťažba 99 900 ton/ročne.

Dotknutý orgán poukazuje, že navrhovaná činnosť sa nachádza v ochrannom pásme Národného parku Veľká Fatra, kde platí II. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. a hraničí so samotným Národným parkom Veľká Fatra s III. stupňom ochrany. V blízkosti lomu sa nachádza národná prírodná rezervácia Rakšianske rašelinisko. Dobývací priestor tiež hraničí s územím európskeho významu Veľká Fatra (SKUEV0283) a Chráneným vtáčím územím Veľká Fatra (SKCHVU033), ktoré sú súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000. Na dotknutom území sa nachádzajú viaceré prvky územného systému ekologickej stability (ďalej len „ÚSES“) v zmysle RÚSES okresu Turčianske Teplice (Esprit, s. r. o., 2013) ako regionálne biocentrum RBc6 Rakšianske rašelinisko, regionálny biokoridor RBk2 Ekotón Veľkej Fatry Horná Štubňa – Dolná Štubňa – Háj – Mošovce a genofondové lokality GL73 Rakšianske rašelinisko a GL117 Rakšiansky lom – sever. Z pohľadu ochrany prírody a krajiny je najcennejšou časťou lomu dno lomu, ktoré sa stalo významným regionálnym útočiskom pre biotopy, ako napr. biotop európskeho významu Ra6 Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), ktorý v nenarušenej podobe z krajiny takmer vymizol. Na území lomu sa tiež nachádza biotop európskeho významu Vo5 Oligotrofné až mezotrofné vody s bentickou vegetáciou chár (3140). V lome bol zistený výskyt chránených druhov rastlín zemežľče pobrežnej slatinnej (*Centaurium littorale subsp. uliginosum*), prasličkovky pestrej (*Equisetum variegatum*), bublinatky obyčajnej (*Utricularia vulgaris*), prvosiienky pomúčenej (*Primula farinosa*), tučnice obyčajnej (*Pinguicula vulgaris*), kruštika močiarného (*Epipactis palustris*) a päťprstnice obyčajnej (*Gymnadenia conopsea*). Priestor lomu predstavuje reprodukčné miesto pre živočíchy národného a európskeho významu ako ropucha zelená (*Bufo viridis*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), mlok horský (*Ichthyosaura alpestris*), mlok bodkovaný (*Lissotriton vulgaris*), mlok karpatský (*Lissotriton montandoni*), chriaštel vodný (*Rallus aquaticus*), kulík riečny (*Charadrius dubius*), žltochvost domový (*Phoenicurus ochruros*), trasochvost biely (*Motacilla alba*), výr skalný (*Bubo bubo*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), jašterica bystrá (*Lacerta agilis*), jašterica živorodá (*Zootoca vivipara*), slepúch lámavý (*Anguis fragilis*) a užovka obojková (*Natrix natrix*). V blízkosti lomu taktiež hniezdi bocian čierny (*Ciconia nigra*), orol krikl'avý (*Aquila pomarina*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*) a viaceré druhy netopierov. Dobývací priestor predstavuje územie narušené ľudskou činnosťou predošlou ťažbou, avšak vo vzťahu k najvrchnejšej časti lomu prišlo k prirodzenej rekultivácii územia. Obnovením ťažby v týchto priestoroch by došlo k opätovnému narušeniu územia. Pri predloženej navrhovanej činnosti nie je možné vylúčiť negatívne vplyvy vo vzťahu k vyššie uvedeným záujmom ochrany prírody a krajiny.

Na základe vyššie uvedeného dotknutý orgán požaduje do rozsahu hodnotenia zapracovať a následne v správe o hodnotení vyhodnotiť uvedené požiadavky:

1, Vyhodnotiť vplyvy činnosti na územia sústavy Natura 2000 (tzv. primerané hodnotenie) podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v Slovenskej republike (ŠOP SR, 2014, 2016, 2023). Hodnotenie vykonať na základe aktuálneho prieskumu a s biológmi príslušného zamerania. Nevyhnutnými prílohami primeraného hodnotenia sú prehľadná mapa so zobrazením zámeru a hodnotených záujmov ochrany prírody a tiež podrobnejšie mapy

so zobrazením prvkov zasahujúcich do chránených biotopov a biotopov druhov. Hodnotenie má vykonať autorizovaná osoba podľa § 28a zákona č. 543/2002 Z. z.;

2, Vyhodnotiť vplyv navrhovanej činnosti na vyššie uvedené chránené územia, chránené druhy rastlín a živočíchov a jednotlivé prvky ÚSES;

3, Navrhnúť opatrenia na zmiernenie negatívnych vplyvov, ktoré budú identifikované v procese posudzovania.

Dotknutý orgán zároveň upozorňuje, že podľa § 9 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z. orgán verejnej správy príslušný na konanie je obsahom záväzného stanoviska orgánu ochrany prírody viazaný.

**Vyjadrenie MŽP SR:** *MŽP SR zastáva názor, že v súlade s ust. § 19 zákona má MŽP SR ako príslušný orgán rozhodnutím určiť, či predmet konania o podnete (navrhovaná činnosť nedosahujúca prahovú hodnotu uvedenú v prílohe č. 8 zákona) sa má posudzovať podľa zákona, konanie o podnete podľa § 19 zákona predstavuje teda konanie, počas ktorého sa má, ad-hoc, v súlade s účelom zákona vyhodnotiť environmentálna prijateľnosť navrhovanej činnosti a v prípade, že nie je možné vylúčiť negatívne vplyvy súvisiace s jej realizáciou alebo prevádzkou je potrebné uvedené zohľadniť v rozhodnutí, t. j. rozhodnúť o posudzovaní a požiadavky na podrobnejšie hodnotenie vplyvov zohľadniť v následne určenom rozsahu hodnotenia podľa § 30 zákona. Tento názor MŽP SR potvrdzuje aj tzv. zásada predbežnej opatrnosti, ktorá sa využíva najmä v rámci konaní, ktorých účelom je prioritne ochrana životného prostredia, čo konanie o posudzovaní vplyvov predstavuje. Pod princípom predbežnej opatrnosti v rámci ochrany životného prostredia možno rozumieť zásadu predbežnej opatrnosti, ktorú možno použiť, keď jav, produkt alebo proces môžu mať nebezpečný vplyv, ktorý sa zistí na základe vedeckého a objektívneho hodnotenia, pokiaľ toto hodnotenie neumožňuje určiť dané riziko s dostatočnou istotou. MŽP SR má za to, že uplatnenie zásady predbežnej opatrnosti v rámci rozhodovania vo veci navrhovanej činnosti je správnym postupom naplňajúci účel zákona a zároveň ho nemožno považovať za prejav svojvôle v rámci rozhodovania, nakoľko na využitie tejto zásady boli splnené predpoklady ako je identifikácia možných negatívnych vplyvov, ktoré nie je možné kvalifikovane vylúčiť vzhľadom na absenciu preukazných dôkazov a zároveň má MŽP SR za to, že nezohľadnením by mohlo dôjsť k nezvratným následkom takéhoto konania (negatívny vplyv na obyvateľstvo alebo pohodu života obyvateľov v predmetnom území). MŽP SR preto považuje za vhodné sa v procese posudzovania vplyvov vysporiadať so všetkými potenciálnymi negatívnymi aspektami navrhovanej činnosti a stanoviť také opatrenia aby nedošlo k ujme na zdraví obyvateľstva a životnom prostredí.*

MŽP SR listom č. 8577/2025-11.1/ssch, 1134/2025 zo dňa 10. 01. 2025 upovedomilo podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku účastníkov konania s tým, že v rámci konania o podnete k navrhovanej činnosti MŽP SR zhromaždilo rozhodujúce podklady na vydanie rozhodnutia a zároveň oznámilo, že vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie, možno do 10 pracovných dní odo dňa doručenia upovedomenia. Do spisu bolo možné nahliadnuť (robiť z neho kópie, odpisy, výpisy) na MŽP SR, na adrese Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, v pracovných dňoch v čase od 09:00 do 14:00 hod. Možnosť nahliadnuť do spisu využili dňa 27. 01. 2025 starostka dotknutej obce Rakša, zástupkyňa Okresného úradu Turčianske Teplice, odboru starostlivosti o životné prostredie, splnomocnený zástupca mesta Turčianske Teplice a obyvateľ dotknutej obce Rakša, ktorí sa oboznámili s podkladmi rozhodnutia a vyžiadali si elektronické kópie dokumentov. Dňa 03. 02. 2025 využil možnosť nahliadnuť do spisu zástupca navrhovateľa, ktorý sa oboznámil s podkladmi rozhodnutia a vyžiadal si zaslanie dokumentov prostredníctvom e-mailu. Dotknutá obec Rakša využila možnosť získať kópiu podkladov na vydanie rozhodnutia podľa zákona



č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).

**Na základe vyššie uvedeného upovedomenia bolo na MŽP SR doručené nasledovné vyjadrenie, ktoré MŽP SR uvádza v skrátenom znení:**

- **Povoľujúci orgán** (list. č. OBUBB\_80-142/2025-I zo dňa 15. 01. 2025) sa vo svojom stanovisku vyjadril, že naďalej trvá na svojom stanovisku č. OBUBB\_2238-4671/2024-I zo dňa 27. 11. 2024. Povoľujúci orgán má za to, že navrhovaná činnosť nemá byť posudzovaná podľa zákona, nakoľko nedosahuje prahové hodnoty na základe, ktorých by mala byť hodnotená.

**Vyjadrenie MŽP SR:** MŽP SR ako príslušný orgán má za to, že predložený odôvodnený písomný podnet spĺňa obsahovo charakter podnetu podľa § 19 ods. 2. Podľa § 19 ods. 1 zákona príslušný orgán v konaní o podnete určí, či posudzovaniu podlieha navrhovaná činnosť alebo jej zmena, ktorá nedosahuje prahovú hodnotu uvedenú v prílohe č. 8 zákona. Nakoľko navrhovaná činnosť nedosahuje prahovú hodnotu uvedenú v prílohe č. 8 zákona, MŽP SR postupovalo v súlade s § 19 ods. 1 zákona. MŽP SR po preštudovaní podnetu a doručených stanovísk zastáva názor, že vzhľadom na povahu a rozsah navrhovanej činnosti, miesto realizácie, únosnosť a zraniteľnosť dotknutého územia a vzhľadom na význam predpokladaných vplyvov súvisiacich s realizáciou navrhovanej činnosti, uvedené v rámci odôvodnenia tohto rozhodnutia, má za to, že obavy vyjadrené v stanoviskách sú opodstatnené, a že sa navrhovaná činnosť má posudzovať podľa zákona. MŽP SR má za to, že konkrétne požiadavky sú opodstatnené a budú zohľadnené v rámci určovania rozsahu hodnotenia podľa § 30 zákona.

- **Obec Rakša** – dotknutá obec (list zo dňa 03. 02. 2025) vo svojom stanovisku uvádza, že si vo veci predmetného podnetu vyžiadala stanovisko od Žilinského samosprávneho kraja, ktoré tvorí prílohu stanoviska dotknutej obce (list. č. 03087/2025/OD-3 zo dňa 30. 01. 2025). Dotknutá obec z predmetného stanoviska dotknutého orgánu Žilinského samosprávneho kraja vyberá a zároveň poukazuje na nasledovné dôležité výroky pre toto konanie, cit.: „Žilinský samosprávny kraj je vlastníkom ciest II. a III. triedy na území Žilinského kraja. Vo vlastníctve Žilinského samosprávneho kraja sú aj cesty III/2184 a III/2132, ktoré majú byť podľa predloženého plánu využívané ako prepravná trasa na prepravu kameniva z lomu. Správcom týchto ciest je Správa ciest ŽSK.

*Stavebný stav a dopravno-technické parametre ciest III/2184 a III/2132 (šírkové usporiadanie, smerové vedenie, únosnosť vozovky a podložia, absencia chodníkov a i.) nevyhovujú dopravnej záťaži, ktorá by bola spôsobená ťažkými nákladnými vozidlami prepravujúcimi kamenivo. Vzhľadom na trasovanie existujúcich ciest III. triedy cez intravilány obcí by smerovanie trasy prepravy kameniva po týchto cestách znamenalo aj ohrozenie bezpečnosti cestnej premávky (predovšetkým chodcov).*

*Dispozičné usporiadanie križovatky ciest III/2184 a III/2132 v Turčianskom Michale a šírka vozovky komunikácie III/2184 miestami cca 5 m nie je postačujúca pre využívanie nákladnou dopravou. Výjazdy z väčšiny rodinných domov povedľa cesty vedú priamo na komunikáciu bez dostatočného zorného poľa. Komunikácia je v celej dĺžke bez chodníkov. Všetky tieto aspekty by spôsobili ešte výraznejšie ohrozenie bezpečnosti účastníkov cestnej premávky, ktorá už v súčasnosti nie je postačujúca. Cesty III/2184 a III/2132 vo vlastníctve Žilinského samosprávneho kraja nie sú na prepravu stavebného kameniva v realizovanom rozsahu dimenzované. Taktiež zo skúsenosti z iných podobných prípadov je zrejmé, že nie je možné zamedziť prípadnému navyšovaniu prejazdov aj nad rámec plánovaného ročného dobytého množstva.*

*Z uvedených dôvodov požadujeme vybudovanie novej prístupovej komunikácie do dobývacieho priestoru a otvorenie dobývacieho priestoru až po vybudovaní novej prístupovej komunikácie.*

*Uvedenú podmienku Žilinský samosprávny kraj požaduje v súlade s § 19 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov: „Ak pri veľkých stavbách, ťažobných prácach alebo pri terénnych úpravách, ktoré vyžadujú stavebné povolenie alebo iné povolenie podľa osobitných predpisov, sa má užívať pozemná komunikácia, ktorej stavebno-technické vybavenie nezodpovedá požadovanej premávke na tejto komunikácii, musia sa na nej vykonať potrebné úpravy po dohode s jej vlastníkom a správcom. Ak vykonanie úprav nie je účelné alebo možné, musí sa vybudovať nová pozemná komunikácia, ktorá zodpovedá predpokladanej dopravnej záťaži. Stavbu novej komunikácie alebo úpravy existujúcej komunikácie je povinný zabezpečiť na vlastné náklady ten, kto túto potrebu vyvolal. V roku 2014 bol taktiež novelizovaný zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého na ceste III. triedy je zakázaná jazda nákladným motorovým vozidlám s najväčšou prípustnou hmotnosťou presahujúcou 12 t alebo jazdným súpravám s najväčšou prípustnou hmotnosťou presahujúcou 12 t.*

*Vzhľadom na vyššie uvedené máme za to, že vplyv navrhovanej činnosti na životné prostredie je potrebné posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov. Zároveň v procese EIA Žilinský samosprávny kraj požaduje zabezpečiť spracovanie technickej štúdie, ktorá navrhne optimálne invariantné trasovanie výhľadovej komunikácie s napojením na nadradenú cestnú sieť a zároveň posúdi dopad vytvorenia novej územnej záťaže na záber poľnohospodárskej pôdy a neurbanizovanej krajiny, na krajinný obraz a klimatické zmeny.“*

Dotknutá obec ďalej poukazuje, že zo všetkých relevantných podkladov, ktoré zaslali dotknuté orgány ako aj dotknutá obec – mesto Turčianske Teplice v rámci predmetného konania o podnete vyplýva, že navrhovanú činnosť je potrebné posudzovať podľa zákona. Skutočnosť uvádzaná povoľujúcim orgánom aj samotným navrhovateľom, že navrhovaná činnosť nedosahuje prahové hodnoty uvedené v prílohe č. 8 zákona sú podľa ustanovení § 19 zákona z pohľadu tohto konania podľa dotknutej obce irelevantné. Dotknutá obec zároveň uvádza, že k tvrdeniam navrhovateľa uvádzaným v jeho stanovisku (list č. 867/2024 zo dňa 29. 11. 2024) sa nebude vyjadrovať, nakoľko podľa dotknutej obce je zrejmé, že navrhovateľovým ekonomickým a finančným záujmom je vykonávanie navrhovanej činnosti v danej lokalite. Dotknutá obec sa však ohradzuje voči tvrdeniam navrhovateľa, že vo svojom vyjadrení zo dňa 11. 10. 2024 uviedla zjavne nepravdivé informácie. Dotknutá obec v tejto veci uvádza, že na základe upovedomenia o začatí konania (list. č. 15122/2024-11.1.1/ssch, 64385/2024 zo dňa 01. 10. 2024) sa mala vyjadriť okrem iného k súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou dotknutej obce. Dotknutá obec v tejto veci poukazuje, že v predloženej POPD sa na strane 15 uvádza, že cit.: „ - technologická doprava upravenej suroviny z jednotlivých ťažobných rezov na určené skládky podľa frakcii bude zabezpečená nákladnými automobilmi. Pre dopravu bude spracovaný dopravný poriadok v lome, ktorý upresní podmienky jej realizácie.“ Podľa dotknutej obce v celom POPD nie je uvedené, akým spôsobom sa bude vyťažovaná hornina vyvážať z lomu. Keďže jedinou existujúcou vybudovanou komunikáciou vedúcou z lomu je cesta III. triedy č. 2184 vo vlastníctve Žilinského samosprávneho kraja je podľa dotknutej obce zrejmé, že doprava z/do lomu sa bude

uskutočňovať po tejto komunikácii cez zastavané územie dotknutej obce. V zmysle platného VZN č. 1/2022, Príloha č. 1 (Územný plán obce Rakša - zmeny a doplnky č. 2, textová záväzná časť), bod 4. (ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA) ods. 4.1 (VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE) písm. o) platí, že cit.: „v prípade obnovy ťažby v kameňolome, dopravné sprístupnenie riešiť mimo zastavaného územia obce, nakoľko v zmysle stanoviska RÚVZ Turčianske Teplice č. HŽP 2021/02401 zo dňa 11. 10. 2021 navrhovaná cestná doprava v území urbanistického okrsku č. 5 nesmie byť využívaná pre nákladnú dopravu z kameňolomu.“ V predložennom POPD nie je nikde plánovaná alternatívna trasa dopravy mimo zastavaného územia obce a preto dotknutá obec trvá na tom, že predmetný POPD nie je v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou obce.

V závere sa dotknutá obec v plnom rozsahu stotožňuje so všetkými stanoviskami dotknutých orgánov ako aj dotknutej obce – mesta Turčianske Teplice, ktoré boli v rámci predmetného konania o podnete doručené, a v ktorých sa požaduje posudzovať navrhovanú činnosť podľa zákona.

**Vyjadrenie MŽP SR:** MŽP SR má za to, že námietky a požiadavky uvedené v stanovisku dotknutej obce sú opodstatnené a budú zohľadnené v rámci určovania rozsahu hodnotenia podľa § 30 zákona. MŽP SR považuje za vhodné sa v procese posudzovania vplyvov vysporiadať so všetkými potenciálnymi negatívnymi aspektami navrhovanej činnosti a stanoviť také opatrenia aby nedošlo k ujme na zdraví obyvateľstva a životnom prostredí.

- **Navrhovateľ** (list. č. 867/2024 zo dňa 10. 02. 2025) vo svojom stanovisku uvádza, že po oboznámení sa s podkladmi rozhodnutia zo dňa 03. 02. 2025, kedy nahliadol do administratívneho spisu vedeného správnym orgánom pre toto konanie, zistil, že niektoré z predmetných stanovísk boli doručené správny orgán po uplynutí zákonnej lehoty v zmysle § 19 ods. 8 zákona, v dôsledku čoho na tieto stanoviská nie je možné prihliadať. Podľa navrhovateľa bola časť predmetných stanovísk vydaná orgánmi, ktoré nemajú v konaní podľa § 19 zákona postavenie dotknutého orgánu, v dôsledku čoho na ne správny orgán nemôže pri rozhodovaní prihliadať. Zároveň navrhovateľ zistil, že jeden orgán sa v zákonnej lehote vôbec nevyjadril, v dôsledku čoho platí zákonná fikcia súhlasného stanoviska tohto orgánu. Ku stanoviskám, ktoré boli doručené po zákonnej lehote navrhovateľ uvádza, že podľa ust. § 19 ods. 8 zákona si príslušný orgán v rámci konania o podnete vyžiada stanovisko rezortného orgánu, dotknutého orgánu, povolujujúceho orgánu alebo dotknutej obce a určí primeranú lehotu na doručenie stanoviska, ktorá nemôže byť dlhšia ako 15 dní. Ak sa nedoručí písomné stanovisko v uvedenej lehote, tak sa stanovisko považuje za súhlasné. Na stanovisko doručené po lehote príslušný orgán neprihliada. Navrhovateľ uvádza nasledovné stanoviská, ktoré boli správny orgán doručené po uplynutí lehoty podľa § 19 ods. 8 zákona: 1, stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, odboru ochrany prírody a štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list. č. 9334/2025-6.1, 82899/2024-int. zo dňa 09. 01. 2025); 2, stanovisko Okresného úradu Žilina, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list. č. OU-ZA-OSZP1-2024/080653-004 zo dňa 09. 12. 2024); 3, stanovisko Okresného úradu Turčianske Teplice, odboru starostlivosti o životné prostredie, úsek posudzovania vplyvov na životné prostredie (list. č. OU-TR-OSZP-2024/000575-006 zo dňa 05. 12. 2024). Vo všetkých troch prípadoch platí, že dožiadané orgány poskytli svoje stanovisko až po uplynutí lehoty 15 dní odo dňa doručenia výzvy na poskytnutie stanoviska, a preto konajúci správny orgán nemôže na obsah predmetných stanovísk prihliadať, a teda nemôže ich použiť ako podklad pre

vydanie svojho rozhodnutia vo veci. Podľa navrhovateľa si stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, odboru ochrany prírody a štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list. č. 9334/2025-6.1, 82899/2024-int. zo dňa 09. 01. 2025) a stanovisko Okresného úradu Žilina, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list. č. OU-ZA-OSZP1-2024/080653-004 zo dňa 09. 12. 2024) navzájom konkurujú, keďže obe stanoviská sú vydané podľa § 9 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z., čo je vylúčené. V tomto konaní mohlo mať postavenie orgánu ochrany krajiny buď Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky podľa § 65 zákona č. 543/2002 Z. z., alebo okresný úrad v sídle kraja podľa § 67 zákona č. 543/2002 Z. z. V žiadnom prípade však nemohli mať postavenie orgánu ochrany prírody pre účely aplikácie § 9 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. oba tieto orgány naraz. Navrhovateľ má tiež za to, že Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek posudzovania vplyvov na životné prostredie, vydal svoje stanovisko (list. č. OU-TR-OSZP-2024/000575-006 zo dňa 05. 12. 2024) bez akejkoľvek opory v zákone, keďže zákon neumožňuje orgánu, ktorý podal podnet podľa § 19 zákona, do konania o podnete zároveň poskytovať akékoľvek osobitné stanovisko (z hľadiska úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie). Bez ohľadu na vyššie uvedené však podľa navrhovateľa platí, že všetky tri opísané stanoviská boli doručené konajúcemu správne mu orgánu neskoro (po uplynutí lehoty podľa § 19 ods. 8 zákona) a preto sú tieto stanoviská pre toto konanie ako celok bezpredmetné a nemožno na ne prihliadať.

**Vyjadrenie MŽP SR:** *MŽP SR uvádza, že v konaní o podnete nie je podľa zákona definovaný okruh dotknutých orgánov a je na úvahe správneho orgánu koho v konaní osloví. Pri určení dotknutých orgánov sa vychádza najmä z charakteru a možných predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti. Podľa § 19 ods. 5 zákona, príslušný orgán pri rozhodovaní o tom, či navrhovaná činnosť podlieha posudzovaniu podľa zákona, prihliada najmä na povahu a rozsah navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, miesto realizácie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, najmä jeho únosné zaťaženie a ochranu poskytovanú podľa osobitných predpisov, význam očakávaných vplyvov, odôvodnenie podnetu a doručené stanoviská povoľujúceho orgánu, rezortného orgánu, dotknutého orgánu a dotknutej obce. Zároveň podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku je správny orgán povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podľa § 32 ods. 2 správneho poriadku podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne mu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán. Údaje z informačných systémov verejnej správy a výpisy z nich, okrem údajov a výpisov z registra trestov, sa považujú za všeobecne známe skutočnosti a sú použiteľné na právne účely. Tieto údaje nemusí účastník konania a zúčastnená osoba správne mu orgánu preukazovať dokladmi. Doklady vydané správne mu orgánom a obsah vlastných evidencií správneho orgánu sa považujú za skutočnosti známe správne mu orgánu z úradnej činnosti, ktoré musia účastník konania a zúčastnená osoba správne mu orgánu dokladovať.*

Navrhovateľ ďalej uvádza, že do konania boli doručené aj stanoviská, ktoré vydali orgány, ktoré nemajú v tomto konaní podľa § 19 zákona postavenie dotknutého orgánu: 1, stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie vôd (list. č. 74383/2024 zo dňa 20. 11. 2024); 2, stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Martine (list. č. RÚVZMT/OPPL/3755/9123/2024 zo dňa 28. 11. 2024). Podľa navrhovateľa sú Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd (ďalej len „MŽP SR sekcia vôd“) a Regionálny úrad

verejného zdravotníctva so sídlom v Martine (ďalej len „RÚVZ“) orgánmi, ktorým postavenie dotknutého orgánu v tomto konaní nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu. Dotknutými orgánmi pre účely zákona sú orgány definované v ust. § 3 písm. p) zákona, podľa ktorého dotknutý orgán je orgán verejnej správy, ktorého záväzný posudok, súhlas, stanovisko, rozhodnutie alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov podmieňujú povolenie navrhovanej činnosti, jej zmeny, alebo ktorého vyjadrenie sa vyžaduje pred prijatím alebo schválením strategického dokumentu. V zmysle citovanej zákonnej definície dotknutého orgánu na účely konaní podľa zákona, vrátane konania podľa § 19 zákona, sa za dotknutý orgán považuje len taký orgán verejnej správy, ktorému takéto postavenie explicitne vyplýva z ustanovení určitého osobitného predpisu, a ktorého záväzný posudok, súhlas, stanovisko, rozhodnutie alebo vyjadrenie podmieňujú povolenie navrhovanej činnosti. Navrhovaná činnosť je v tomto prípade banskou činnosťou, na ktorú sa vyžaduje vydanie povolenia banskej činnosti podľa ust. § 23 ods. 5 banského zákona v konaní podľa § 10 zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe (ďalej len „zákon o banskej činnosti“). Dotknutým orgánom pre účely tohto konania týkajúceho sa navrhovanej činnosti je tak orgán, ktorý je oprávnený do konania o povolení banskej činnosti v zmysle zákona o banskej činnosti alebo banského zákona vydávať záväzné posudky, súhlasy, stanoviská, rozhodnutia alebo vyjadrenia, ktorých vydanie je v zmysle osobitných predpisov podmienkou pre vydanie povolenia príslušnej banskej činnosti (navrhovanej činnosti). Inak povedané, na to, aby mal určitý orgán verejnej správy postavenie dotknutého orgánu v zmysle zákona, musí mu takéto postavenie vyplývať z určitého osobitného predpisu, na základe ktorého je explicitne oprávnený poskytovať posudky, súhlasy, stanoviská, rozhodnutia alebo vyjadrenia do budúceho povoľovacieho konania, ktorého sa týka zisťovacie konanie vedené podľa zákona. Na vydanie určitého stanoviska do konkrétneho konania podľa zákona musí byť v prípade každého orgánu verejnej správy, ktorý stanovisko poskytuje, daný právny základ, a teda explicitné zákonné oprávnenie takéto stanovisko do príslušného konania poskytnúť. V opačnom prípade by príslušný orgán verejnej správy konal bez zákonnej opory, a teda svojvoľne. Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Predmetné ustanovenie Ústavy Slovenskej republiky vyjadruje jednu z najdôležitejších zásad právneho štátu, a to zásadu zákonnosti. Podľa navrhovateľa preto žiadny orgán verejnej moci nemôže v právnom štáte konať svojvoľne, bez opory v zákone, ale môže konať len to, čo mu Ústava a zákon explicitne umožňuje. Zo zásady zákonnosti okrem iného vyplýva aj fakt, že orgány verejnej správy nemôžu svojvoľne a podľa vlastného uváženia vydávať vlastné stanoviská do akýchkoľvek správnych konaní, ktoré vedú iné orgány. Na to, aby sa určitý orgán verejnej správy mohol vyjadriť k predmetu správneho konania vedeného iným orgánom verejnej správy, musí mať na to dané zákonné oprávnenie v určitom právnom predpise, ktorý presne stanoví, ktorý orgán môže poskytnúť svoje stanovisko do konkrétneho druhu správneho konania. Navrhovateľ ďalej uvádza, že konanie o podnete podľa § 19 podľa zákona v tomto smere nie je žiadnou výnimkou a do takéhoto konania nemôže poskytovať svoje stanovisko ľubovoľný orgán verejnej správy podľa vlastného uváženia, ale len taký orgán, ktorý je rezortným orgánom, povoľovacím orgánom alebo dotknutým orgánom v zmysle zákona. Akýkoľvek iný orgán verejnej moci, ktorému z osobitného predpisu vyslovene nevyplýva právo poskytnúť do určitého zisťovacieho konania stanovisko, takéto stanovisko poskytnúť nemôže, a ak by tak spravil, išlo by na jeho strane o neprípustnú svojvoľu a jeho stanovisko by malo povahu nezákonného podkladu, ktorý nemôže byť pri rozhodovaní konajúceho správneho orgánu braný do úvahy.

Podľa navrhovateľa MŽP SR sekcia vôd žiadnym spôsobom neuvádza, na základe akého zákonného ustanovenia vydala svoje stanovisko (list. č. 74383/2024 zo dňa 20. 11. 2024). Oprávnenie MŽP SR sekcie vôd na poskytnutie vyjadrenia do tohto konania nevyplýva ani zo zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) (ďalej len „vodný zákon“), ani zo zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ani zo žiadneho iného právneho predpisu. Podľa navrhovateľa je teda zrejmé, že MŽP sekcia vôd nemá v tomto konaní postavenie dotknutého orgánu, a preto nie je oprávnené do tohto konania vydávať akékoľvek stanoviská. Predmetné stanovisko MŽP sekcie vôd bolo podľa navrhovateľa vydané bez právneho základu, svojvoľne, a preto má povahu nezákonného podkladu, na ktorý konajúci správny orgán nemôže prihliadať.

Navrhovateľ ďalej poukazuje, že RÚVZ vo svojom stanovisku (list. č. RÚVZMT/OPPL/3755/9123/2024 zo dňa 28. 11. 2024) uvádza, že postavenie dotknutého orgánu mu v zmysle § 3 písm. p) zákona vyplýva z ust. § 6 ods. 1 písm. c), § 10, § 11 a § 13 zákona č. 355/2007 Z. z. Uvedené tvrdenie je podľa navrhovateľa však nesprávne, nakoľko RÚVZ vyvodzuje svoje postavenie dotknutého orgánu z ustanovení zákona, z ktorých mu toto postavenie žiadnym spôsobom nevyplýva. Podľa navrhovateľa v zmysle § 3 písm. p) zákona má postavenie dotknutého orgánu taký orgán, ktorý je podľa osobitného predpisu oprávnený vydať posudok, súhlas, stanovisko, rozhodnutie alebo vyjadrenie do konania o povolenie navrhovanej činnosti. V danom prípade je konaním o povolení navrhovanej činnosti bankské konanie podľa ust. § 23 ods. 5 bankského zákona a § 10 zákona o bankskej činnosti. Na to, aby mal RÚVZ postavenie dotknutého orgánu v tomto konaní (podľa § 19 zákona) by tak RÚVZ musel byť na základe osobitného predpisu oprávnený vydať posudok, súhlas, stanovisko alebo vyjadrenie do budúceho povoľovacieho konania o povolení bankskej činnosti podľa bankského zákona a zákona o bankskej činnosti. Takéto oprávnenie pritom podľa navrhovateľa RÚVZ nemá. Zákon č. 355/2007 Z. z., na ktorý sa RÚVZ odvoláva, nedáva RÚVZ oprávnenie poskytovať stanoviská do akýchkoľvek správnych konaní, ale len do presne vymedzených typov konaní, ktorých zoznam je uvedený v § 13 zákona č. 355/2007 Z. z.. Podľa § 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z. vydáva RÚVZ záväzné stanoviská vo vzťahu ku konkrétnym, taxatívne vymedzeným druhom správnych konaní. Z predmetného zákonného ustanovenia podľa navrhovateľa jasne vyplýva, že RÚVZ nemôže vydávať stanoviská svojvoľne do akéhokoľvek konania, ale len do jasne vymedzených typov konaní, medzi ktoré konanie o povolenie bankskej činnosti nepatrí. Zároveň, ak RÚVZ odkazuje na § 6 ods. 1 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z., takéto zákonné ustanovenie vôbec neexistuje (ods. 1 nie je z hľadiska systematiky členený na písmená). Ak by RÚVZ mal na mysli § 6 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z., z tohto ustanovenia opätovne nevplýva oprávnenie RÚVZ poskytovať stanoviská do konania o povolení bankskej činnosti, a teda nevyplýva mu ani postavenie dotknutého orgánu podľa § 3 písm. p) zákona. Predmetné ust. § 6 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. hovorí len o všeobecnej právomoci RÚVZ posudzovať potrebu vykonania hodnotenia vplyvov na verejné zdravie na regionálnej úrovni a na miestnej úrovni, čo je však celkom iný (osobitný) typ posudzovania, odlišný od posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona.

V danej veci navrhovateľ ďalej uvádza, že to, že RÚVZ má vo vzťahu ku určitým činnostiam oprávnenie posudzovať potrebu vykonania hodnotenia vplyvov na verejné zdravie podľa zákona č. 355/2007 Z. z. neznamená, že má automaticky právo na poskytovanie stanovísk do akýchkoľvek konaní vedených podľa zákona. RÚVZ

v tejto súvislosti vykladá ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. nesprávne, v rozpore s ich gramatickým znením i samotným účelom. Posudzovanie vplyvov na verejné zdravie podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa zákona sú dva samostatné, navzájom odlišné procesy, na ktorých vykonanie sú príslušné odlišné orgány. To, že RÚVZ je príslušný na postup podľa § 6 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. neznamená, že má postavenie dotknutého orgánu v každom konaní vedenom podľa zákona. Naopak, v prípade zisťovania okruhu dotknutých orgánov podľa zákona musí byť vždy naplnená hypotéza § 3 písm. p) zákona, a teda musí ísť o takú navrhovanú činnosť, pri ktorej v povoloťovacom konaní má RÚVZ právo vydávať záväzné stanoviská, čo nie je prípad konania o povolení banskej činnosti. Pre úplnosť treba dodať, že postavenie dotknutého orgánu v tomto konaní podľa § 19 zákona nevyplýva RÚVZ ani ním citovaných § 10 a § 11 zákona č. 355/2007 Z. z., ktoré sa otázkou vydávania stanovísk do povoloťovacieho konania (ani do konania podľa zákona) vôbec nezaoberajú. Je teda zrejmé, že RÚVZ nemá v tomto konaní postavenie dotknutého orgánu, a preto nie je oprávnený do tohto konania vydávať akékoľvek stanoviská. Navrhovateľ má preto za to, že vydané stanovisko RÚVZ (list. č. RÚVZMT/OPPL/3755/9123/2024 zo dňa 28. 11. 2024) bolo vydané bez právneho základu, svojvoľne, a preto má povahu nezákonného podkladu, na ktorý konajúci správny orgán nemôže prihliadať. Rovnako to platí aj o skorších stanoviskách RÚVZ vydaných do predchádzajúcich konaní podľa zákona, ktorých predmetom bolo taktiež posudzovanie možných vplyvov budúcej banskej činnosti na životné prostredie. Navrhovateľ preto konštatuje, že na predmetné dve stanoviská MŽP SR sekcie vôd a RÚVZ tak v danom konaní nie je možné prihliadať, a to z dôvodu, že ide o nezákonné podklady rozhodnutia (ide o stanoviská vydané orgánmi, ktoré nemajú postavenie dotknutých orgánov, a teda bez zákonnej opory). Uvedené tvrdenie je podľa navrhovateľa však nesprávne, nakoľko RÚVZ vyvodzuje svoje postavenie dotknutého orgánu z ustanovení zákona, z ktorých mu toto postavenie žiadnym spôsobom nevyplýva. Podľa navrhovateľa v zmysle § 3 písm. p) zákona má postavenie dotknutého orgánu taký orgán, ktorý je podľa osobitného predpisu oprávnený vydať posudok, súhlas, stanovisko, rozhodnutie alebo vyjadrenie do konania o povolení navrhovanej činnosti. V danom prípade je konaním o povolení navrhovanej činnosti banské konanie podľa ust. § 23 ods. 5 banského zákona a § 10 zákona o banskej činnosti.

**Vyjadrenie MŽP SR:** *MŽP SR poukazuje, že podľa § 3 písm. a) zákona vplyv na životné prostredie je akýkoľvek priamy alebo nepriamy vplyv na životné prostredie vrátane vplyvu na zdravie ľudí, flóru, faunu, biodiverzitu, pôdu, klímu, ovzdušie, vodu, krajinu, prírodné lokality, hmotný majetok, kultúrne dedičstvo a vzájomné pôsobenie medzi týmito faktormi. Na základe uvedeného je z dôvodu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na zdravie ľudí pri všetkých navrhovaných činnostiach dotknutým orgánom aj orgán verejného zdravotníctva Slovenskej republiky. Postavenie dotknutého orgánu vyplýva orgánu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky aj podľa § 3 ods. 3 písm. a), § 6 ods. 3) písm. c), § 11 písm. j), p), 13 ods. 3) písm. a), b), d), ods. 4), písm. a), b) zákona č. 355/2007 Z. z. MŽP SR sa preto nestotožňuje s vyjadrením navrhovateľa, že cit.: „...na predmetné dve stanoviská MŽP SR sekcie vôd a RÚVZ tak v danom konaní nie je možné prihliadať, a to z dôvodu, že ide o nezákonné podklady rozhodnutia (ide o stanoviská vydané orgánmi, ktoré nemajú postavenie dotknutých orgánov, a teda bez zákonnej opory)“ a konštatuje, že RÚVZ ako aj MŽP SR sekcia vôd sú aj na základe § 3 písm. a) zákona dotknutými orgánmi. MŽP SR zároveň opätovne uvádza, že v konaní o podnete nie je podľa zákona definovaný okruh dotknutých orgánov a je na úvahe správneho orgánu koho v konaní osloví. Pri určení dotknutých orgánov sa vychádza najmä z charakteru a možných predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti. Podľa § 19 ods. 5 zákona, príslušný orgán pri rozhodovaní o tom, či navrhovaná činnosť podlieha posudzovaniu podľa zákona, prihliada*

*najmä na povahu a rozsah navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, miesto realizácie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, najmä jeho únosné zaťaženie a ochranu poskytovanú podľa osobitných predpisov, význam očakávaných vplyvov, odôvodnenie podnetu a doručené stanoviská povolujujúceho orgánu, rezortného orgánu, dotknutého orgánu a dotknutej obce. Zároveň podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku je správny orgán povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podľa § 32 ods. 2 správneho poriadku podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne mu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán. Údaje z informačných systémov verejnej správy a výpisy z nich, okrem údajov a výpisov z registra trestov, sa považujú za všeobecne známe skutočnosti a sú použiteľné na právne účely. Tieto údaje nemusí účastník konania a zúčastnená osoba správne mu orgánu preukazovať dokladmi. Doklady vydané správne mu orgánom a obsah vlastných evidencií správne ho orgánu sa považujú za skutočnosti známe správne mu orgánu z úradnej činnosti, ktoré nemusia účastník konania a zúčastnená osoba správne mu orgánu dokladovať.*

Ďalej ku stanovisku, pri ktorom platí fikcia súhlasu, navrhovateľ uvádza, že z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že MŽP SR požiadalo listom č. 72720/2024 zo dňa 11. 11. 2024 o vydanie stanoviska do tohto konania aj Okresný úrad Turčianske Teplice, ktorého odbor starostlivosti o životné prostredie, ktorý má na úseku štátnej vodnej správy postavenie dotknutého orgánu v zmysle ust. § 28 ods. 2 písm. g) vodného zákona. Podľa navrhovateľa je z administratívneho spisu zrejmé, že Okresný úrad Turčianske Teplice sa ako orgán štátnej vodnej správy do tohto konania žiadnym spôsobom nevyjadril, t.j. v lehote podľa § 19 ods. 8 zákona nedoručil žiadne stanovisko. Zo strany Okresného úradu Turčianske Teplice, odboru starostlivosti o životné prostredie bolo do konania doručené len stanovisko č. OU-TR-OSZP-2024/000575-006 zo dňa 05. 12. 2024 na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie, ktoré za žiadnych okolností nemôže byť považované za stanovisko podľa § 28 ods. 2 písm. g) vodného zákona, keďže ho vydal celkom iný úsek, k celkom inej otázke. S ohľadom na uvedené je podľa navrhovateľa zrejmé, že hoci bol Okresný úrad Turčianske Teplice zo strany správne ho orgánu riadne vyzvaný na poskytnutie stanoviska z pozície dotknutého orgánu, na úseku štátnej vodnej správy sa tak nestalo, a teda v zmysle § 19 ods. 8 zákona platí zákonná fikcia vydania súhlasného stanoviska podľa § 28 ods. 2 písm. g) vodného zákona. Konajúci správny orgán tak pri vydaní rozhodnutia musí vychádzať aj zo súhlasného stanoviska orgánu štátnej vodnej správy podľa § 28 ods. 2 písm. g) vodného zákona (z titulu zákonnej fikcie takéhoto stanoviska v zmysle § 19 ods. 8 zákona). Navrhovateľ má za to, že MŽP SR pri vydaní rozhodnutia o podnete podľa § 19 zákona môže zohľadniť nasledovné vyjadrenia a stanoviská: 1, vyjadrenie obce Rakša zo dňa 11. 10. 2024; 2, stanovisko Mesta Turčianske Teplice (list. č. 1384/2024/04-1 zo dňa 29. 11. 2024), ktorého prílohou je stanovisko mesta Turčianske Teplice (list. č. 1384/4152/2024 zo dňa 27. 11. 2024); 3, súhlasné stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie geológie a prírodných zdrojov, odboru štátnej geologickej správy (list. č. 74915/2024 zo dňa 26. 11. 2024); 4, súhlasné stanovisko Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici (list. č. OBUBB\_2238-4671/2024-I zo dňa 27. 11. 2024); 5, súhlasné stanovisko Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici (list. č. OBUBB\_80-142/2025-I zo dňa 15. 01. 2025); 6, súhlasné stanovisko Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (list. č. 246074/2024-4110-259028 zo dňa 28. 11. 2024); 7, súhlasné stanovisko Okresného úradu Turčianske Teplice, odboru starostlivosti o životné prostredie, úseku štátnej vodnej správy, podľa § 28 ods. 2 písm. g) vodného zákona, vydané fikciou podľa



§ 19 ods. 8 zákona. Navrhovateľ má za to, že v danom prípade sa k navrhovanej činnosti vyjadrili relevantným (zákonným) spôsobom výhrady len obec Rakša a mesto Turčianske Teplice. Všetky dotknuté orgány, ktoré doručili svoje stanoviská včas, vyjadrili s navrhovanou činnosťou súhlas, resp. nevyjadrili požiadavku na posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona. Pokiaľ ide o vyjadrenie obce Rakša, k tomuto vyjadreniu sa navrhovateľ už podrobne vyjadril svojím podaním zo dňa 29. 11. 2024, na ktorom v celom rozsahu trvá. Je zrejmé, že tvrdenie obce o nesúlade navrhovanej činnosti s územným plánom obce je nesprávne, ba dokonca právne nemožné, keďže ide o banskú činnosť v existujúcom dobývacom priestore a chránenom ložiskovom území, pri ktorom sú evidované nevyťažené zásoby vyhradeného nerastu (dolomitu). Územný plán nemôže zakazovať banskú činnosť v existujúcom dobývacom priestore ani túto činnosť obmedzovať (ani na úseku dopravy). Zároveň, dotknutá obec Rakša podľa navrhovateľa neuviedla jediný relevantný argument prečo by mala byť navrhovaná činnosť posudzovaná podľa zákona, keď jej plánovaný rozsah je zásadným spôsobom pod zákonnými prahovými limitmi pre posudzovanie.

**Vyjadrenie MŽP SR:** MŽP SR sa nestotožňuje s vyjadrením navrhovateľa, že všetky dotknuté orgány, ktoré doručili svoje stanoviská včas, vyjadrili s navrhovanou činnosťou súhlas, resp. nevyjadrili požiadavku na posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona. MŽP SR má za to, že postavenie dotknutého orgánu, ktorý doručil svoje stanovisko včas, má aj RÚVZ, ktorý vo svojom stanovisku (list. č. RÚVZMT/OPPL/3755/9123/2024 zo dňa 28. 11. 2024) okrem iného uvádza, že všetky vydané písomnosti RÚVZ ostávajú v plnom rozsahu v platnosti. V jednej z predmetných písomnosti (list. č. PPL 2015/00880 zo dňa 29. 04. 2015) sa doslova uvádza, že cit.: „...s predloženou projektovou dokumentáciou nie je možné z hľadiska ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva súhlasiť. Jedným z bodov stanovených podmienok v citovanom odbornom stanovisku, na základe zabezpečenia ktorých by bolo možné projektovú dokumentáciu znovu posúdiť, bolo okrem iného predložiť posúdenie hodnotenia vplyvov na verejné zdravie „HIA“, pričom súčasťou hodnotiacej správy bude návrh konkrétnych opatrení na elimináciu hlukovej záťaže, vibrácií/otrasov, emisií/imisií z konkrétnych zdrojov pre jednotlivé dotknuté časti územia.(§ 6 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. Navrhovateľ činnosti dobývania dolomitu však za celé obdobie od roku 2015 ku dnešnému dňu nepredložil na RÚVZ so sídlom v Martine žiadny návrh opatrení. Výlučne administratívnou úpravou parametrov ťažby navrhuje znížiť množstvo vyťaženej dolomitu v kameňolome Rakša tak, aby sa naňho nevzťahovala povinnosť posudzovania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. (Príloha č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. ZOZNAM NAVRHOVANÝCH ČINNOSTÍ PODLIEHAJÚCICH POSUDZOVANIU ICH VPLYVU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 1. Ťažobný priemysel, bod 11).“ MŽP SR má tiež za to, že vyjadrenie navrhovateľa, že stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie geológie a prírodných zdrojov, odboru štátnej geologickej správy (list. č. 74915/2024 zo dňa 26. 11. 2024) je súhlasné je zavádzajúce, nakoľko dotknutý orgán v predmetnom stanovisku uviedol, že cit.: „Z doplňujúcich informácií a stanovísk dotknutých orgánov je zrejmé, že dôvody na podnet sú mimo kompetencie odboru štátnej geologickej správy, resp. sekcie geológie a prírodných zdrojov Ministerstva životného prostredia a tak sa k rozhodovaniu o podnete nebudeme vyjadrovať.“ MŽP SR zároveň opätovne uvádza, že podľa § 19 ods. 5 zákona, príslušný orgán pri rozhodovaní o tom, či navrhovaná činnosť podlieha posudzovaniu podľa zákona, prihliada najmä na povahu a rozsah navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, miesto realizácie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, najmä jeho únosné zaťaženie a ochranu poskytovanú podľa osobitných predpisov, význam očakávaných vplyvov, odôvodnenie podnetu a doručené stanoviská povolujujúceho orgánu, rezortného orgánu, dotknutého orgánu a dotknutej obce. Zároveň podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku je správny orgán povinný zistiť presne a úplne skutočný stav

*veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.*

Pokiaľ ide o stanovisko mesta Turčianske Teplice navrhovateľ konštatuje, že mesto argumentuje v zásade výlučne len obavou z negatívnych vplyvov prepravy vyťaženej suroviny z lomu. V tomto smere mesto Turčianske Teplice argumentuje možnou nedostatočnou kapacitou a dimenziami (rozmermi) cesty, možným znečistením ovzdušia (prachom, smogom) a možným hlukom. Obavy mesta Turčianske Teplice boli podľa navrhovateľa však v tomto smere vyvrátené už skôr vypracovanými štúdiami, ktoré posudzovali možné negatívne vplyvy obdobnej činnosti (obnovy ťažby v dobývacom lom v obdobnom rozsahu) z hľadiska vplyvov na dopravu, ovzdušie a hluk, a to konkrétne: rozptylovou štúdiou, dopravnou štúdiou a hlukovou štúdiou, ktoré boli podkladom pre konanie o podnete z roku 2015. Podľa navrhovateľa z predmetných štúdií vyplynulo, že obavy mesta Turčianske Teplice vo vzťahu k nedostatočným dimenziám (rozmerom) cesty tvoriacej prístup do dobývacieho priestoru ako aj vo vzťahu k možnému znečisteniu ovzdušia, sú neopodstatnené. Vypracovaná dopravná štúdia potvrdila, že napojenie prístupovej cesty III/2184 na cestu I/65 je kapacitne vyhovujúce, a to aj v časovom horizonte do roku 2036. Cesta teda svojimi dimenziami a kapacitou postačuje pre vykonávanie navrhovanej činnosti v predmetnom rozsahu. Zároveň, rozptylová štúdia potvrdila, že navrhovaná činnosť bude spĺňať limity stanovené zákonnými predpismi z oblasti ochrany ovzdušia, a teda neexistuje relevantné riziko zhoršenia kvality ovzdušia v dôsledku realizácie navrhovanej činnosti. Pokiaľ ide o vplyv navrhovanej činnosti na úroveň hluku, vypracovaná hluková štúdia podľa navrhovateľa potvrdila, že samotná banská činnosť v dobývacom priestore nebude z tohto hľadiska predstavovať relevantné zhoršenie kvality života obyvateľov, nakoľko hlukový prejav banskej činnosti v dobývacom priestore bude s ohľadom na vzdialenosť dobývacieho priestoru od najbližších obydlií minimálny, až zanedbateľný. Pokiaľ ide o hluk z dopravy, sa podľa navrhovateľa síce v príslušnej hlukovej štúdii konštatovalo, že pri obnove ťažby môže dôjsť k miernemu zvýšeniu hodnoty hluku pri preprave horniny, avšak len v minimálnom rozsahu. Celkový nárast hluku spôsobený prepravou vyťaženej horniny by bol pri obydliach v bezprostrednej blízkosti cestnej komunikácie (s oknami do 4 metrov od cesty) len na úrovni cca 1,2 dB, čo je nárast približne len o 2 % oproti stavu, kedy by k obnove ťažby a preprave vyťaženej horniny vôbec nedošlo. Takúto zmenu úrovne hluku bežný človek ani nespozoruje. Zároveň je podľa navrhovateľa potrebné zdôrazniť, že hoci hluková štúdia skonštatovala mierne prekročenie hlukových limitov v prípade tých obydlií, ktorých okná sa nachádzajú v menšej vzdialenosti ako 4 metre od hranice vozovky, tak pri týchto obydliach bude dochádzať k prekročeniu prípustnej hodnoty hluku aj v prípade, ak by ku obnoveniu ťažby nedošlo. Z toho dôvodu by prekročenie limitov nebolo spôsobené obnovením ťažby v dobývacom priestore (a súvisiacim prevozom vyťaženej horniny), ale tým, že tieto obydliá sú postavené v rozpore s aktuálnymi technickými požiadavkami v tesnej blízkosti cestnej komunikácie, v dôsledku čoho pri nich už aktuálne nemožno dodržať limitnú úroveň hluku z dopravy. Vo všetkých ostatných prípadoch (obydliá s oknami do cesty umiestnené viac ako 4 metre od cestnej komunikácie) boli prípustné hranice hodnoty hluku v norme aj v prípade obnovenia ťažby v maximálnom plánovanom rozsahu a prejazdoch maximálneho možného počtu nákladných vozidiel.

Navrhovateľ zároveň dodáva, že zo všetkých obydlií, ktoré sa nachádzajú v blízkosti prepravnej trasy, je počet obydlií s oknami k cestnej komunikácii vo vzdialenosti menej ako 4 metre (t. j. pri ktorých už dnes dochádza k miernemu

prekročení limitov prípustnej hodnoty hluku) len v počte cca 5 domov, čo je overiteľné prostredníctvom satelitných snímok a snímokovaniu ulíc prostredníctvom služby google.maps.com a google street view. Podľa navrhovateľa z toho vyplýva, že aj vplyv navrhovanej činnosti na úroveň hluku (či už samotnou banskou činnosťou, alebo vyvolanou dopravou) je minimálny. V najexponovanejších prípadoch (domy najbližšie k ceste) môže ísť o nárast o cca 2 % oproti súčasnému stavu s tým, že tento nárast sa týka len úplného minima obytných stavieb (ide cca o 5 domov, ktoré sú umiestnené mimoriadne blízko cesty a majú okná umiestnené do cesty). Argument prekročením limitov hluku podľa navrhovateľa neobstojí, keďže tieto limity sú prekročené už aj v súčasnosti v dôsledku neprimerane blízkej vzdialenosti niekoľkých domov ku ceste. Aj v týchto prípadoch však pôjde o tak malý nárast hlučnosti, že bežný obyvateľ tento nárast nezaznamená. V tejto súvislosti sa navrhovateľ ohradza voči tvrdeniu RÚVZ o tom, že uvedené minimálne zmeny hlukových pomerov sa týkajú kategórie územia III. a nie kategórie II. Predmetná hluková štúdia konštatuje, že predmetné hodnoty (zvýšenie hlučnosti cca o 2 %) pre kategóriu územia II. Vo vzťahu ku kategórii územia III. štúdia uvádza len toľko, že ak by územie patrilo do tejto kategórie, limity hluku by neboli prekročené nikdy, t. j. ani vo vzťahu k domom situovaným najbližšie k ceste. Podľa navrhovateľa to však nič nemení na skutočnosti, že uvedené závery o minimálnom náraste hlučnosti sa týkajú aktuálnej kategórie II. predmetného územia. Navrhovateľ konštatuje, že hoci je stanovisko RÚVZ v danom prípade irelevantné (nakoľko RÚVZ nemá postavenie dotknutého orgánu), považoval za potrebné sa ohradiť voči zjavne zavádzajúcemu tvrdeniu vo vzťahu ku kategorizácii územia a výsledkov merania hlukovej štúdie.

Navrhovateľ v tejto súvislosti navrhuje doplniť do konania všetky tri predmetné relevantné štúdie, t. j. rozptylovú, dopravnú i hlukovú štúdiu, ktoré boli predložené do predchádzajúceho konania, ktoré bolo ukončené rozhodnutím Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 2105/2016-1.7/jm zo dňa 10. 06. 2016. V tejto súvislosti navrhovateľ žiada aby MŽP SR predmetné štúdie vyžiadalo do tohto správneho konania a vychádzalo z nich ako z podkladov pre rozhodnutie. S ohľadom na uvedené skutočnosti má navrhovateľ za to, že obavy mesta Turčianske Teplice vo vzťahu k možným negatívnym dopadom dopravy súvisiacej s navrhovanou činnosťou nie sú opodstatnené a boli vyvrátené už vykonanými štúdiami, ktoré navrhovateľ dal vypracovať ešte v roku 2016. S ohľadom na to, že rozsah navrhovanej činnosti je ešte menší ako v prípade činnosti, ktorá sa posudzovala v roku 2016 (vtedy sa počítalo s ťažbou do 100 000 ton ročne, dnes sa počíta s 90 000 tonami ročne), sú závery týchto štúdií plne použiteľné aj pre toto konanie. Všetky ostatné stanoviská dotknutých orgánov, ktoré boli do konania doručené včas, nepožadujú posudzovať navrhovanú činnosť podľa zákona.

Na základe vyššie uvedeného má navrhovateľ, že s ohľadom na povahu a plánovaný rozsah navrhovanej činnosti neexistuje objektívny dôvod, pre ktorý by sa táto činnosť mala posudzovať podľa zákona. Akýkoľvek možný vplyv na životné prostredie je s ohľadom na minimálny plánovaný rozsah navrhovanej činnosti nevýznamný, až nepatrný, a preto nie je daný dôvod na to, aby dochádzalo k ďalšiemu posudzovaniu tejto činnosti. Z podkladov získaných MŽP SR, na ktoré má MŽP SR prihliadať, nevyplýva potreba ďalšieho posudzovania činnosti. Navrhovateľ preto navrhuje, aby MŽP SR rozhodlo o podnete tak, že navrhovaná činnosť sa nebude posudzovať podľa zákona.

**Vyjadrenie MŽP SR:** MŽP SR sa nestotožňuje s vyjadrením navrhovateľa a má za to, že nakoľko nemožno vylúčiť, že s realizáciou navrhovanej činnosti nebudú spojené pravdepodobne

významné nepriaznivé vplyvy na kvalitu životného prostredia a zdravia obyvateľov súvisiace so zvýšením znečistenia ovzdušia, sekundárnej prašnosti, vibrácii a hluku, vyvolaných vplyvom dopravy súvisiacej s navrhovanou činnosťou, ako aj z dôvodu ohrozenia bezpečnosti cestnej premávky sú navrhovaná činnosť má posudzovať podľa zákona. MŽP SR zastáva názor, že predovšetkým doprava z a do dobývacieho priestoru Rakša, ktorá je imanentnou súčasťou navrhovanej činnosti, by bezprostredne a zásadne narušila život obyvateľov obce Rakša, mesta Turčianske Teplice - mestské časti Turčiansky Michal a Diviaky, nakoľko toho času nie je vybudovaná dopravná trasa pre nákladnú dopravu mimo obytnej zástavby. MŽP SR v tejto veci zároveň poukazuje na stanovisko Žilinského samosprávneho kraja (list č. 03087/2025/OD-3 zo dňa 30. 01. 2025), ktoré je súčasťou stanoviska dotknutej obce Rakša zo dňa 03. 02. 2025. V predmetnom stanovisku Žilinského samosprávneho kraja (ktorý je vlastník ciest II. a III. triedy na území Žilinského kraja a teda aj vlastník cesty III. triedy č. 2184 a III. triedy č. 2132, ktoré majú byť podľa predloženého POPD využívané ako prepravná trasa na prepravu kameniva z lomu) sa uvádza, že stavebný stav a dopravno-technické parametre predmetných ciest (šírkové usporiadanie, smerové vedenie, únosnosť vozovky a podložia, absencia chodníkov a i.) nevyhovujú dopravnej záťaži, ktorá by bola spôsobená ťažkými nákladnými vozidlami prepravujúcimi kamenivo. Vzhľadom na trasovanie existujúcich ciest III. triedy cez intravilány obcí by smerovanie trasy prepravy kameniva po týchto cestách znamenalo aj ohrozenie bezpečnosti cestnej premávky. V predmetnom stanovisku sa ďalej uvádza, že už v minulosti uskutočňovaná banská činnosť v danej lokalite sa podpísala na súčasnom stave riešených komunikácií. Na cestách III. triedy č. 2184 v celej dĺžke a III. triedy č. 2132 od križovatky v Turčianskom Michale po križovatku s cestou I/65 dochádzalo dlhodobo ku lokálnemu olamovaniu okrajov, k sieťovým rozpadom a tvorbe trhlín vo vozovke, ojedinele sa v asfaltovom kryte nachádzali výtlky. Na ceste III. triedy č. 2184 za obcou Turčiansky Michal došlo k lokálnemu zosuvu svahu. V rámci údržby cesty III. triedy č. 2184 bola vo veľkej miere v roku 2023 obnovená obrusná vrstva asfaltového krytu a v roku 2021 bol sanovaný aj kritický zosuv za obcou Turčiansky Michal. Všetky tieto poruchy ale naznačujú, že vozovka a hlavne jej okrajové podkladné vrstvy, nevykazujú dostatočnú mieru únosnosti. Zvýšením intenzity nákladnej dopravy v danom úseku by došlo k poškodeniu obnovených povrchov a nakoniec ešte ku závažnejším deformáciám a poškodeniam vozovky a tým spôsobené znehodnotenie prístupu do obce Rakša. Na ceste III. triedy č. 2184 sa nachádzajú dva mostné objekty M4733 a M2073 (rok postavenia 1959) s lokálnymi poruchami mostného zvršku (vozovka, zábradlie, rímasy) a miestami s poruchami nosnej konštrukcie (nedostatočné krytie betonárskej výstuže). Oporné múry sú miestami s porušeným obkladom svahu. Na ceste III. triedy č. 2132 sa nachádza mostný objekt M5178 (rok postavenia 1958) s výraznejšie degradovanými krajnými nosníkmi s obnaženou pozdĺžnou betonárskou výstužou a degradáciou betónu na nosníkoch ako aj na rímсах. Dispozičné usporiadanie križovatky ciest III. triedy č. 2184 a č. 2132 v Turčianskom Michale a šírka vozovky komunikácie III. triedy č. 2184, miestami cca 5 m, nie je postačujúca pre využívanie nákladnou dopravou. Výjazdy z väčšiny rodinných domov povedľa cesty vedú priamo na komunikáciu bez dostatočného zorného poľa. Komunikácia je v celej dĺžke bez chodníkov. Všetky tieto aspekty by spôsobili ešte výraznejšie ohrozenie bezpečnosti účastníkov cestnej premávky, ktorá už v súčasnosti nie je postačujúca.

MŽP SR má preto za to, že znovuo tvorenie lomu by mohlo negatívne ovplyvniť život obyvateľov predmetných území, a to predovšetkým pre nevhodne trasovanú nákladnú dopravu v súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti. Jedinou existujúcou vybudovanou komunikáciou vedúcou z lomu je cesta III. triedy č. 2184 vo vlastníctve Žilinského samosprávneho kraja, je preto zrejmé, že doprava z lomu/do lomu sa plánuje uskutočňovať po tejto komunikácii cez zastavané územie obce. V zmysle platného VZN č. 1/2022, Príloha č. 1 (ÚPN obce Rakša - zmeny a doplnky č. 2, textová záväzná časť), bod 4. (ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO

VYBAVENIA ÚZEMIA) ods. 4.1 (VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE) písm. o) platí, že cit.: „v prípade obnovy ťažby v kameňolome, dopravné prístupnenie riešiť mimo zastavaného územia obce, nakoľko v zmysle stanoviska RÚVZ Turčianske Teplice č. HŽP 2021/02401 zo dňa 11. 10. 2021 navrhovaná cestná doprava v území urbanistického okrsku č.5 nesmie byť využívaná pre nákladnú dopravu z kameňolomu.“ Nakoľko v predložennom POPD nie je nikde plánovaná alternatívna trasa dopravy mimo zastavaného územia obce, pričom VZN č. 1/2022 zaväzuje dopravu z kameňolomu mimo zastavaného územia dotknutej obce Rakša, má MŽP SR za to, že predmetný POPD nie je v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou obce Rakša.

MŽP SR sa zároveň nestotožňuje s vyjadrením navrhovateľa, že s ohľadom na povahu a plánovaný rozsah navrhovanej činnosti neexistuje objektívny dôvod, pre ktorý by sa táto činnosť mala posudzovať podľa zákona. MŽP SR zdôrazňuje, že navrhovaná činnosť, okrem vyššie uvedeného negatívneho vplyvu na život dotknutých obyvateľov v súvislosti s nevhodným trasovaním dopravy vplyvom navrhovanej činnosti, môže mať tiež významný negatívny vplyv vo vzťahu k záujmom ochrany prírody a krajiny, nakoľko sa nachádza v ochrannom pásme Národného parku Veľká Fatra, kde platí II. stupeň ochrany a tiež hraničí so samotným Národným parkom Veľká Fatra s III. stupňom ochrany. V blízkosti dobývacieho priestoru Rakša sa nachádza národná prírodná rezervácia Rakšianske rašelinisko. Taktiež je dobývací priestor situovaný v priestore chránenej vodohospodárskej oblasti Veľká Fatra a hraničí s územím európskeho významu Veľká Fatra (SKUEV0283) a Chráneným vtáčim územím Veľká Fatra (SKCHVU033), ktoré sú súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000.

Na základe vyššie uvedeného sa MŽP SR nestotožňuje so stanoviskom navrhovateľa a po vyhodnotení predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti, uvedeného v rámci odôvodnenia tohto rozhodnutia, má za to, že obavy vyjadrené v stanoviskách k podnetu sú opodstatnené, a že sa navrhovaná činnosť má posudzovať podľa zákona. MŽP SR má tiež za to, že konkrétne požiadavky sú opodstatnené a budú zohľadnené v rámci určovania rozsahu hodnotenia podľa § 30 zákona.

Navrhovaná činnosť predstavuje banskú činnosť, otvárkou, prípravu, dobývanie výhradného ložiska nevyhradeného nerastu dolomitu v dobývacom priestore Rakša, v okrese Turčianske Teplice, v Žilinskom kraji. Navrhovaná činnosť sa plánuje vykonávať na pozemkoch registra E, na parcelných číslach 335/12 a 333/3000, v katastrálnom území Rakša. Celková plocha dotknutá navrhovanou činnosťou má byť 4,99 ha, s plánovanou priemernou ročnou ťažbou 99 900 ton.

Ložisko dolomitov Rakša geograficky patrí do oblasti Veľkej Fatry. Z geologického hľadiska je ložisko súčasťou Čiernovážskej série chočskej jednotky. Je tvorené ladinskými dolomitmi prevažne sivobielej, v menšej miere žltej, až nahnedlej farby bez znakov vrstevnatosti. Hornina je masívna, lokálne rozpadavá, niekedy až do formy dolomitového ostrohranného štrku a piesku. Chemické zloženie suroviny charakterizuje vzácna vyrovnanosť v rámci celého ložiska, zatiaľ čo zrnitosť je značne variabilná.

Výpočet zásob na ložisku bol vykonaný v hraniciach dobývacieho priestoru ložiska, ktorého smerná dĺžka (V – Z) je 860 m, šírka kolíše od 260 do 500 m, v priemere je 350 m. Hrúbka kolíše v závislosti od bázy výpočtu, ktorá je na úrovni 510 m n.m. a povrchu ložiska na jednotlivých ťažobných etážach od 8 do 95 m. Skrývka je zachovaná v reliktoch v okrajových častiach, je zastúpená humusovými hlinami s obsahom dolomitických úlomkov. Jej hrúbka kolíše v blokoch od 0,17 do 0,82 m, v priemere je 0,32 m.

Ložisko sa nachádza nad miestnou erozívnu bázou a má jednoduché hydrogeologické pomery. Zrážková voda, ktorá tvorí jediný zdroj zavodnenia ložiska, oteká po svahoch, alebo

povrchovou najpriepustnejšou vrstvou, malá časť presiakne do horninového masívu a zhromažďuje sa pod erozívnu úroveň. Pravdepodobne z dôvodu nižšej priepustnosti podložných hornín v čase výdatnejších a dlhotrvajúcich zrážok sa na najnižšom plate v lome vytvárajú vodné plochy, vyplňajúce nerovnosti terénu. Podzemné vody v priebehu geologicko-prieskumných prác v minulosti neboli zistené. Exploataciou ložiska nedôjde k ovplyvneniu zdrojov podzemných pitných, alebo minerálnych vôd. V blízkosti ložiska nie sú známe pramene, alebo vodné nádrže, ktoré budú ťažbou ložiska ohrozovať, alebo by ťažbou ložiska boli ohrozené.

Ložisko je v ťažbe od roku 1957, v súčasnosti je exploatované povrchovým stenovým lomom s 8 etážami. Dolomity svojim chemickým zložením vyhovujú použitiu pre hutnicke účely. Na aglomeráciu železných rúd v železiarňach v Trinci a Ostrave boli dlhodobo ťažené a využívané. Rozpojovanie horniny na ťažobných etážach bude prevádzané podľa možnosti strojným spôsobom pomocou vhodného rýpadla, v prípade zvýšenej homogenity skalného masívu trhacími prácami malého rozsahu v zmysle „Technologického postupu trhacích prác malého rozsahu“ s potrebnými vrtnými schémami a príslušnými technickými parametrami. Súčasne bude surovina pripravovaná aj pomocou sekundárneho rozpojovania nadmerných kusov horniny, spôsobom navrtania krátkych vrtov a odstrelom priemyselných trhavín, prípadne príloženými náložami alebo strojným spôsobom pomocou rozpojovacieho kladiva. Za účelom zabránenia rušenia liečebného režimu v kúpeľnom meste Turčianske Teplice sa nebudú príložné nálože používať nad ťažobnou úrovňou 563 m n.m., pričom na spodnejších ťažobných etážach bude max. nálož na jednotlivý balvan 0,6 kg a celková nálož max. 24 kg trhaviny. Rozpojená hornina je nakladaná bagrom-nakladačom do násypky technologickej linky zostavenej z drviča Kleemann Mobirex Evo 2 triediča Keestrack 1800. Pri výskyte väčších kusov suroviny v násypke drviča, bude táto z nej vyvezená a dočasne skládkovaná vo vyťažených priestoroch, kde dôjde k ich sekundárnemu rozpojeniu pomocou trhacích prác, poprípade úpravou na menšiu kusovitosť za pomoci búracieho kladiva a spätnému vráteniu na technologickú linku.

Podľa merania rádioaktivity obsah prírodných rádionuklidov v surovine nepresahuje limity hmotnostnej aktivity stanovenej hygienickými predpismi pre použitie v obytných i neobytných objektoch.

Plánovanou ťažobnou činnosťou nebudú dotknuté pozemky lesného a poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Navrhovaná činnosť sa plánuje len na plochách vyňatých z lesného pôdneho fondu, situované v platnom dobývacom priestore, ktoré boli v minulosti odlesnené a zabraté doterajšou banskou činnosťou.

Predmetné územie sa nachádza v ochrannom pásme Národného parku Veľká Fatra, kde platí II. stupeň ochrany a hraničí so samotným Národným parkom Veľká Fatra s III. stupňom ochrany. V blízkosti lomu sa nachádza národná prírodná rezervácia Rakšianske rašelinisko. Dobývací priestor tiež hraničí s územím európskeho významu Veľká Fatra (SKUEV0283) a Chráneným vtáčím územím Veľká Fatra (SKCHVU033), ktoré sú súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000. Na dotknutom území sa nachádzajú viaceré prvky územného systému ekologickej stability v zmysle RÚSES okresu Turčianske Teplice ako regionálne biocentrum RBc6 Rakšianske rašelinisko, regionálny biokoridor RBk2 Ekotón Veľkej Fatry Horná Štubňa – Dolná Štubňa – Háj – Mošovce a genofondové lokality GL73 Rakšianske rašelinisko a GL117 Rakšiansky lom – sever. V bezprostrednej blízkosti navrhovanej činnosti sa nachádza archeologické nálezisko – národná kultúrna pamiatka Hrádok.

Navrhovaná činnosť nie je zdrojom žiadneho žiarenia, tepla ani zápachu. Surovina ťažená v lome je prírodného charakteru bez špecifických vlastností, ktoré by ovplyvnili tvorbu žiarenia, tepla alebo zápachu.

V rámci konania o podnete MŽP SR posúdilo navrhovanú činnosť vo vzťahu k možným negatívnym vplyvom na životné prostredie a zdravie obyvateľov v záujmovom území, a to najmä z hľadiska povahy a rozsahu navrhovanej činnosti, umiestnenia navrhovanej činnosti a významu a vlastností očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov vrátane kumulatívnych a synergických vplyvov, pričom vzalo do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

MŽP SR po preštudovaní podnetu, doručených stanovísk a na základe vyhodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti zastáva názor, že vzhľadom na povahu a rozsah navrhovanej činnosti, miesto realizácie, únosnosť a predovšetkým zraniteľnosť dotknutého územia a vzhľadom na význam predpokladaných vplyvov súvisiacich s realizáciou navrhovanej činnosti, vrátane odôvodnenia písomného podnetu, sa navrhovaná činnosť má posudzovať podľa zákona, nakoľko napriek skutočnosti, že navrhovaná činnosť nedosahuje prahovú hodnotu uvedenú v prílohe č. 8 zákona, nie je možné bez pochyb vylúčiť predpoklad závažných negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľov, vrátane kumulatívnych a synergických vplyvov, v ktorých území sa navrhovaná činnosť bude vykonávať.

MŽP SR má za to, že navrhovaná činnosť je totožná s konaním o podnete podľa zákona na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky, odbore posudzovania vplyvov na životné prostredie v rokoch 2015 – 2016 pod názvom „Návrh plánu otvárk, prípravy a dobývania v dobývacom priestore Rakša“ navrhovateľa, ktoré bolo ukončené rozhodnutím vydaným v konaní o podnete č. 2105/2016-1.7/jm zo dňa 10. 06. 2016, s výrokom, že sa uvedená navrhovaná činnosť bude posudzovať podľa zákona. Navrhovateľ opätovne plánuje realizovať navrhovanú činnosť na tých istých pozemkoch registra E v dobývacom priestore Rakša o tej istej celkovej ploche a plánovanej ročnej ťažbe ako bolo riešené v predmetnom konaní o podnete. MŽP SR zároveň poukazuje na skutočnosť, že v priebehu predošlých konaní v súvislosti s navrhovanou činnosťou sa opakovane potvrdilo nerešpektovanie podmienok uvedených v právoplatne vydaných rozhodnutiach Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Okresného úradu Turčianske Teplice a Okresného úradu Žilina, odboru právnych prostriedkov, pričom ku dnešnému dňu neboli splnené žiadne opatrenia na zmiernenie negatívneho vplyvu na zdravie a životné prostredie obyvateľov dotknutých obcí.

MŽP SR konštatuje, že navrhovaná činnosť a s ňou súvisiaca doprava z/do dobývacieho priestoru Rakša by bezprostredne a zásadne narušila život obyvateľov obce Rakša, mesta Turčianske Teplice - mestské časti Turčiansky Michal a Diviaky, nakoľko toho času nie je vybudovaná dopravná trasa pre nákladnú dopravu mimo obytnej zástavby. MŽP SR konštatuje, že predložený POPD nerieši dopravné napojenie ťažkých nákladných vozidiel idúcich z/do dobývacieho priestoru Rakša. Jedinou existujúcou vybudovanou komunikáciou vedúcou z dobývacieho priestoru Rakša je cesta III. triedy č. 2184. Je preto zrejmé, že preprava vyťaženého materiálu a obsluha dobývacieho priestoru je plánovaná po existujúcej komunikácii III. triedy č. 2184, ktorá vedie cez celú obytnú časť dotknutej obce Rakša, čo nie je v súlade s územným plánom obce Rakša. MŽP SR zároveň poukazuje, že už vplyvom predchádzajúcej banskej činnosti v dobývacom priestore Rakša došlo k značnému poškodeniu miestnych komunikácií. Tento nevyhovujúci stavebný stav a dopravno-technické parametre predmetných komunikácií (šírkové usporiadanie, smerové vedenie, únosnosť vozovky a podlažia, absencia chodníkov a i.) boli počas predchádzajúceho obdobia predmetom rokovaní dotknutých orgánov štátnej a verejnej správy, na ktorých sa zhodne konštatoval negatívny vplyv prechodu ťažkých nákladných vozidiel v súvislosti s banskou činnosťou. MŽP SR vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že predmetné komunikácie nie sú na prepravu vyťaženého materiálu v realizovanom rozsahu dimenzované, t. j. realizáciou navrhovanej činnosti by mohlo dôjsť k ohrozeniu životného prostredia, pohody a kvality života dotknutého obyvateľstva, pričom sa zvýši miera

jeho existujúcich zdravotných rizík. MŽP SR má rovnako za to, že je potrebné brať do úvahy požiadavku dotknutého orgánu Žilinského samosprávneho kraja, v ktorého vlastníctve je cesta III. triedy č. 2184 a cesta III. triedy č. 2132, ktoré majú byť využívané ako prepravná trasa na prepravu vyťaženého materiálu z dobývacieho priestoru Rakša, a to požiadavku na vybudovanie novej prístupovej komunikácie do dobývacieho priestoru a otvorenie dobývacieho priestoru až po vybudovaní novej prístupovej komunikácie.

MŽP SR má za to, že v štádiu rozpracovanosti dokumentácie a aktuálnosti podkladov nie je možné vylúčiť, že s realizáciou navrhovanej činnosti nebudú spojené pravdepodobne významné nepriaznivé vplyvy na kvalitu životného prostredia a zdravia obyvateľov súvisiace so zvýšením znečistenia ovzdušia, sekundárnej prašnosti, vibrácii a hluku, vyvolaných vplyvom ťažkej nákladnej dopravy, ako aj z dôvodu ohrozenia bezpečnosti cestnej premávky, predovšetkým chodcov. Vplyvmi ťažkej nákladnej dopravy budú zasiahnutí nielen obyvatelia dotknutej obce Rakša a osoby, ktoré majú v katastri obce iné stavby, ale aj ďalšie okolité obce. MŽP SR zároveň upriamuje pozornosť, že za prístupovú (dopravnú) cestu do/z lomu je nateraz označená cesta, ktorá bola v uplynulých rokoch využívaná pre potreby súvisiace s banskou činnosťou v dobývacom priestore Rakša. MŽP SR má za to, že dokým nebudú eliminované možné nepriaznivé vplyvy ťažkej nákladnej dopravy súvisiacej s realizáciou navrhovanej činnosti by znovuo tvorenie ťažby v dobývacom priestore Rakša mohlo viesť k výraznému zhoršeniu kvality života obyvateľov predmetných území, ktoré úzko súvisia s nevhodným trasovaním odvozu vyťaženého materiálu nákladnými vozidlami s následnými prejazdmi prázdnych nákladných vozidiel.

MŽP SR zároveň poukazuje na vysokú zraniteľnosť dotknutého územia, nakoľko navrhovaná činnosť sa nachádza v ochrannom pásme Národného parku Veľká Fatra, kde platí II. stupeň ochrany a zároveň hraničí so samotným Národným parkom Veľká Fatra s III. stupňom ochrany. V blízkosti lomu sa nachádza národná prírodná rezervácia Rakšianske rašelinisko. Taktiež je dobývací priestor Rakša situovaný v priestore chránenej vodohospodárskej oblasti Veľká Fatra, pričom hraničí s územím európskeho významu Veľká Fatra (SKUEV0283) a Chráneným vtáčim územím Veľká Fatra (SKCHVU033), ktoré sú súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000. Je nepochybné, že dobývací priestor Rakša predstavuje územie narušené ľudskou činnosťou predošlou ťažbou, avšak vo vzťahu k najvrchnejšej časti lomu prišlo k prirodzenej rekultivácii územia. Obnovením ťažby v týchto priestoroch by došlo k opätovnému narušeniu územia. Vzhľadom na lokalizáciu navrhovanej činnosti na hranici chránených území (NP, ÚEV, CHVÚ), ďalej z dôvodu výskytu nových biotopov na území dobývacieho priestoru Rakša, ktoré sú chránené osobitnými predpismi a tiež na základe predbežnej opatrnosti má MŽP SR za to, že nie je možné vylúčiť významný negatívny vplyv vo vzťahu k vyššie uvedeným záujmom ochrany prírody a krajiny.

V závere MŽP SR konštatuje, že z dôvodu výskytu chránených území podľa osobitných predpisov v blízkosti navrhovanej činnosti, ďalej z dôvodu výskytu nových biotopov na území dobývacieho priestoru, ktoré sú chránené osobitnými predpismi a predovšetkým z hľadiska verejného zdravia a s ním súvisiaceho nevyriešeného spôsobu prepravy vyťaženého materiálu nemožno vylúčiť, že s realizáciou navrhovanej činnosti nebudú spojené pravdepodobne významné nepriaznivé vplyvy na kvalitu životného prostredia a zdravia obyvateľov - súvisiace so zvýšením znečistenia ovzdušia, sekundárnej prašnosti, vibrácii a hluku.

MŽP SR pri rozhodovaní o tom, či navrhovaná činnosť uvedená v predloženej podnete bude podliehať posudzovaniu podľa zákona, použilo kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona, uvedené v prílohe č. 10 k zákonu, ktorá je transpozíciou prílohy č. III Smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.



MŽP SR zastáva názor, že v súlade s ust. § 19 zákona má MŽP SR ako príslušný orgán rozhodnutím určiť, či predmet konania o podnete (navrhovaná činnosť nedosahujúca prahovú hodnotu uvedenú v prílohe č. 8 zákona) sa má posudzovať podľa zákona, konanie o podnete podľa § 19 zákona predstavuje teda konanie, počas ktorého sa má, ad-hoc, v súlade s účelom zákona vyhodnotiť environmentálna prijateľnosť navrhovanej činnosti a v prípade, že nie je možné vylúčiť negatívne vplyvy súvisiace s jej realizáciou alebo prevádzkou je potrebné uvedené zohľadniť v rozhodnutí, t. j. rozhodnúť o posudzovaní a požiadavky na podrobnejšie hodnotenie vplyvov zohľadniť v následne určenom rozsahu hodnotenia podľa § 30 zákona. Tento názor MŽP SR potvrdzuje aj tzv. zásada predbežnej opatrnosti, ktorá sa využíva najmä v rámci konaní, ktorých účelom je prioritne ochrana životného prostredia, čo konanie o posudzovaní vplyvov predstavuje. Pod princípom predbežnej opatrnosti v rámci ochrany životného prostredia možno rozumieť zásadu predbežnej opatrnosti, ktorú možno použiť, keď jav, produkt alebo proces môžu mať nebezpečný vplyv, ktorý sa zistí na základe vedeckého a objektívneho hodnotenia, pokiaľ toto hodnotenie neumožňuje určiť dané riziko s dostatočnou istotou.

MŽP SR má za to, že uplatnenie zásady predbežnej opatrnosti v rámci rozhodovania vo veci navrhovanej činnosti je správnym postupom naplňajúci účel zákona a zároveň ho nemožno považovať za prejav svojvôle v rámci rozhodovania, nakoľko na využitie tejto zásady boli splnené predpoklady ako je identifikácia možných negatívnych vplyvov, ktoré nie je možné kvalifikovane vylúčiť vzhľadom na absenciu preukazných dôkazov a zároveň má MŽP SR za to, že nezohľadnením by mohlo dôjsť k nezvratným následkom takéhoto konania (negatívny vplyv na obyvateľstvo alebo pohodu života obyvateľov v predmetnom území). V tejto súvislosti MŽP SR zároveň preskúmalo možnosť neexistencie takéhoto nebezpečenstva, výsledkom ktorého je záver, že nie je možné (vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti – pravdepodobnosť vplyvov súvisiacich s realizáciou navrhovanej činnosti) vyvrátiť existenciu, resp. pravdepodobnosť existencie tohto nebezpečenstva.

MŽP SR má za to, že napriek skutočnosti, že ide o navrhovanú činnosť, ktorá nespĺňa prahové hodnoty v prílohe č. 8 zákona, avšak vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, navrhovaná činnosť má byť predmetom posudzovania prostredníctvom určenia rozsahu hodnotenia podľa § 30 zákona a následne správy o hodnotení činnosti.

MŽP SR na základe preskúmania a posúdenia predloženého podnetu, doručených stanovísk, v ktorých boli uvedené viaceré opodstatnené a odôvodnené obavy z možných negatívnych vplyvov súvisiacich s realizáciou a prevádzkou navrhovanej činnosti, rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku na MŽP SR v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia doručením písomného vyhotovenia rozhodnutia účastníkovi konania.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú.

Ing. Katarína Jankovičová  
generálna riaditeľka sekcie

Doručuje sa (*elektronicky*):

1. Obecný úrad Rakša, Rakša 81, 039 01 Turčianske Teplice
2. HALADA & PARTNERS s.r.o., Kapitulská 21, 917 01 Trnava
3. STONES SLOVAKIA s.r.o., Topoľová 2810, 926 01 Sered'
4. Mg. Ľuboš Kráľ, advokát, Červenej armády 1, Martin, 036 01
5. Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie, ul. SNP 514/122, 039 01 Turčianske Teplice
6. Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici, Ul. 9 Mája 2, 975 90 Banská Bystrica
7. Mestský úrad Turčianske Teplice, Partizánska 413/1, 039 01 Turčianske Teplice
8. Úrad žilinského samosprávneho kraja, Komenského 2622/48, 010 01 Žilina
9. Okresný úrad Martin, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Námestie S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin
10. Okresný úrad Martin, pozemkový a lesný odbor, P. Mudroňa 45, 036 01 Martin
11. Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor krízového riadenia, Ul. SNP 514/122, 039 01 Turčianske Teplice
12. Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Martine, Kuzmányho 27, 036 80 Martin
13. Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Nám. M. R. Štefánika 1, 010 01 Žilina
14. Správa Národného parku Veľká Fatra, P. O. Hviezdoslava 38, 036 01 Martin
15. Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Martine, Viliama Žingora 30, 036 01 Martin
16. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské Nivy 44/a, 827 15 Bratislava
17. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia ochrany prírody a biodiverzity, TU
18. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, TU
19. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd, TU